

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**Global
Communities**
Ukraine

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегія розроблена в межах
Програми USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

**Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027
року**

листопад 2024

Цей документ став можливим завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Фонду розвитку місцевої демократії ім. Єжи Регульського і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Стратегія розроблена в межах
**Програми USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

стратегічною командою, що складається із лідерів і представників місцевої громади.

Роботу стратегічної команди координували експерти
Фонду розвитку місцевої демократії ім. Єжи Регульського (Польща)
Роберт Жарковський і Олекса Пасічник

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА.....	10
1.1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК.....	10
1.2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ.....	10
1.3. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	12
1.4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ.....	15
1.5. НАЯВНА ІНФРАСТРУКТУРА.....	18
1.6. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ, КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	24
1.7. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ПРОГРАМИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОБЛАСТІ.....	25
1.8. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	26
1.9. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	31
1.10. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ.....	32
1.11. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ.....	32
1.12. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЖИТЕЛОК І ЖИТЕЛІВ ГРОМАДИ.....	33
1.13. ПРОСТОРОВА МОДЕЛЬ ДІАГНОСТИЧНИХ ДАНИХ.....	64
2. SWOT-АНАЛІЗ.....	77
2.1. SWOT-АНАЛІЗ СИЛЬНИХ, СЛАБКИХ СТОРІН ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, МОЖЛИВОСТЕЙ І ЗАГРОЗ.....	78
2.2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОРІВНЯЛЬНИХ ПЕРЕВАГ, ВИКЛИКІВ ТА РИЗИКІВ.....	79
3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	82
4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	87
5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	88
5.1. ДЕРЕВО ЦІЛЕЙ.....	89
5.2. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ.....	91
5.3. МОДЕЛЬ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ.....	97
6. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	99
6.1. СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ.....	101

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Шановні жителі Широківської громади!

Що на нас чекає у майбутньому? Щоб знайти відповідь на це питання ми витратили дев'ять місяців. Вони були сповнені глибокого аналізу всіх поточних справ у громаді, спілкування з вами, консультування з найкращими міжнародними експертами. Основний виклик, з яким ми зіштовхнулись під час цієї обсяжної роботи: планування в умовах невизначеності. Адже маючи статус прифронтової громади дуже складно планувати на рік та більше в умовах повномасштабної війни. Складно, але можливо! Крім наших можливостей та потреб ми також враховували і супутні ризики, спричинені війною.

В підсумку ми отримали відповідь на питання, яке непокоїть кожного небайдужого жителя Широківської громади. Ви знайдете її на сторінках Стратегії розвитку Широківської громади.

Цей документ — про кожного з нас. Про кожного жителя, який відчуває, що гідний жити у сучасній розвиненій громаді. І разом ми обов'язково побудуємо таке **МІСЦЕ, ДЕ ХОЧЕТЬСЯ ЖИТИ**.

У нас на руках покроковий план, який містить у собі основні напрямки та проекти, які ми разом із вами плануємо втілювати у наступні роки.

В першу чергу працюємо над якісними публічними послугами для стрімко зростаючого населення. За останні три роки наше населення зросло більш ніж вдвічі. Збільшились і потреби в отриманні адміністративних, соціальних, медичних та освітніх послуг. Швидко, якісно, відкрито — будуємо сервіс виходячи з цих принципів.

Сильна економіка — стовп, на якому тримається не просто існування громади, а і її розвиток. Якщо хочемо рухатись вперед, треба зміцнювати та розвивати наш економічний потенціал. Тож, нас очікує багато роботи із залучення інвестицій і талантів на основі місцевих ресурсів, традицій та спеціалізацій.

Дякую всім жителям, які брали участь у створенні Стратегії розвитку та висловлювали свої побажання. Ваш зворотний зв'язок підтвердив думку нашої команди: робота над інфраструктурою громади повинна продовжуватись. Водопостачання, дороги, комунальні об'єкти, місця для дозвілля — все це невіддільні атрибути комфортного та безпечного життя.

І щодо безпеки. Життя під час повномасштабної війни навчило нас, ще не можна нехтувати нею. Від цього залежить якість нашого життя. Маючи безпечні умови ми отримуємо також і можливості для продуктивної роботи, навчання, більшої впевненості у сьогоднішньому дні. Ось чому важлива робота над створенням безпечного середовища, а також збереженням природних ресурсів для майбутніх поколінь.

Тож, вектор нашої роботи закладено. Закликаю вас долучатись, бути активними, небайдужими жителями Широківської громади і разом з нами дивитись у майбутнє попри всі складнощі.

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

РАЗОМ МИ ЗМОЖЕМО ВСЕ!

**З повагою,
сільський голова**

Денис КОРОТЕНКО

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

ВСТУП

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року (Стратегія) – це документ стратегічного планування місцевого рівня, який визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади і розробляється на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку та відповідної регіональної стратегії розвитку. Невід'ємною складовою Стратегії є План заходів на 2024-2027 роки з реалізації стратегії розвитку територіальної громади на період до 2027 року (План заходів) – документ реалізації державної регіональної політики, що визначає на середньостроковий період (3-4 роки) заходи, проекти, місцеві програми розвитку, відповідно до завдань, визначених у Стратегії, з визначенням відповідальних виконавців, строків виконання, обсягів і джерел фінансування та індикаторів результативності їх виконання.

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації розроблені робочою групою, яка складається з представників виконавчого комітету сільської ради та представників різних груп жителів і жительок громади, за підтримки консультантів Фонду розвитку місцевої демократії ім. Єжи Регульського (FRDL), в рамках Програми DOBRE ("Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"), яка фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації розроблені відповідно до законів України "Про засади державної регіональної політики", "Про місцеве самоврядування в Україні", з врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, а також з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" та Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Розробка Стратегії та Плану заходів здійснювалась із застосуванням методики Партисипативної Моделі Стратегічного Планування Фонду Розвитку Місцевої Демократії (FRDL), що означає проведення процесу стратегічного планування згідно з такими принципами:

- Залучення до роботи над розробкою стратегічного документу широкого представництва місцевого середовища (представників різних груп жителів і жительок, бізнесу, установ, громадських організацій, місцевих лідерів і лідерок різних вікових груп і спільнот громади).
- Прийняття засад сталого розвитку – стратегічне планування має охоплювати чотири сфери функціонування і життєдіяльності громади: соціальну, економічну, інфраструктурну, безпеки і екології.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

- Врахування думки жителів і жительок під час визначення пріоритетів розвитку (онлайн-опитування, фокус-інтерв'ю, громадські обговорення та збір проектних пропозицій та ідей).
- Тісна співпраця між суспільними та інституційними зацікавленими сторонами, працівниками органу місцевого самоврядування і консультантами під час роботи над Стратегією і Планом заходів.

Розробка Стратегії та Плану заходів також здійснювалась з використанням територіально-орієнтованого та безпекового підходів з урахуванням змін та впливу, завданого збройною агресією проти України, на основі вивчення та аналізу можливого впливу на ситуацію у громаді та її розвиток загроз з боку російської федерації, республіки білорусь, стихійних лих, кліматичних змін і техногенних катастроф та їх врахування при підготовці проектів і програм місцевого розвитку.

Для проведення процесу стратегічного планування і розробки Стратегії розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації розпорядженням селищного голови від 05 липня 2024 року №128 було створено робочу групу під керівництвом сільського голови Дениса Коротенка.

Перебіг розробки Стратегії розвитку та Плану заходів включав такі етапи:

- Проведення діагностики соціально-економічного стану громади та збір даних у червні-серпні 2024 р.
- Перша стратегічна майстерня (22.08.2024) – зустріч робочої групи, під час якої сплановано перебіг процесу стратегічного планування і розпочато дослідження зібраних даних.
- Проведення онлайн-опитування серед жителів і жительок громади у червні-липні 2024 р..
- Фокус-інтерв'ю з представниками бізнесу громади у липні 2024 р.
- Виставка дитячих малюнків "Моя громада у майбутньому" у липні 2024 р.
- Друга стратегічна майстерня (19.09.2024) – зустріч робочої групи, під час якої опрацьовано і верифіковано результати проведених досліджень і опитувань та проведено SWOT-аналіз.
- Третя та четверта стратегічні майстерні (24-26.10.2024) – зустріч робочої групи, під час якої відбувалось випрацювання і узгодження бачення розвитку громади і стратегічних та оперативних цілей, визначення проектів для Плану заходів, які мають забезпечувати реалізацію оперативних і стратегічних цілей.
- Громадське обговорення Стратегії розвитку та збір проектних пропозицій у листопаді-грудні 2024 р.
- Публічне представлення громадськості Стратегії та Плану заходів (03.12.2024) у процесі громадського обговорення.
- П'ята стратегічна майстерня (18.12.2024) – зустріч робочої групи, під час якої відбулося обговорення і підбиття підсумків перебігу партисипативного процесу розробки Стратегії і Плану заходів, опрацювання результатів громадського обговорення і збору проектних ідей і

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

пропозицій, відбір зауважень і пропозицій для врахування, погодження доопрацьованого документу Стратегії та Плану заходів.

- Проходження Стратегічної екологічної оцінки документу державного планування (ДДП) відповідно до ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку", що включало: внесення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та повідомлення про її оприлюдненні; проведення громадських обговорень Заяви про визначення обсягу СЕО та внесення зауважень і пропозицій громадськості, розробку Звіту Стратегічної екологічної оцінки та внесення довідки про громадське обговорення; внесення зауважень і пропозицій органів виконавчої влади, довідка про консультації; затвердження документу державного планування.

Громадське обговорення Стратегії розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року та збір пропозицій (ідей) проектів місцевого розвитку до Плану заходів з реалізації Стратегії тривали в громаді з 20 листопада по 10 грудня 2024 року. В період проходження процедури Стратегічної екологічної оцінки (СЕО) в період з 18 березня по 28 березня 2025 року, та в період з 02 квітня по 02 травня 2025 року. У зв'язку з воєнним станом в Україні громадське обговорення проходило у дистанційній формі шляхом подання письмових зауважень і пропозицій за допомогою електронних та традиційних каналів комунікації.

Документ Стратегії та Плану заходів був доступний для ознайомлення на веб-сторінці громади, а також в приміщеннях закладів освіти, культури, бібліотеках, Центрах надання адміністративних послуг, у старостатах та в будівлі адміністрації громади, щоб жителі і жительки мали легкий та безпосередній доступ до документу, який обговорювався.

Громадське обговорення та збір проектних пропозицій проводились з дотриманням принципів рівності, інклюзивності та відкритості до потреб усіх жителів і жительок громади. Весь процес був адаптований таким чином, щоб забезпечити участь різних соціальних груп, незалежно від віку, життєвих обставин чи стану здоров'я; забезпечити участь людей похилого віку, людей з інвалідністю та людей, які можуть потребувати додаткової підтримки для доступу до інформації та висловлення своїх думок; щоб кожен житель і жителька мали можливість висловити свою думку та активно долучитися до формування Стратегії розвитку громади.

Результати громадського обговорення та зібрані проєктні ідеї і пропозиції опрацьовані робочою групою з розробки Стратегії та враховані у остаточному варіанті Стратегії та Плану заходів, що також є результатом п'ятої зустрічі робочої групи.

У роботі над Стратегією і Планом заходів брали участь:

1. Коротенко Денис, голова Широківської сільської територіальної громади, с. Малишівка
2. Кишка Дар'я, начальниця відділу з регіонального розвитку КУ «Агенція розвитку Широківської громади», м. Запоріжжя
3. Кислинська Ганна, депутат Широківської сільської ради, м. Запоріжжя
4. Недвига Наталія, підприємця, с. Новопетрівка

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

5. Ставицька Ольга, заступниця сільського голови Широківської сільської ради, м. Запоріжжя
6. Носкова Юлія, директорка КУ «Агенція розвитку Широківської громади», м. Запоріжжя
7. Мішевська Ольга, заступник директорки КУ «Агенція розвитку Широківської громади», м. Запоріжжя
8. Гладкевич Тетяна, заступниця директорки КУ «Центр культури та дозвілля, сім'ї, молоді, спорту та туризму Широківської громади», с-ще Відрадне
9. Батраченко Данило, учасник Молодіжної Ради Широківської сільської ради, с. Новопетрівка
10. Белогурова Олена, староста Широківської сільської ради, с-ще Відрадне
11. Васильєва Альона, директорка Широківського ЗЗСО, с. Широке
12. Рак Владислав, начальник відділу служби у справах дітей Широківської сільської ради, м. Запоріжжя
13. Кірілова Тетяна, голова Ради ВПО Широківської сільської ради, с. Миколай-Поле
14. Лук'яненко Дмитро, директор ГО «За розвиток», с. Малишівка
15. Макєєва Олена, членкиня Ради ВПО Широківської сільської ради
16. Малишкіна Наталія, начальниця відділу соціального захисту населення, м. Запоріжжя
17. Нічипорчук Людмила, начальниця фінансового відділу Широківської сільської ради, м. Запоріжжя
18. Носенко Людмила, методист з молодіжної роботи КУ «Центр культури та дозвілля, сім'ї, молоді, спорту та туризму Широківської громади», м. Запоріжжя
19. Кочура Ольга, підприємця, с-ще. Володимирівське
20. Правдюк Олена, секретар Широківської сільської ради, с. Зеленопілля
21. Сажинський Ігор, журналіст редакційного відділу КУ «Агенція розвитку Широківської громади», м. Запоріжжя
22. Балмуш Юлія, директорка Лукашівського центру дозвілля, с. Лукашеве
23. Стукало Леонід, староста Широківської сільської ради, с. Володимирівське
24. Сюрмаков Віктор, житель с. Лукашеве
25. Швець Неля, жителька, с-ще Відрадне
26. Лукашук Анастасія, головна редакторка КУ «Агенція розвитку Широківської громади», м. Запоріжжя
27. Юдіна Марина, заступниця сільського голови, м. Запоріжжя
28. Якубіна Анастасія, директорка КУ «Центр культури та дозвілля, сім'ї, молоді, спорту та туризму Широківської громади, с. Веселе
29. Шевчук Ася, староста Широківської сільської ради, с. Августинівка
30. Сюрмакова Римма, директорка Лукашівської гімназії «Мрія, с. Лукашеве
31. Свідло Надія, жителька, с. Широке
32. Курта Анна, жителька с. Світанок
33. Карпюк Олеся, жителька, с. Зоряне
34. Агентаєв Олексій, підприємець, с. Володимирівське
35. Панченко Олена, жителька, с. Володимирівське

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

36. Тернявський Валентин, житель, с. Володимирівське
37. Головань Лариса, головуєча справами Широківської сільської ради, с. Лукашеве
38. Гаркуша Ольга, жителька, с. Широке
39. Жихарева Олена, жителька, с. Петропіль
40. Доценко Неоніла, членкиня Молодіжної ради Широківської сільської ради, с. Лукашеве

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року була підготовлена робочою групою у співробітництві з представниками різних груп жителів і жительок громади згідно партисипативної моделі, як декларація майбутнього стану громади, досягнення якого має забезпечити виконання Плану заходів з реалізації Стратегії.

Повномасштабна війна спричинила нові виклики та поглибила існуючі загрози соціально-економічного розвитку для громади, що обумовило необхідність адаптувати Стратегію до умов, що змінюються, спричинених війною, необхідність зосередження на пріоритетах безпеки та підтримки постраждалих від війни спільнот. У світлі викликів війни Стратегія зосереджена на розбудові багатовимірної самодостатності та стійкості громади, включаючи швидке реагування на кризові ситуації та ефективне управління ресурсами в умовах наявних обмежень. Відтак, довгострокові цілі розвитку громади були адаптовані до поточних реалій та обмежень, спричинених війною:

Соціальна сфера та людський капітал	Економіка	Інфраструктура	Безпека і навколишнє середовище
Стратегічна ціль 1. Висока якість публічних послуг, адаптованих до зростаючих потреб різних груп жителів та жительок	Стратегічна ціль 2. Інноваційна економічна екосистема для створення сприятливих умов для залучення інвестицій і талантів на основі місцевих ресурсів, традицій та спеціалізацій	Стратегічна ціль 3. Забезпечення доступної, безпечної, сучасної та стійкої комунальної інфраструктури для комфортного життя жителів та жительок	Стратегічна ціль 4. Створення безпечного середовища для життя, роботи і захисту, а також збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року є

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

основою для планування післявоєнного відновлення і розвитку. Стратегія дає можливість моделювати та ефективно реалізовувати процеси відбудови пошкодженої інфраструктури, відновлення діяльності підприємств і бізнесу, створення робочих місць та інтеграції внутрішньо переміщених осіб і ветеранів у життя громади. Визначення перспективних напрямів для інвестицій закладає основу для економічного зростання, забезпечуючи стійкість громади та її підготовленість до поточних і післявоєнних викликів.

Ключовим елементом стратегічного планування, особливо в умовах війни, є підтримка участі жителів і жительок у процесах планування - для кращого розуміння їх поточних потреб та очікувань, а також їх участь у відбудові громади. Залучення жительок і жителів до цього процесу сприяє згуртованості та формуванню довіри, а адаптивність Стратегії дозволяє навіть за умов невизначеності зберігати вектор розвитку.

Стратегія також спрямована на збільшення представництва жінок у діяльності громади, досягнення вікової різноманітності серед бенефіціарів стратегії, поваги прав меншин та полегшення доступу до суспільного життя для ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, людей з інвалідністю, виключених осіб та осіб, які перебувають під ризиком виключення. Стратегія спрямована на забезпечення рівних можливостей в усіх сферах функціонування громади незалежно від релігії, статі, кольору, національності, походження, громадянства, віку, стану здоров'я, сімейного стану, сексуальної орієнтації чи будь-якої іншої ознаки, захищеної законом.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1.1. Історичний розвиток

Історія громади починається з XIX століття, коли територія нинішньої громади була частиною Хортицької волості, і на цій території започаткувалося життя. Історичним і фактичним центром громади є село Широке, німецьке Ноєндорф, засноване німцями-менонітами (колоністами) у 1790-х роках в руслі колишньої судноплавної річки Томаківка. Село Широке й Верхня Хортиця в свій час були одним із найпотужніших аграрних і культурних центрів Півдня України. Велика увага приділялась навчанню, медицині, культурному відпочинку та спорту.

В 20-ті роки, під час голоду на Півдні України, в німецьких селах утворювалися громадські їдальні для всіх, село Широке не стало виключенням і ця традиція збереглась і донині.

Широківська громада була створена шляхом об'єднання 6 сільських рад, 25 сіл і 2 селищ (Відрадне, Сонячне) і вже після завершення процесу децентралізації (25.10.2020 року) до складу громади увійшло 8 сіл Миколай-Пільської сільської ради. Наразі громада складається з 33 сіл та 2 селищ.

Після початку повномасштабного вторгнення життя в громаді змінилося, в селі Широке функціонувала громадська їдальня, адже Широківська громада стала приймаючою громадою і другим домом для багатьох людей, які мусили залишити свої домівки через російську окупацію. Жителі стали активним громадським рушієм, зараз кожен докладляє великих зусиль для того, аби громада розвивалася та рухалася вперед.

В громаді вирує й культурно-туристичне життя, на території громади розташовано 10 пам'яток історії, 2 пам'ятних обеліски, єдиний в районі пам'ятник Т.Г. Шевченку та 351 пам'ятка археології.

Найбільш впізнаваними та популярними є пам'ятки архітектури місцевого значення "Будинок Катаріни Валльманн", "Будинок служб", "Комплекс шпиталю для фабричних робітників", "Курган Кохання", середня менонітська школа (с. Миколай-Поле) та інші історичні менонітські будівлі (житлові\нежитлові), які не мають наразі статусу пам'ятки архітектури. На території громади також розроблений перший історичний веломаршрут "Менонітська стежка".

1.2. Географічне розташування

i. місце в адміністративно-територіальному устрої

Широківська громада належить до Запорізького району Запорізької області, адміністративний центр громади знаходиться в селі Широке. Широківська громада об'єднує 35 населених пунктів, з яких 33 села і 2 селища, та складається з 10 старостинських округів: Августинівського,

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відраденського, Веселівського, Петропільського, Володимирівського, Лукашівського, Сонячного, Зеленопільського, Миколай-Пільського та Новопетрівського старостинських округів.

ii. перелік населених пунктів, що входять до складу територіальної громади

Громада складається з 35 населених пунктів, з яких 2 селища та 33 села: селище Відрадне, селище Сонячне, село Широке, село Зеленопілля, село Ручаївка, село Водяне, село Августинівка, село Світанок, село Новоселище, село Лемешинське, село Івангород, село Привітне, село Веселе, село Зоряне, село Петропіль, село Червоний Яр, село Надія, село Нововознесенка, село Новодніпровка, село Петропавлівка, село Лукашеве, село Придніпровське, село Привільне, село Гурського, село Малишівка, село Володимирівське, село Дніпрельстан, село Миколай-Поле, село Дніпрові Хвилі, село Долинівка, село Крилівське, село Морозівка, село Новопетрівка, село Федорівка, село Яворницьке.

iii. перелік старостинських округів та населених пунктів

Августинівський, Відраденський, Веселівський, Петропільський, Володимирівський, Лукашівський, Сонячний, Зеленопільський, Миколай-Пільський та Новопетрівський старостинські округи.

Адміністративний центр – село Широке не належить до жодного зі старостатів, однак територіально знаходиться поруч з Зеленопільським округом, таким чином всю операційну діяльність здійснює староста Зеленопільського округу

Найбільша кількість населених пунктів у Августинівському старостаті. Трохи менші за розміром, по 5 населених пунктів, старостати: Лукашівський, Новопетрівський, далі йдуть Петропільський і Веселівський, які включають в себе по 4 населених пункти, Миколай-Пільський і Зеленопільський відповідно нараховують по 3 населених пункти, Володимирівський складається з 2, а с-ще. Сонячне і с-ще. Відрадне є окремими старостатами.

iv. відстань до адміністративного центру області, району, суміжних адміністративно-територіальних одиниць

Широківська сільська територіальна громада розташована на північному заході Запорізької області на правому березі річки Дніпро, між двома обласними центрами – містом Запоріжжя, з яким межує на південному сході, та містом Дніпро на відстані 40 км від північних кордонів громади. Це ключові для економіки України центри промислового виробництва та агропродовольчої переробки. Про привабливість географічного положення громади свідчить також близькість до річкового порту Запоріжжя – 18 км, розташування національної дороги Н-08, що з'єднує Бориспіль, Київ, Дніпро, Запоріжжя та Маріуполь..

Водночас географічне розміщення громади створює певні обмеження щодо рівномірного розвитку її територій. Крім цього, слід враховувати територіальну близькість до зони бойових дій, а також вплив на розвиток окупованих територій, частини Запорізької області, Донецької та Луганської областей і Автономної Республіки Крим.

Загальна площа громади – 450 км². Протяжність території від крайньої північної до крайньої

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

південної точки – майже 29 км, з заходу на схід – 22 км.

Широківська ТГ межує з такими територіальними громадами: Запорізькою міською громадою, Долинською, Томаківською громадами Запорізької області та Солонянською громадою Дніпропетровської області.

Селище Сонячне, с. Володимирівське та с. Зеленопілля є найближчими до м. Запоріжжя, орієнтовно в середньому відстань становить 9 км, найвіддаленішим населеним пунктом є с. Морозівка, яке знаходиться на відстані 45 км від обласного центру.

Особливістю розташування населених пунктів є їх розгалуженість, а відповідно віддаленість навіть населених пунктів одного старостинського округу, що ускладнює логістичні зв'язки, особливо враховуючи той факт, що маленькі села, як Морозівка, що нараховує 102 особи, та Крилівське, Івангород, Лемишинське, в яких зареєстровано менше 50 осіб не дуже привабливі для перевізників. Загалом 8 населених пунктів громади мають чисельність населення менше 50 осіб і 7 сіл менше 100. Тому транспортне сполучення між селами, адміністративним центром, обласним центром ускладнене.

1.3. Природно-ресурсний потенціал

i. ландшафтні особливості

Широківська громада має типові для степової зони України ландшафтні особливості. Територія громади розташована на південному сході України, у межах Придніпровської низовини, яка характеризується такими рисами:

Основна частина громади — це рівнинна територія з невеликими пагорбами, типовими для степового регіону. Подекуди зустрічаються балки та яри, сформовані водною ерозією.

Більшу частину площі займають чорноземи південні малогумусні, що є одними з найродючіших у світі. Вони лежать на лесових відкладах, які сприяють розвитку сільського господарства.

На території громади розташовані невеликі річки та ставки, що забезпечують водопостачання для сільськогосподарських і побутових потреб.

У громаді є землі, які входять до природно-заповідного фонду, зокрема ліси та степові ділянки, що зберігають місцеву флору й фауну.

Типовий для степу, з помірно континентальним характером — тепле літо та м'яка зима з відносно невеликою кількістю опадів.

Ці особливості створюють сприятливі умови для сільського господарства, розвитку туризму й збереження природної спадщини.

ii. рельєф

Територія становить собою плоску безстічну рівнину з великою кількістю подів. Ґрунти –

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

переважно чорноземи південні малогумусні на легкоглинистих лессах (65% загальної площі).

У межах громади розташовані ландшафтні заказники загальною площею 282,2 га, такі як "Балка Хутірська" (на північ від селища Сонячне), "Балка Гадюча" і "Володимирський заповідник" (неподалік села Володимирівське), "Балка Малишівська" (на схід від села Малишівка), "Томаківський заповідник" і "Балка Ручаївська" (поблизу села Ручаївка), "Балка Лукашева" - унікальна пам'ятка природи площею 46 га (неподалік села Малишівка).

iii. земельні ресурси

Територія громади становить собою пласку безстічну рівнину переважно з чорноземом у помірно континентальному кліматі. Загальна площа Широківської ТГ становить 45 000 га.

Категорія земель	Площа (га)	% від загальної площі
Загальна площа громади	45 000	100%
Землі водного фонду	291,8	0,65%
— відкриті заболочені землі	42	0,09%
— води	249,76	0,56%
Землі лісового фонду	2 109,84	4,69%
— лісові землі	2 080,84	4,62%
— чагарники	29	0,06%
Землі сільськогосподарського призначення	39 760,5	88,36%
— рілля	32 442,53	72,09%
— багаторічні насадження	1 244,16	2,76%
— сіножаті	1 067,8	2,37%
— пасовища	3 837,02	8,53%
— під господарськими будівлями та дворами	600,99	1,34%
— під господарськими шляхами і прогонами	357,04	0,79%
— землі у стадії меліоративного будівництва	211	0,47%
Землі природно-заповідного фонду	21,7	0,05%
— природно-заповідного та іншого природоохоронного	18,89	0,04%

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

— історико-культурного призначення	2,83	0,01%
Землі під забудовою	1 751,9	3,89%
— житлова та громадська забудова	509,982	1,13%
— промисловість, транспорт, енергетика, оборона	667,2201	1,48%
Землі запасу	4 079,59	9,07%

iv. гідрологічні та кліматичні умови

Клімат – помірно-континентальний, характеризується чітко визначеною посушливістю, що обумовлена пануванням на більшості території області сухих східних вітрів. Умовно область поділяється на три природно-сільськогосподарські зони: зону степу (50,8 %), степну посушливу (34,8 %) та сухостепну (14,4 %) зони.

Зима коротка, малосніжна; весна коротка напівзасушлива; літо тривале, дуже тепле і посушливе; осінь середньо тривала напівзасушлива. На рік у середньому припадає 225 сонячних днів. Середньорічні температури: літня – «+ 22°C», зимова – «-4,5 °C». Вітри переважно північні та північно-східні з середньорічною швидкістю до 4 м/сек. Середньорічна кількість опадів в північних районах області – 400-450 мм, в південних – 350 мм. Протягом року опади випадають нерівномірно: більше – у червні і липні (53-62 мм), мінімальна кількість – у січні-лютому (20-29 мм).

Такі природно кліматичні умови дозволяють вирощувати на території громади майже всі сільськогосподарські культури, а також максимально сприяють розвиткові курортно-туристичної діяльності та рекреаційному потенціалу.

v. корисні копалини

На території громади відсутні корисні копалини та їх родовища, на території громади присутні значні водні та земельні ресурси.

vi. природно-заповідний фонд

У межах громади розташовані ландшафтні заказники загальною площею 282,2 га, такі як "Балка Хутірська" (на північ від сел. Сонячне), "Балка Гадюча" і "Володимирський заповідник" (неподалік с. Володимирівське), "Балка Малишевська" (на схід від с. Малишівка), "Томаківський заповідник" і "Балка Ручаївська" (поблизу с. Ручаївка), "Балка Лукашева" - унікальна пам'ятка природи площею 46 га (неподалік с. Малишівка).

vii. стан навколишнього природного середовища

Сьогоднішня екологічна ситуація на території Широківської сільської ради зумовлена як проблемами, які виникли десятки років тому, так і сучасними. На жаль, відсутність ефективного управління відходами спричиняє значний негативний вплив на навколишнє середовище. Неупорядковане накопичення побутового сміття є одним з джерел забруднення навколишнього середовища і є однією з ключових проблем для громади. Сортуння сміття в громаді

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

відбувається лише в окремих домашніх господарствах і не стосується всіх домогосподарств.

У громаді функціонує підприємство КП "Благводсервіс Широківської громади", яке є єдиним підприємством, що надає послуги з вивезення твердих побутових відходів на території громади як фізичним особам, так і юридичним. Підприємство також надає послуги з ліквідації стихійних сміттєзвалищ на території населених пунктів та за їх межами.

Наразі стихійні звалища послідовно ліквідовуються силами громади, але це не змінює факту, що сегрегація та зберігання твердих побутових відходів є однією з найсерйозніших екологічних проблем.

Серед екологічних проблем, які необхідно вирішити в подальшій перспективі, слід окремо виділити:

- 1) Відсутність каналізації – це основна причина забруднення підземних, ґрунтових вод і ґрунту, неконтрольоване будівництво вигрібних ям у сільській місцевості – це екологічна катастрофа.
- 2) Стихійні сміттєзвалища є великою проблемою та кількість їх щороку зростає. За викидання сміття встановлені штрафи, проте ловити порушників складно.
- 3) Одна з проблем, яка значно турбує жителів – це спалювання листя та сухої трави. Альтернативою є компостування або вивіз листя та сухої трави. Це вимагає додаткової організації, тому це рішення не входить в число популярних.
- 4) Пристосування до нових кліматичних змін. Підвищення рівня температури в степовій зоні нашого регіону з кожним роком приносить нові виклики в сільськогосподарське господарство. Пристосування до нових культур та екологічних процесів виробництва в регіоні стане вже не потребою, а вимогою.

1.4. Характеристика населення та трудових ресурсів

i. Чисельність населення у розрізі населених пунктів

Чисельність жителів у розрізі населених пунктів громади

Населений пункт	Кількість осіб
Августинівка	859
Веселе	325
Відрадне	1344
Водяне	17
Володимирівське	2832
Гурського	9
Дніпрельстан	456
Дніпрові Хвилі	138

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Долинівка	85
Зеленопілля	331
Зоряне	382
Івангород	35
Крилівське	30
Лемешинське	34
Лукашеве	1273
Малишівка	303
Миколай Поле	796
Морозівка	102
Надія	266
Нововознесенка	20
Новодніпровка	38
Новопетрівка	581
Новоселище	61
Петропавлівка	87
Петропіль	348
Привільне	72
Привітне	144
Придніпровське	48
Ручаївка	283
Світанок	251
Сонячне	991
Федорівка	89
Червоний Яр	89
Широке	1014
Яворницьке	51

ii. Розподіл за віковими групами, рівнем освіти

На території громади проживає **14 013 осіб** (станом на 05.06.2024 року), у тому числі 6481 чоловіків та 7297 жінок, а також більш ніж 9353 осіб зі статусом ВПО.

Вікова категорія	Загальна чисельність (осіб)	Жінки (осіб)	Чоловіки (осіб)
36-60 років	4 798	2 436	2 362
18-35 років	3 107	1 617	1 490
Діти (0-17 років)	2 656	1 360	1 296
61-79 років	2 551	1 378	1 173
80+ років	901	554	347

З числа внутрішньо переміщених осіб складно розподілити за гендером і віком. Але можна з

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

упевненістю сказати, що більшість з них жінки, третина діти.

Загрози від повномасштабного вторгнення призводять до значної міграції та депопуляції, що спостерігалася як до, так і під час повномасштабного вторгнення. Широківська сільська територіальна громада, подібно до інших сільських громад країни, стикається з великими ризиками втрати людського капіталу.

iii. Природний та міграційний рух населення

До 2022 року у Широківській сільській територіальній громаді, як і в країні в цілому спостерігалася певна динаміка змін чисельності населення. Після повномасштабного вторгнення динаміка змін та постійна міграція та еміграція населення збільшилася. Наразі загальна кількість зареєстрованого населення в громаді становить 14013 осіб, до того додається понад 9 300 внутрішньо переміщених осіб та певна кількість жителів дачних кооперативів, які мігрують з міста в громаду і навпаки - 8-10 тис. осіб.

Загрози від повномасштабного вторгнення призводять до значної міграції та депопуляції, що спостерігалася як до, так і під час повномасштабного вторгнення. Широківська сільська територіальна громада, подібно до інших сільських громад країни, стикається з великими ризиками втрати людського капіталу.

iv. Загальні тенденції зміни зайнятості населення, рівня безробіття

Найбільший внесок у зайнятість роблять такі галузі, як промисловість (27,62% зайнятих), сільське господарство (17,66%), освіта, охорона здоров'я, транспорт і зв'язок. Високі показники зайнятості зберігаються також у торгівлі та державному управлінні

Значна частина сільськогосподарських підприємств зосереджена на вирощуванні зернових та олійних культур, що формує основу зайнятості в громаді.

Спостерігається дефіцит робочої сили через кілька факторів:

- Відтік кваліфікованих кадрів через військові дії та близькість до лінії фронту.
- Мобілізація значної частини чоловічого населення, що особливо відчутно у сферах, які традиційно вимагають фізичної праці (сільське господарство, водії, механіки)
- Значна частина жінок з дітьми виїхала через небезпеку, що ще більше посилює демографічний дисбаланс на ринку праці

Рівень безробіття:

Війна спричинила зростання рівня безробіття, що пов'язано з обмеженням економічної активності, відсутністю інвестицій у прифронтові території, а також вимушеною міграцією.

v. Рівень середньої заробітної плати

На сьогодні орієнтовна середня заробітна плата складає 12 тис. грн., очікувана середня зарплата в громаді 15 тис. грн

vi. Чисельність жителів, які потребують соціальної підтримки, та зареєстрованих

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

внутрішньо переміщених осіб

В громаді досить велика частина населення потребує соціальної підтримки і допомоги. За даними отримання гуманітарної допомоги для категорій населення, які першочергово потребують соціальної підтримки, така цифра складає понад 5 000 осіб, до цього ще додається понад 9 300 внутрішньо переміщених осіб, які потребують соціальної підтримки та інтеграції до нової громади, також мають потребу в адміністративній підтримці, в житлі та пошуку роботи.

vii. Структура зайнятості за видами економічної діяльності

У громаді кількість зайнятих осіб за видами економічної діяльності розподіляється наступним чином:

Галузь	Число осіб (осіб)	Частка від загальної зайнятості (%)
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	550	17,66%
Промисловість	860	27,62%
Будівництво	45	1,45%
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	362	11,62%

Це відображає основні тенденції зайнятості у громаді, де переважає промисловість та сільське господарство.

viii. Доходи жителів громади (середня заробітна плата)

На сьогодні орієнтовна середня заробітна плата складає 12 тис. грн., очікувана середня зарплата в громаді 15 тис. грн

1.5. Наявна інфраструктура

- i. транспортна — наявність маршрутів громадського транспорту, протяжність та якість автомобільних доріг, інформація про залізничне, водне та повітряне сполучення

Територією громади проходять автомобільні маршрути:

- державного значення - Н-08 довжиною 45 км;
- регіонального значення Р-73 довжиною 35 км;
- місцевого значення довжиною 225 км.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Загальна довжина **транспортної мережі** громади складає 305 км автомобільних шляхів

Головною дорожньою артерією громади є **автодорога державного значення Н 08** — автомобільний шлях національного значення на території України, Бориспіль — Кременчук — Дніпро — Запоріжжя — Пологи — Маріуполь, загальна довжина 650,7 км. Проходить територією Київської, Черкаської, Полтавської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Запорізької та Донецької областей. Загальна її протяжність по території громади складає близько 45 кілометрів та географічно поділяє громаду на дві сторони.

Траса регіонального значення Р-73 пролягає територією Запорізької та Дніпропетровської областей, бере свій початок біля села Дніпрові Хвилі і закінчується у місті Нікополь, загальна довжина 64,2 км. По території громади пролягає 35 км даної дороги.

Протяжність **доріг місцевого значення** 225 км, дорожня мережа поєднує між собою 35 населених пункти громади.

На території громади **відсутні залізничні станції**, найближчі знаходяться у місті Запоріжжя. Але, по території Зеленопільського округу проходить маленький відрізок залізної дороги, яка поєднує завод металевих конструкцій міста Запоріжжя із залізничною мережею України. Інші залізничні мережі на території громади відсутні.

Обабіч села Широке розташовано **аеродром** ДНВЗ АП ЗЦЛП ім. Маршала авіації О.І. Покришкіна, аеродром знаходиться у державній власності, його не було передано на баланс громади.

Якщо говорити про річкові порти, то такі відсутні на території громади, однак є **причал** Лози у селищі Відрадне, на даний час не функціонує, планувати його використання складно враховуючи воєнний стан і заборону руху човнів, катерів і яхт.

- ii. **житлово-комунальна — житловий фонд, наявність, стан та протяжність комунікацій (теплопостачання, електропостачання, водо та газопроводи, очисні споруди, системи водовідведення), поводження з побутовими відходами**

Населений пункт	Число домогосподарств (об'єктів житлової інфраструктури)
с. Володимирівське	1 442
с. Лукашеве	798
сел. Відрадне	625
с. Гурського	13
с. Новодніпровка	17
с. Крилівське	20
с. Нововознесенка	20

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Загальна кількість	10 806
--------------------	--------

Основну частину **житлової інфраструктури** складає **садибна** житлова інфраструктура, що налічує 10 806 домогосподарств у всіх 35 населених пунктах. Найбільшим з цієї точки зору є с. Володимирівське, що налічує 1442 об'єкти житлової інфраструктури. Наступним за кількістю домогосподарств йде с. Лукашеве, яке налічує 798 об'єктів житлової інфраструктури, завершує трійку с-ще. Відрадне, що налічує 625 домогосподарств. Якщо говорити про населені пункти з найменшою чисельністю домогосподарств, то самим маленьким є с. Гурського, в якому всього 13 об'єктів житлової інфраструктури, далі йде Новодніпровка, що налічує 17 об'єктів житлової інфраструктури і по 20 об'єктів розташовано у с. Крилівське і с. Нововознесенка.

Багатоквартирні будинки – 76 у 10 населених пунктах.

Велику частину житлової інфраструктури складають **садово-дачні товариства**, загальна їх чисельність близько 152, однак тільки по 119 з них на території громади ми маємо реєстраційні дані.

На території громади **відсутня система водовідведення**.

Проте, наявна система **водопостачання** її можна охарактеризувати наступним чином: загальна протяжність мереж водопостачання по громаді складає 304 км, а об'єм водопостачання становить 1 257 801 м³ на рік, технічний стан мереж - зношеність 80-90%. Характеристика системи водопостачання по НП: 11 населених пунктах, де проживає 71% населення громади, забезпечено централізованим водопостачанням. Джерела водопостачання по населених пунктах включають: північний груповий водогін (Дніпрельстан, Малишевка, Лукашеве, Петрополь, Надія, Веселе,) – КП «БВС»; с-ще. Відрадне – водозабір з р. Дніпро – КП «БВС»; с. Зеленопілля та с. Ручаївка – вода з Верхньої Хортиці (КП «Водоканал» та КП «БВС»); с. Володимирівське – частину забезпечує КП «БВС», частину – КП «Водоканал»; с-ще. Сонячне – КП «Водоканал»; с. Широке – підвіз води здійснює ТОВ «Орис-Нива», с. Новопетрівка – доставка води водовозом КП «БВС».

По території громади проходить **центральний магістральний газопровід**, таким чином централізованим газопостачанням на території громади забезпечені 33 населених пункти. Відсутнє централізоване газопостачання у селах Водяне і Долинівка.

Електропостачанням на території громади забезпечені всі 35 НП. Живлення відбувається за рахунок 4-х 35 кВт підстанцій. Власником даних підстанцій та електромереж виступає ПАТ Запоріжжяобленерго, а надавачем послуг - РЕМ, що є підрозділом ПАТ Запоріжжяобленерго.

Загалом потенціал громади дуже потужний як можна побачити з попереднього аналізу. Розглянувши всі ключові показники впливає необхідність розбудови і відбудови громади, наявної інфраструктури, та створення ще більш сприятливих умов для розвитку бізнесу та самозайнятості.

На території громади немає офіційних **полігонів або звалищ** для захоронення відходів.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Вивезення сміття здійснюється комунальним підприємством "Благводсервіс Широківської громади" за договором із ТОВ "Вельтум-Запоріжжя". Відходи вивозяться на полігон твердих побутових відходів №1 у місті Запоріжжя.

Селище Сонячне частково обслуговується КП "Благводсервіс", а також ТОВ "Вельтум-Запоріжжя".

Також проводяться заходи щодо виявлення і ліквідації незаконних сміттєзвалищ, що включає співпрацю з екологічною інспекцією.

iii. поштова та зв'язку (доступ до електронних комунікаційних мереж загального користування, в тому числі широкосмугового інтернету);

У громаді забезпечено доступ до електронних комунікаційних мереж загального користування, включно з широкосмуговим інтернетом. Це дозволяє жителям користуватися сучасними засобами зв'язку та отримувати необхідні послуги онлайн. Втім користування швидкісним інтернетом залежить від діяльності мережевих станцій та провайдерів, що їх обслуговують. Переважно відбуваються проблеми зі зв'язком та інтернетом у найвіддаленіших селах, або де таке покриття є слабким, через малонаселеність сіл. Тому покриття цих територій для провайдерів є не вигідним, або ж через проблеми зі світлом, через часте відключення електромережі з'являються проблеми з мережею через, що в разі надзвичайної ситуації складно викликати швидку чи поліцію.

iv. соціальна (наявність та характеристики закладів науки та освіти, охорони здоров'я, культури та дозвілля);

Населений пункт	Тип закладу	Потужність (осіб)	Фактична наповнюваність (2022)	Фактична наповнюваність (2023)	Додаткова інформація
Августинівка	Дошкільний підрозділ	92	21	27	Підрозділ Августинівської початкової школи
	Початкова школа	504	29	28	
	Пункт здоров'я	1800	840	1020	
	Центр дозвілля	130	-	-	2 працівники
	Сільська бібліотека	20 (чит. зал)	-	-	1 бібліотекарка
	Аптека	-	1500	150 у 2022 100 у 2023	Аптечний пункт

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відрадне	Дошкільний підрозділ	80	39	36	Відраднівська гімназія
	Гімназія	360	132	137	
	Амбулаторія	3600	1500	1900	
	Центр дозвілля	135	-	-	5 працівників
	Сільська бібліотека	6 (чит. зал)	-	-	1 бібліотекарка
	Аптека	-	3200	260 у 2022 270 у 2023	Аптечний пункт
Володимирівське	Дошкільний підрозділ	75	64	56	Ліцей «Успіх»
	Ліцей	320	196	165	
	Амбулаторія	3600	1785	2800	
	Сільська бібліотека	5 (чит. зал)	-	-	1 бібліотекар
	Аптека	-	3200	450 у 2022 500 у 2023	Аптечний пункт
Лукашеве	Дошкільний підрозділ	80	40	45	Лукашівська гімназія «Мрія»
	Гімназія	198	132	131	
	Пункт здоров'я	1800	1375	1500	
	Центр дозвілля	400	-	-	5 працівників
	Музей історії села	-	-	-	На громадських засадах
	Сільська бібліотека	22 (чит. зал)	-	-	1 бібліотекарка
	Аптека	-	1500	100 у 2022 170 у 2023	Аптека
Петропіль	Дошкільний підрозділ	40	30	30	Петропільський ліцей
	Ліцей	345	268	268	Опорний заклад із філіями

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	Амбулаторія	1500	1078	1578	
	Аптека	-	1200	270 у 2022 330 у 2023	Аптечний пункт
Широке	Дошкільний підрозділ	60	32	30	Широківська гімназія
	Гімназія	392	142	132	
	Пункт здоров'я	1800	1500	1700	
	Центр дозвілля	250	-	-	3 працівники
	Сільська бібліотека	10 (чит. зал)	-	-	1 бібліотекарка
	Аптека	-	1100	270 у 2022 320 у 2023	Аптека
Миколай-Полісся	Дошкільний підрозділ	40	28	25	Миколай-Пільська філія Петропільського ліцею
	Початкова школа	240	46	43	
	Амбулаторія	1500	1380	1478	
	Центр дозвілля	400	-	-	4 працівники
	Сільська бібліотека	20 (чит. зал)	-	-	1 бібліотекарка
	Аптека	-	950	240 у 2022 330 у 2023	Аптека
Новопетрівка	Дошкільний підрозділ	20	20	20	Новопетрівська філія Петропільського ліцею
	Гімназія	240	142	137	
	Пункт здоров'я	1800	650	800	
	Сільська бібліотека	20 (чит. зал)	-	-	3 працівники

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	Аптека	-	1800	650 у 2022 800 у 2023	Аптека
Запоріжжя	Амбулаторія №1	12600	10698	12378	17000 декларацій
	Аптека	4250	1700	2200	
Сонячне	Амбулаторія	75	-	-	Відкрита у 2024 році
Веселе	Центр дозвілля	68	-	-	Загальна площа 192 м², фактична наповнюваність 1578
	Сільська бібліотека	22 (чит. зал)	-	-	Загальна площа 68 м², фактична наповнюваність 720
	Аптека	-	1800	-	Аптека
Зеленопілля	Сільська бібліотека	12 (чит. зал)	-	-	Загальна площа 34 м², фактична наповнюваність 546
Ручаївка	Центр дозвілля	100	-	-	Загальна площа 212 м², фактична наповнюваність 2400 у 2021

v. торгівлі та послуг;

У Широківській громаді активно розвивається сфера торгівлі та послуг, що забезпечує жителів необхідними товарами та сервісами.

У населених пунктах громади функціонують різноманітні торговельні заклади, які пропонують широкий асортимент товарів повсякденного вжитку.

Діють місцеві ринки, де жителі можуть придбати свіжі продукти харчування та інші товари.

У громаді надаються послуги з ремонту техніки, перукарські та інші побутові сервіси.

Забезпечено транспортне сполучення між населеними пунктами громади та з обласним центром, де можна скористатися відділеннями банків та поштовими відділення, що надають фінансові та поштові послуги.

Для вирішення адміністративних питань в громаді діє Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), та по кожному старостату, який надає консультації та допомогу різним категоріям населення.

Крім того, громада активно залучає інвестиції для розвитку комерційної інфраструктури, зокрема будівництва торговельно-складських комплексів та інших об'єктів.

Ці заходи сприяють підвищенню якості життя жителів та створенню нових робочих місць у сфері

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

торгівлі та послуг.

vi. туристична;

Широківська громада, розташована на півночі Запорізької області, має значний потенціал для розвитку туристичної інфраструктури. Завдяки вигідному географічному положенню та близькості до міста Запоріжжя, громада може стати привабливим місцем для туристів, які шукають відпочинок на природі та культурні враження.

Громада багата на природні ландшафти, які можуть бути використані для розвитку екотуризму, піших прогулянок та велосипедних маршрутів.

На території громади є історичні пам'ятки та культурні об'єкти, які можуть зацікавити туристів.

Наразі туристична інфраструктура знаходиться на стадії розвитку. Відсутність розвиненої мережі готелів, ресторанів та розважальних закладів обмежує можливості прийому великої кількості туристів. Однак, близькість до Запоріжжя дозволяє використовувати міську інфраструктуру для обслуговування відвідувачів.

У стратегії розвитку громади передбачено залучення інвестицій для розвитку туристичної інфраструктури, зокрема будівництва інфраструктури для рекреації та реабілітації і створення туристичних маршрутів.

Розвиток туристичної інфраструктури в Широківській громаді сприятиме економічному зростанню регіону та підвищенню якості життя місцевих жителів.

1.6. Містобудівна документація, концепція інтегрованого розвитку території територіальної громади, програма комплексного відновлення території територіальної громади

Широківська сільська рада Запорізького району Запорізької області налічує 35 населених пунктів, містобудівна документація населених пунктів громади переважно була затверджена в період 1987 - 1995 років.

Генеральні плани розроблені для таких населених пунктів: Відрадне (2018), Августинівка (2020), Світанок (2019), Сонячне (2018), Малишівка (2020), Зеленопілля (2020), Широке (2019), Петропавлівка (2017) – документація є актуальною і не потребує оновлення або внесення змін.

Потребують розробки нових генеральних планів більша частина сіл, таких як Привітне, Новоселище, Лемешинське, Івангород, Ручаївка, Водяне, Володимирівське, Дніпрельстан, Придніпровське, Привільне, Гурського, Веселе, Зоряне, Надія, Нововознесенка, Петропіль, Червоний Яр, Миколай-Поле, Федорівка, Морозівка, Новопетрівка, Долинівка, Дніпрові хвилі, Крилівське, Яворницьке – наявна містобудівна документація потребує розробки нових документів.

З метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади, дотримання принципу

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

збалансованості державних, громадських та приватних інтересів з урахуванням концепції інтегрованого розвитку території громади (за наявності), передбачення узгодженого прийняття рішень щодо цілісного (комплексного) просторового розвитку населених пунктів як єдиної системи розселення і території за їх межами відповідно до законів України «Про регулювання містобудівної діяльності» (ст. ст. 16, 161, 20, 21), «Про основи містобудування» (ст. 17), «Про землеустрій» (ст. 451), Земельного кодексу України, Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2021 року № 926 Широківською сільською радою прийнято рішення №9 від 03.11.2021 року «Про розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Широківської сільської територіальної громади Запорізького району Запорізької області. Даний вид документації передбачає один єдиний генеральний план на всю територію громади, що забезпечує розвиток та збалансованість території громади.

Широківська сільська територіальна громада активно працює над оновленням і розробкою нової містобудівної документації, що є необхідним кроком для забезпечення сталого розвитку території. Створення єдиного Комплексного плану просторового розвитку, що дозволить об'єднати всі населені пункти громади в єдину систему, забезпечуючи ефективне використання земельних ресурсів та гармонійний розвиток усіх складових громади.

1.7. Інформація щодо відповідності регіональній стратегії розвитку, плану відновлення та розвитку регіонів та програмі комплексного відновлення області

Соціальна складова стратегії узгоджується з регіональною стратегією, що також фокусується на підтримці здоров'я, освіти та соціального капіталу.

Економічний розвиток через стимулювання бізнесу та інноваційні підходи відповідає пріоритетам Запорізької області щодо зміцнення економічного потенціалу та залучення інвестицій.

Інфраструктурні цілі підтримують регіональні прагнення до розвитку сучасних та екологічних рішень.

Екологічні заходи, включаючи збереження природи та впровадження циркуляційної економіки, узгоджуються з регіональними ініціативами сталого розвитку та охорони навколишнього середовища.

Актуальним є зв'язок Стратегії розвитку Широківської громади з Програмою комплексного відновлення через пріоритет розвитку та **забезпечення безпеки** в громаді та шляхом створення інфраструктурних проєктів та.

Між Програмою комплексного відновлення та стратегією розвитку є спільні проєкти та ініціативи, що сприяють досягненню зазначених стратегічних цілей, зокрема програми підтримки малого бізнесу та проєкти розвитку інфраструктури.

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

1.8. Економічний розвиток

i. галузева структура економіки та її спеціалізація;

Економічний стан на території громади можна охарактеризувати як такий, що розвивається шляхом залучення інвестиційних можливостей та ресурсів. Постійно збільшується кількість суб'єктів господарської діяльності, які зареєстровані в громаді.

Сектор	2021	2022	2023
Загальна кількість суб'єктів	858 (юридичні: 468, ФОП: 390)	930 (юридичні: 484, ФОП: 446)	1003 (юридичні: 494, ФОП: 509)
Сільське господарство	105 суб'єктів	108 суб'єктів	110 суб'єктів
Рослинництво	96 суб'єктів, 71 осіб	98 суб'єктів, 71 осіб	100 суб'єктів, 71 осіб
Тваринництво	9 суб'єктів, 118 осіб	10 суб'єктів, 115 осіб	10 суб'єктів, 113.5 осіб
Мисливство	Немає	Немає	1 суб'єкт, 1 особа
Лісове та рибне господарство	1 суб'єкт, 1 особа	1 суб'єкт, 1 особа	1 суб'єкт, 1 особа
Промисловість (загалом)	49 суб'єктів	50 суб'єктів	51 суб'єкт
Добувна промисловість	Немає	Немає	Немає
Легка промисловість	7 суб'єктів, 37 осіб	8 суб'єктів, 38 осіб	9 суб'єктів, 36 осіб
Переробна промисловість	17 суб'єктів, 20 осіб	17 суб'єктів, 25 осіб	17 суб'єктів, 24 особи
Машинобудування	Немає	Немає	Немає
Електроенергія, газ, пара, вода	3 суб'єкти, 21 особа	3 суб'єкти, 9 осіб	3 суб'єкти, 18 осіб
Інші галузі промисловості	22 суб'єкти, 186 осіб	22 суб'єкти, 191 осіб	22 суб'єкти, 199 осіб
Будівництво	25 суб'єктів, 69 осіб	31 суб'єкт, 70 осіб	34 суб'єкти, 92 особи
Оптова і роздрібна торгівля, ремонт	221 суб'єктів, 438 осіб	240 суб'єктів, 534 осіб	260 суб'єктів, 434 осіб
Готелі та ресторани	16 суб'єктів, 36 осіб	17 суб'єктів, 36 осіб	19 суб'єктів, 28 осіб
Транспорт, складське господарство, пошта	37 суб'єктів, 49 осіб	40 суб'єктів, 56 осіб	45 суб'єктів, 54 осіб

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Інформація та комунікації	52 суб'єкти, 76 осіб	64 суб'єкти, 86 осіб	75 суб'єктів, 97 осіб
Державне управління та оборона	3 суб'єкти, 79 осіб	14 суб'єктів, 92 осіб	14 суб'єктів, 86 осіб
Професійна, наукова, технічна діяльність	37 суб'єктів, 83 осіб	46 суб'єктів, 116 осіб	46 суб'єктів, 116 осіб
Освіта	11 суб'єктів, 315 осіб	13 суб'єктів, 382 осіб	23 суб'єкти, 329 осіб
Охорона здоров'я та соціальна допомога	16 суб'єктів, 331 осіб	17 суб'єктів, 261 осіб	21 суб'єкт, 259 осіб
Мистецтво, спорт, розваги, відпочинок	5 суб'єктів, 39 осіб	7 суб'єктів, 41 осіб	7 суб'єктів, 35 осіб
Інші суб'єкти господарювання	269 суб'єктів, 317 осіб	281 суб'єктів, 369 осіб	290 суб'єктів, 399 осіб

ii. суб'єкти господарювання та їх характеристика;

Підприємство	Вид діяльності	Сума сплачених податків (2022)	Сума сплачених податків (2023)	Кількість працівників (2022)	Кількість працівників в (2023)
ПП "АФ "Славутич"	Вирощування зернових культур, бобових та насіння олійних культур	4 136,6 тис грн	3 572,9 тис грн	72	73
ПП "Еліз"	Виробництво електродвигунів, генераторів і трансформаторів	2 806,5 тис грн	1 639,1 тис грн	151	159
ПП "Світоч"	Вирощування зернових, бобових культур і насіння олійних культур	2 125,7 тис грн	1 568,1 тис грн	11	11
ПрАТ "Сонячне 2007"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	2 108,8 тис грн	1 846,5 тис грн	відсутні	30
Філія ЗПНВК	Розведення свійської	2 064,8 тис	1 466,8 тис	відсутні	113,5

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

"Інтербізнес"	птиці	грн	грн		
ТОВ "Александра-агро"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	1 365,0 тис грн	1 198,6 тис грн	23	22
ТОВ "Незалежна аграрна індустрія"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	1 328,0 тис грн	1 665,9 тис грн	31	31
СВК "Дніпрові хвилі"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	1 тис грн	1 198,6 тис грн	відсутні	23
ТОВ "АП "Придніпровське"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	1 194,7 тис грн	725,6 тис грн	381-385 (неточні)	276-280
СТ "Світанок"	Роздрібна торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	1 058,6 тис грн	946,4 тис грн	16	11
СТ "Фортуна - ОУ"	Роздрібна торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	1 018,4 тис грн	921,6 тис грн	16	16
Інститут олійних культур НААН	Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій	910,4 тис грн	890,0 тис грн	71	71
ТОВ "Оріс-нива Широке"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних	894,7 тис грн	844,8 тис грн	18	18

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	культур				
ФГ "Наdejда"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	749,2 тис грн	769,3 тис грн	9	10
ТОВ "А-енерго"	Збирання небезпечних відходів	713,2 тис грн	251,3 тис грн	13	13

Аналіз ТОП-15 роботодавців громади за 2022-2023 роки висвітлює ще деяких потужних представників бізнесу.

Підприємство	Вид діяльності	Кількість працівників (2022)	Кількість працівників (2023)
ПП "Елтіз"	Виробництво електродвигунів, генераторів, трансформаторів	151	159
Філія ЗПНВК "Інтербізнес"	Розведення свійської птиці	відсутні	113,5
ПП "АФ "Славутич"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	72	73
Інститут олійних культур НААН	Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій	відсутні	71
ТОВ "Незалежна аграрна індустрія"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	31	31
ТОВ "Агрокомплекс 2012"	Оброблення насіння для відтворення	28	30
ТОВ "Речовий ринок Анголенка"	Надання в оренду та експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	26	32
КП "Благводсервіс Широківської громади"	Збір, очищення та постачання води	23	26
ТОВ "Александра-агро"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	23	22

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

ТОВ "Укрнасінняпром"	Оброблення насіння для відновлення	19	21
ТОВ "Глобал-нет Запоріжжя"	Інша діяльність у сфері електрозв'язку	19	19
ТОВ "Оріс-нива Широке"	Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур	18	18

Релоковано, з подальшою зміною місця реєстрації 1 підприємство, серед тих, про які ми маємо інформацію, ТОВ "Укрдрайв логістик", релоковано до міста Київ.

iii. потенційні інвестиційні майданчики (вільні земельні ділянки, комерційні приміщення, незадіяні виробничі площі тощо);

Потенційні інвестиційні майданчики:

№	Короткий опис (до 10 слів) земельної ділянки	Площа земельної ділянки	Кадастровий номер	Цільове призначення	Населений пункт, де розташована ділянка
1	Для розташування та функціонування ремонтно-будівельної бази з будівництва об'єктів для сільського господарства	2.5 га	2322188800:07:002:0003	3.4 Для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій	с-ще. Сонячне,
2	Для будівництва та обслуговування торговельно-складського комплексу	2.4431 га	2322188800:07:001:0062	15.07 Для розміщення та постійної діяльності інших, створених відповідно до законів України, військових формувань	За межами НП, поблизу с-ще. Сонячне
3	Для будівництва та функціонування салону по продажу автомобілів	4.5 га	2322188800:08:001:0016	15.07 Для розміщення та постійної діяльності інших, створених відповідно до законів України, військових формувань	с-ще. Сонячне,
4	Для будівництва та функціонування промислово-торгівельного центру	1 га	2322181600:02:002:0461	1.10.5. Для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства	с-ще. Сонячне,

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

5	Для будівництва та експлуатації багатофункціонального торговельно-виставкового та логістичного комплексу (об'єкту пов'язаного з обслуговуванням жителів територіальної громади району)	0.981 га	2322188800:07:001:0165	03.15 Для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови	За межами НП, поблизу с-ще. Сонячне
6	Для розміщення станції технічного обслуговування	0.91 га	2322188800:08:001:0015	12.08 Для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій	За межами НП, поблизу с-ще. Сонячне
7	Для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)	0.1383 га	2322181600:09:003:1245	02.01 Для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)	с. Володимирівське
8	Для розташування комплексу з надання послуг населенню територіальної громади по переробленню сільськогосподарської продукції	1.8999 га	2322188800:07:002:0004	15.07 Для розміщення та постійної діяльності інших, створених відповідно до законів України, військових формувань	с-ще. Сонячне
9	Для розміщення та постійної діяльності органів і підрозділів ДСНС	0.49 га	2322181300:08:001:0043	15.07 Для розміщення та постійної діяльності інших, створених відповідно до законів України, військових формувань	с. Петропіль

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

1.9. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади

i. Фінансові показники бюджету Широківської сільської територіальної громади

Бюджет громади за останні 3 роки, а саме 2021, 2022 та 2023 роки, складав (тис. грн.):

Рік	Загальна сума, тис грн	Загальний фонд, тис грн	Спеціальний фонд, тис грн
2021	203608.8	187321.1	16287.7
2022	150839.7	149847.1	992.6
2023	983323.4	804951.8	178371.6

Аналізуючи ці показники, бачимо, що у 2022 році, на початок війни, доходи в бюджет зменшились майже в 3,5 рази, по загальному фонду на 37 474,0 тис грн, по спеціальному фонду на 152 95,1 тис грн. Однак вже в 2023 році зростання бюджету було майже на 80%, такий різкий стрибок пов'язаний з перереєстрацією платників податків, а саме з надходженням ПДФО, однак наприкінці 2023 року податкове законодавство було змінено і наприкінці 2024 року різке падіння, яке обумовлене перенаправлення ПДФО безпосередньо до державного бюджету.

Основними надходженнями до загального фонду здійснюються за такими статтями:

Показники	2021 рік (тис. грн)	2022 рік (тис. грн)	2023 рік (тис. грн)
Податки на доходи та прибуток	50 283,3	51 965,8	641 452,4
Єдиний податок	22 669,4	30 986,6	49 076,1
Офіційні трансфери	78 604,4	49 357,2	88 215,0
Неподаткові надходження (спеціальний фонд)	1 915,0	946,5	42 099,4
Дохід від операцій з капіталом (спеціальний фонд)	53,2	14,2	311,9
Офіційні трансфери (спеціальний фонд)	14 236,6	-	135 882,8
Цільові фонди (спеціальний фонд)	59,7	9,2	51
Загальна сума видатків	197 958,6	145 212,0	944 049,1
Профіцит бюджету	5 244,8	5 127,7	39 274,3
Загальний фонд (видатки)	135 035,8	144 000,6	584 202,5
Профіцит загального фонду	51 879,9	5 346,5	220 749,3
Спеціальний фонд (видатки)	62 922,8	1 211,3	359 864,6

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Дефіцит спеціального фонду	-46 635,1	-218,8	-181 475,0
----------------------------	-----------	--------	------------

Основні напрямки видатків: освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство, соціальний захист та соціальне забезпечення, економічна діяльність, духовний та фізичний розвиток, громадський порядок та безпека, витрати на загальнодержавні функції, міжбюджетні трансферти та кредитування.

1.10. **Органи управління громадою**

Органом управління громади є Широківська сільська рада, яка складається з керівної ради та виконавчого комітету до якого входять структурні виконавчі відділи та підрозділи, комунальні установи (КУ), комунальні підприємства (КП) та комунальні некомерційні підприємства (КНП).

1.11. **Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань**

На сьогодні в громаді активно діють громадські організації та благодійні фонди. На території громади зареєстровано ГО "За розвиток", ГО "Клуб Успішних пані", ГО "Меценат України", БФ "Менонітський центр", та інші.

З поміж громадських активних об'єднань функціонує Молодіжна рада, яка об'єднує понад 25 учасників віком від 14 до 35 років. Молодіжна рада приймає активну участь у розвитку громади, поміж того долучається до стратегічного планування та формування бачення громади. Активно також проводить заходи в яких об'єднує молодь громади та розвиває власний потенціал для того, аби покращувати спроможність громади буди конкурентоздатною.

Також на території громади діє громадське об'єднання жінок - "Клуб Успішних Пані", що налічує понад 50 жінок, кожна з них сильна та ініціативна, а головне знає, що варто дбати про себе та громаду. Разом вони проводять цікаві заходи, такі як читання віршів, майстер-класи та збирають кошти на ЗСУ, а ще плетуть сітки та ведуть підприємницьку діяльність, працюють в закладах освіти, охорони здоров'я, органі місцевого самоврядування.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

1.12. **Результати опитування жительок і жителів громади**

Елементом проведеної діагностики, який був важливим для подальшої роботи над баченням, стратегічними і оперативними цілями стратегії, а також планом дій з її реалізації, було проведення соціологічного опитування серед жителів Широківської сільської територіальної громади.

Окрім визначення чинників, які впливають на збалансований місцевий розвиток, результати проведеного дослідження дають інформацію про оцінку жителями громадських послуг, які надаються інституціями місцевого самоврядування в розрізі окремих сфер життєдіяльності громади – безпеки в усіх вимірах, стану навколишнього середовища, функціонування громадського транспорту та дорожньої інфраструктури, шкільної й позашкільної освіти і дозвілля, соціальної сфери, підтримки підприємницької діяльності і сфери зайнятості, сфери культури і спорту. Участь в опитуванні взяли – 261 житель.

Найважливіші висновки з результатів опитування:

- **Ефективність комунікації з владою:** Більшість респондентів (69.35%) вважають, що канали зв'язку між владою громади та жителями є ефективними, проте 30.65% не погоджуються з цим.
- **Найзручніші канали інформування:** жителі надають перевагу інтернет-ресурсам та онлайн-каналам, зокрема групам у месенджерах (55.65%) та соціальним мережам (52.42%). Офіційний сайт громади також отримав значну підтримку (44.35%).
- **Інформування від влади:** Результати показують, що 31.58% жителів вважають, що влада "скоріше інформує", але 39.47% оцінюють рівень інформування як посередній.
- **Вплив на рішення місцевого самоврядування:** 45.61% респондентів відчувають, що жителі мають обмежений або відсутній вплив на важливі рішення громади.
- **Співпраця з громадськими організаціями:** Оцінки коливаються між "доброю" (43.86%) і "середньою" (28.07%).
- **Участь у громадських організаціях:** Лише 17.54% респондентів беруть участь у таких організаціях, тоді як більшість (82.46%) не залучені.
- **Потреби в удосконаленні комунікацій:** Найбільш затребуваними були особисті зустрічі (54.39%) та вдосконалення роботи груп у месенджерах (46.49%).
- **Стан послуг та інфраструктури:** Найгірше оцінюється доступність сховищ (44.64% оцінили як "дуже погано"), а найбільш позитивні відгуки отримала робота вивезення сміття.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

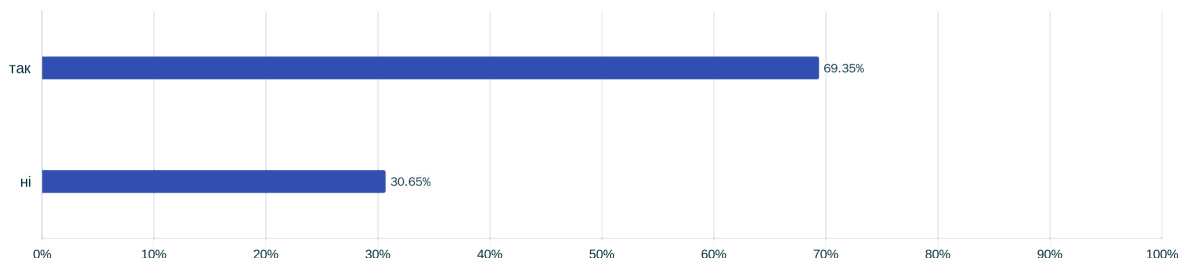
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

- **Робота екстрених служб:** Пожежна служба отримала найвищу оцінку (4.75), що свідчить про високий рівень задоволеності.
- **Потреби в інвестиціях:** Найважливішим проєктом респонденти вважають реконструкцію водопровідних мереж (72.94%).
- **Соціальні та економічні потреби:** Серед найбільш важливих заходів жителі відзначили навчання, соціальну допомогу та активізацію громади.

Результати опитування вказують на потреби покращення інформування, підвищення участі жителів у прийнятті рішень та покращення інфраструктури та соціальних послуг. Результати опитування:

1. На Вашу думку, чи є ефективними КАНАЛИ ЗВ'ЯЗКУ між керівництвом громади і жителями та чи забезпечують ці канали ефективний і швидкий потік інформації?

124 з 124 осіб відповіло

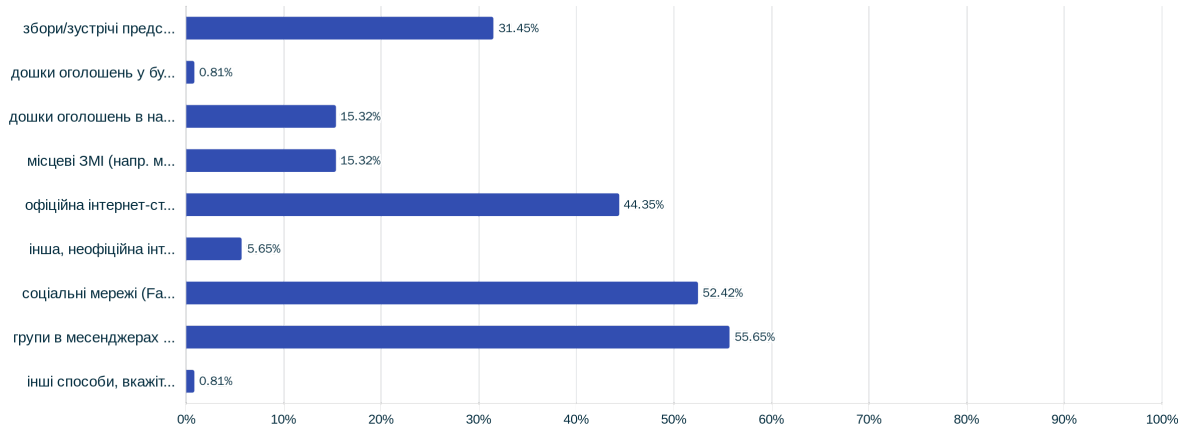
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	69.35%	86
ні	30.65%	38

2. Який з нижче перелічених способів інформування жителів про діяльність керівництва територіальної громади Ви вважаєте НАЙЗРУЧНІШИМ (найкращим) для жителів?

124 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

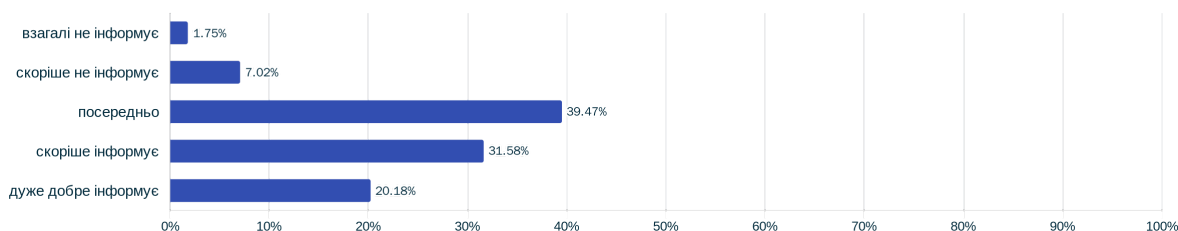
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відповідь	%	Кількість відповідей
збори/зустрічі представників ради/депутатів з жителями громади	31.45%	39
дошки оголошень у будівлі ради громади	0.81%	1
дошки оголошень в населених пунктах громади	15.32%	19
місцеві ЗМІ (напр. місцева газета, радіо, ТБ)	15.32%	19
офіційна інтернет-сторінка ради територіальної громади	44.35%	55
інша, неофіційна інтернет-сторінка громади	5.65%	7
соціальні мережі (Facebook, Instagram)	52.42%	65
групи в месенджерах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо)	55.65%	69
інші способи, вкажіть які:	0.81%	1

3. На Вашу думку, влада територіальної громади ІНФОРМУЄ чи НЕ ІНФОРМУЄ жителів про свою діяльність?

114 з 124 осіб відповіло

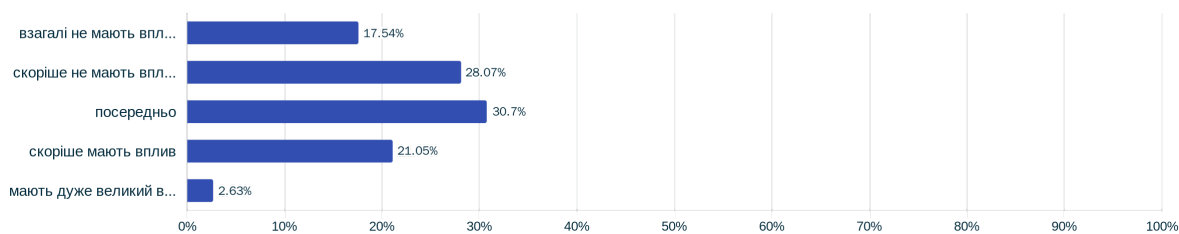
Відповідь	%	Кількість відповідей
взагалі не інформує	1.75%	2
скоріше не інформує	7.02%	8
посередньо	39.47%	45
скоріше інформує	31.58%	36
дуже добре інформує	20.18%	23

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

4. Чи, на Вашу думку, жителі нашої територіальної громади мають РЕАЛЬНИЙ ВПЛИВ на важливі рішення, що приймаються органом МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, чи вони позбавлені такого впливу?

114 з 124 осіб відповіло

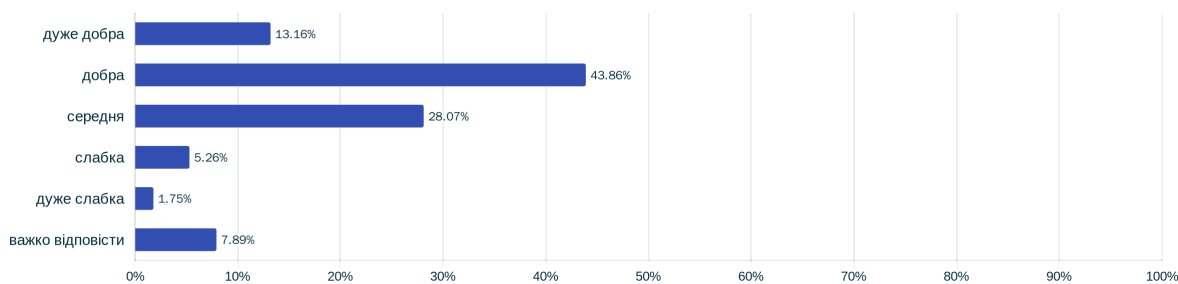
Відповідь	%	Кількість відповідей
взагалі не мають впливу	17.54%	20
скоріше не мають впливу	28.07%	32
посередньо	30.7%	35
скоріше мають вплив	21.05%	24
мають дуже великий вплив	2.63%	3

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

5. Як в цілому Ви оцінюєте співпрацю нашої територіальної громади з громадськими організаціями? Чи ця співпраця:

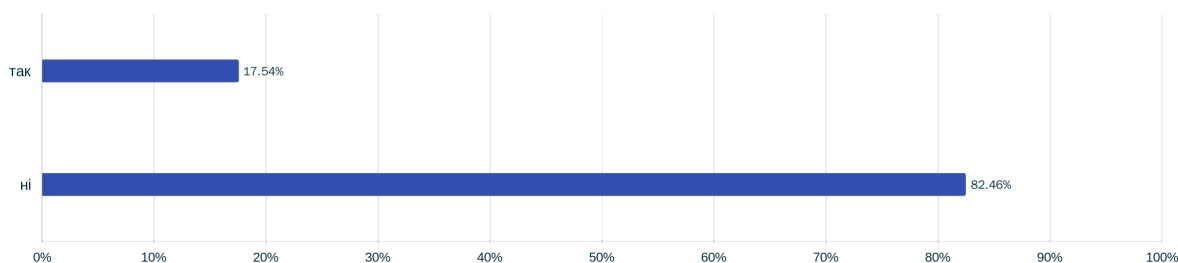
114 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
дуже добра	13.16%	15
добра	43.86%	50
середня	28.07%	32
слабка	5.26%	6
дуже слабка	1.75%	2
важко відповісти	7.89%	9

6. Чи Ви БЕРЕТЕ УЧАСТЬ у роботі якоїсь громадської організації?

114 з 124 осіб відповіло

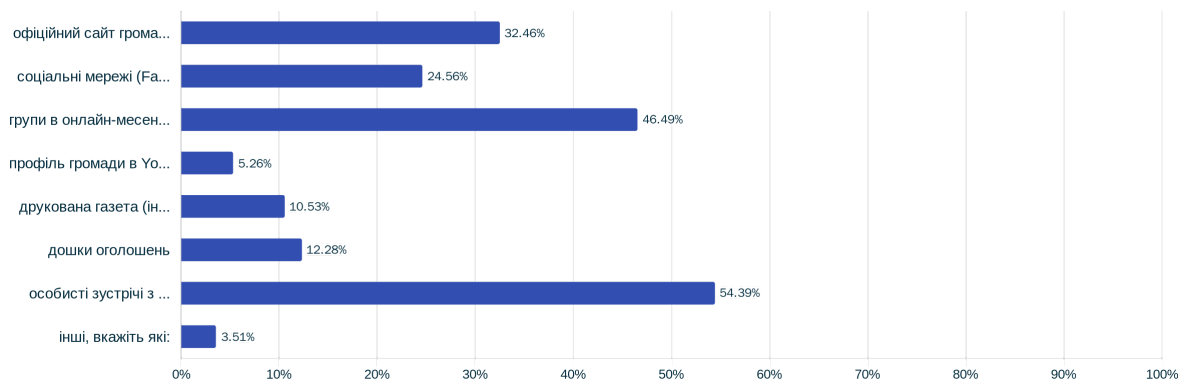
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	17.54%	20
ні	82.46%	94

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

7. Які канали зв'язку між місцевою владою і жителями НЕОБХІДНО ВДОСКОНАЛИТИ або ПОЧАТИ використовувати?

114 з 124 осіб відповіло

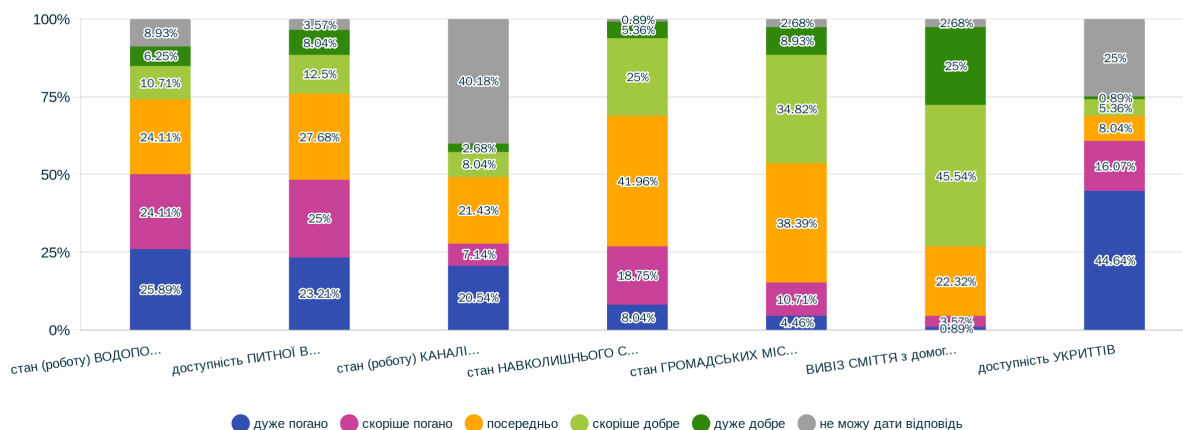
Відповідь	%	Кількість відповідей
офіційний сайт громади	32.46%	37
соціальні мережі (Facebook, Instagram)	24.56%	28
групи в онлайн-месенджерах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо)	46.49%	53
профіль громади в Youtube	5.26%	6
друкована газета (інформаційний буклет) ради громади	10.53%	12
дошки оголошень	12.28%	14
особисті зустрічі з жителями офіційних осіб (голова, заступники, старости, інші керівники місцевої влади і комунальних підприємств)	54.39%	62
інші, вкажіть які:	3.51%	4

8. Як Ви оцінюєте У НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ в поточній ситуації:

112 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

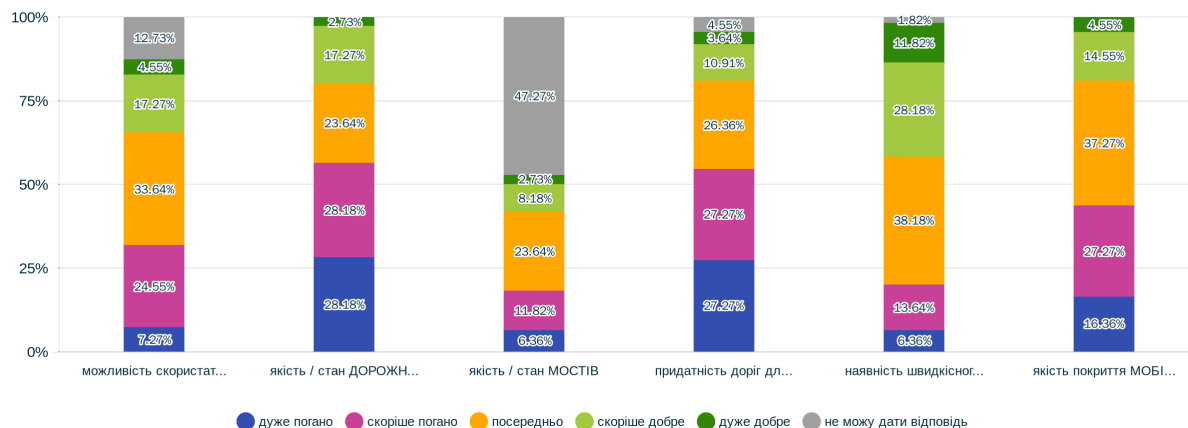
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не можуть дати відповідь	Разом
стан (роботу) ВОДОПОСТАЧАННЯ	2.74	25.89%	24.11%	24.11%	10.71%	6.25%	8.93%	112
доступність ПИТНОЇ ВОДИ	2.68	23.21%	25%	27.68%	12.5%	8.04%	3.57%	112
стан (роботу) КАНАЛІЗАЦІЙНИХ МЕРЕЖ	3.86	20.54%	7.14%	21.43%	8.04%	2.68%	40.18%	112
стан НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	3.04	8.04%	18.75%	41.96%	25%	5.36%	0.89%	112
стан ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЬ, їх прибирання і утримання	3.41	4.46%	10.71%	38.39%	34.82%	8.93%	2.68%	112
ВИВІЗ СМІТТЯ з домогосподарств	3.98	0.89%	3.57%	22.32%	45.54%	25%	2.68%	112
доступність УКРИТТІВ	2.77	44.64%	16.07%	8.04%	5.36%	0.89%	25%	112

9. Як Ви оцінюєте У НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ в поточній ситуації:

110 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

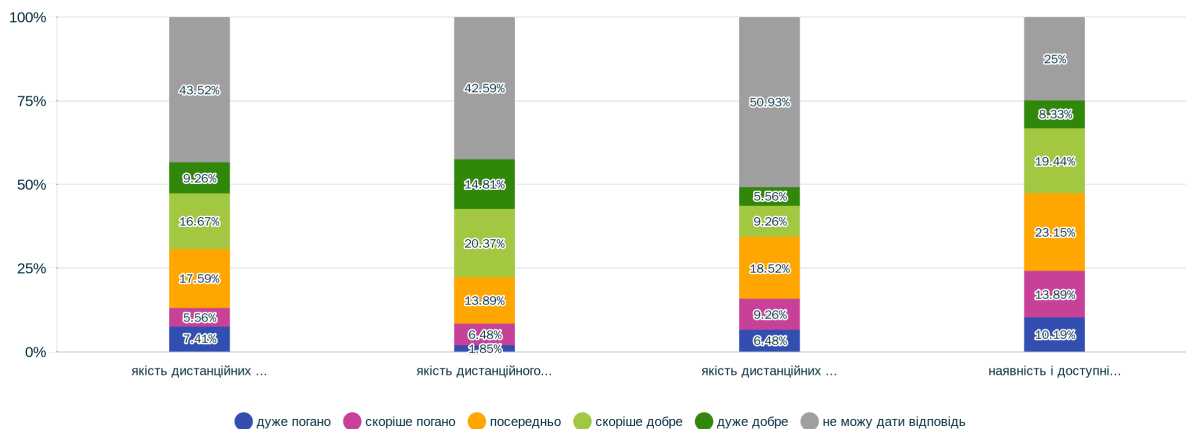
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не могу дати відповідь	Разом
можливість скористатися послугами громадського ТРАНСПОРТУ	3.25	7.27%	24.55%	33.64%	17.27%	4.55%	12.73%	
якість / стан ДОРОЖНЬОГО ПОКРИТТЯ	2.38	28.18%	28.18%	23.64%	17.27%	2.73%	0%	
якість / стан МОСТІВ	4.31	6.36%	11.82%	23.64%	8.18%	2.73%	47.27%	
придатність доріг для ПІШОХОДІВ (наявність тротуарів, їх стан, нічне освітлення)	2.5	27.27%	27.27%	26.36%	10.91%	3.64%	4.55%	
наявність швидкісного ІНТЕРНЕТУ	3.31	6.36%	13.64%	38.18%	28.18%	11.82%	1.82%	
якість покриття МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ	2.64	16.36%	27.27%	37.27%	14.55%	4.55%	0%	

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

10. Як Ви оцінюєте У НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ в поточній ситуації:

108 з 124 осіб відповіло

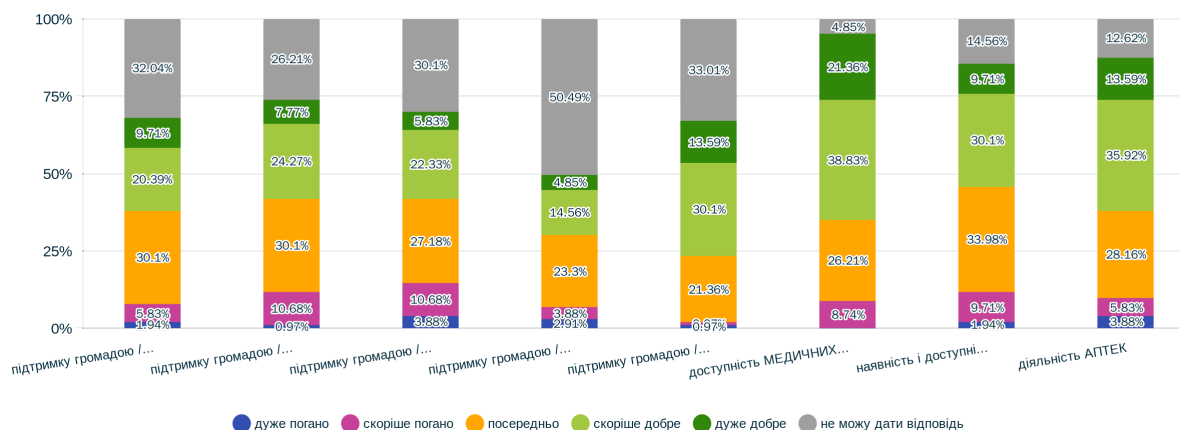
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не могу дати відповідь	Разом
якість дистанційних послуг ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	4.45	7.41%	5.56%	17.59%	16.67%	9.26%	43.52%	
якість дистанційного навчання у ШКОЛАХ	4.68	1.85%	6.48%	13.89%	20.37%	14.81%	42.59%	
якість дистанційних послуг ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	4.51	6.48%	9.26%	18.52%	9.26%	5.56%	50.93%	
наявність і доступність різних форм дистанційного ДОЗВІЛЛЯ для дітей та молоді (гуртків, клубів, занять тощо)	3.77	10.19%	13.89%	23.15%	19.44%	8.33%	25%	

11. Як Ви оцінюєте У НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ в поточній ситуації:

103 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

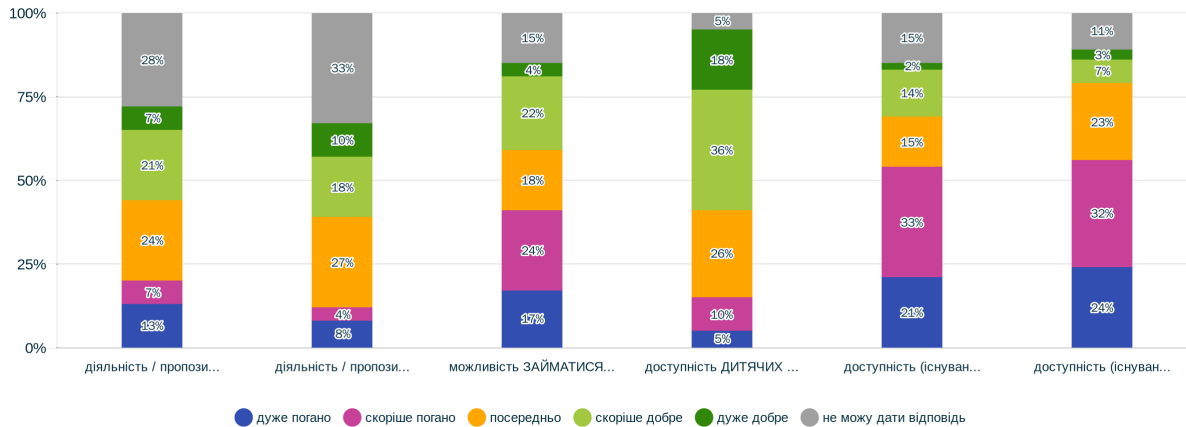
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не могу дати відповідь	Разом
підтримку громадою / установами соціального захисту ДІТЕЙ ТА СІМЕЙ, які потребують підтримки	4.26	1.94%	5.83%	30.1%	20.39%	9.71%	32.04%	
		2	6	31	21	10	33	103
підтримку громадою / установами соціального захисту ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ ТА ХВОРИХ	4.06	0.97%	10.68%	30.1%	24.27%	7.77%	26.21%	
		1	11	31	25	8	27	103
підтримку громадою / установами соціального захисту ОСІБ з ІНВАЛІДНІСТЮ	4.06	3.88%	10.68%	27.18%	22.33%	5.83%	30.1%	
		4	11	28	23	6	31	103
підтримку громадою / установами соціального захисту ВЕТЕРАНІВ	4.66	2.91%	3.88%	23.3%	14.56%	4.85%	50.49%	
		3	4	24	15	5	52	103
підтримку громадою / установами соціального захисту ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	4.53	0.97%	0.97%	21.36%	30.1%	13.59%	33.01%	
		1	1	22	31	14	34	103
доступність МЕДИЧНИХ послуг	3.87	0%	8.74%	26.21%	38.83%	21.36%	4.85%	
		0	9	27	40	22	5	103
наявність і доступність ЛІКІВ та виробів медичного призначення	3.8	1.94%	9.71%	33.98%	30.1%	9.71%	14.56%	
		2	10	35	31	10	15	103
діяльність АПТЕК	3.87	3.88%	5.83%	28.16%	35.92%	13.59%	12.62%	
		4	6	29	37	14	13	103

12. Як Ви оцінюєте У НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ в поточній ситуації:

100 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

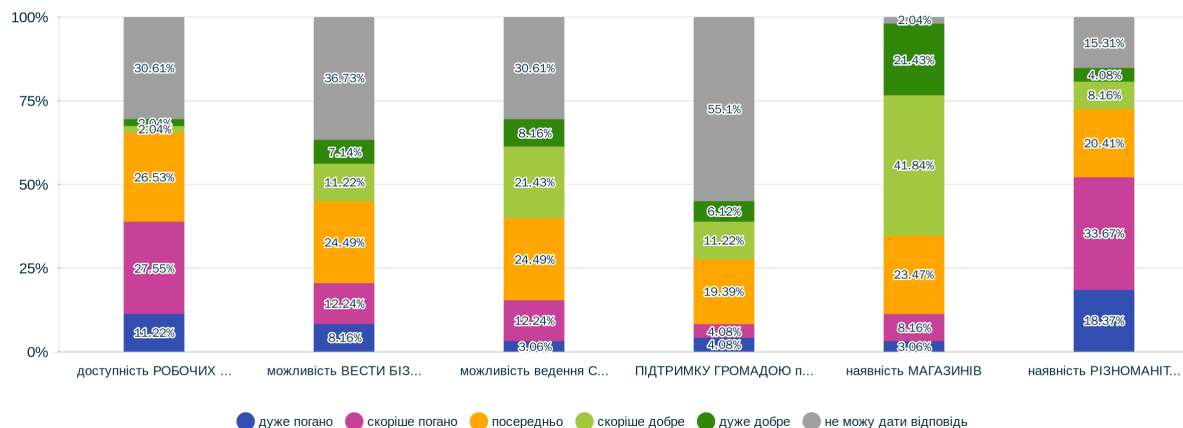
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не могу дати відповідь	Разом
діяльність / пропозицію БУДИНКІВ КУЛЬТУРИ	3.86	13%	7%	24%	21%	7%	28%	
		13	7	24	21	7	28	100
діяльність / пропозицію БІБЛІОТЕК	4.17	8%	4%	27%	18%	10%	33%	
		8	4	27	18	10	33	100
можливість ЗАЙМАТИСЯ СПОРТОМ	3.17	17%	24%	18%	22%	4%	15%	
		17	24	18	22	4	15	100
доступність ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ	3.67	5%	10%	26%	36%	18%	5%	
		5	10	26	36	18	5	100
доступність (існування) місць, в яких МОЛОДЬ може проводити свій вільний час поза домом	2.88	21%	33%	15%	14%	2%	15%	
		21	33	15	14	2	15	100
доступність (існування) місць, в яких ДОРΟΣЛІ можуть проводити свій вільний час поза домом (напр. клубів, центрів, кав'ярень та ін.)	2.66	24%	32%	23%	7%	3%	11%	
		24	32	23	7	3	11	100

13. Як Ви оцінюєте У НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ в поточній ситуації:

98 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

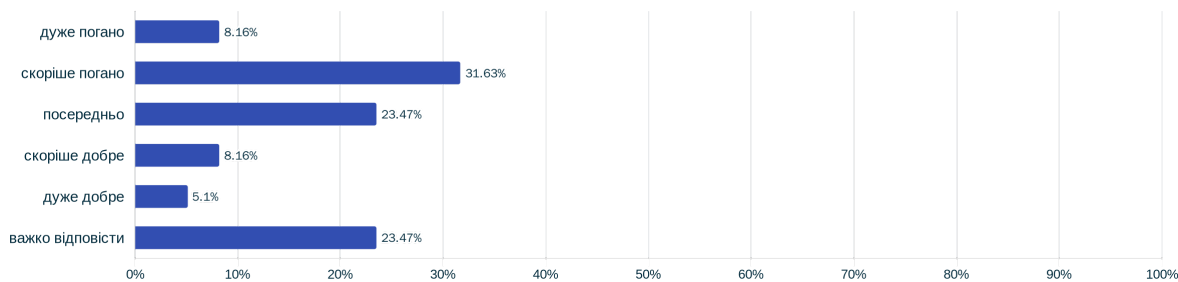
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не могу дати відповідь	Разом
доступність РОБОЧИХ МІСЦЬ	3.48	11.22% 11	27.55% 27	26.53% 26	2.04% 2	2.04% 2	30.61% 30	98
можливість ВЕСТИ БІЗНЕС	4.07	8.16% 8	12.24% 12	24.49% 24	11.22% 11	7.14% 7	36.73% 36	98
можливість ведення СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	4.11	3.06% 3	12.24% 12	24.49% 24	21.43% 21	8.16% 8	30.61% 30	98
ПІДТРИМКУ ГРОМАДОЮ підприємців та фермерів	4.77	4.08% 4	4.08% 4	19.39% 19	11.22% 11	6.12% 6	55.1% 54	98
наявність МАГАЗИНІВ	3.77	3.06% 3	8.16% 8	23.47% 23	41.84% 41	21.43% 21	2.04% 2	98
наявність РІЗНОМАНІТНИХ ПОСЛУГ (перукар, швачка та ін.)	2.92	18.37% 18	33.67% 33	20.41% 20	8.16% 8	4.08% 4	15.31% 15	98

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

14. Як Ви оцінюєте свою здатність знайти роботу або вести бізнес в поточній ситуації у громаді?

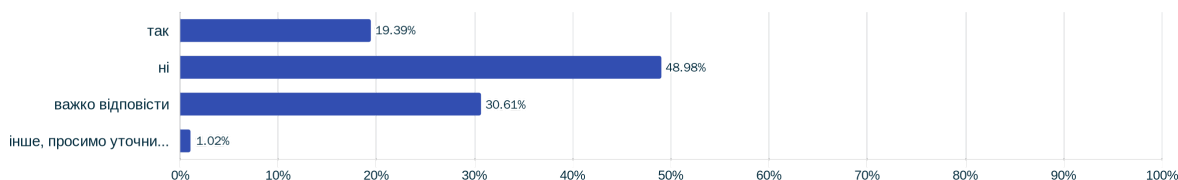
98 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
дуже погано	8.16%	8
скоріше погано	31.63%	31
посередньо	23.47%	23
скоріше добре	8.16%	8
дуже добре	5.1%	5
важко відповісти	23.47%	23

15. Чи маєте ви доступ до програм економічної підтримки чи допомоги у вашій громаді?

98 з 124 осіб відповіло

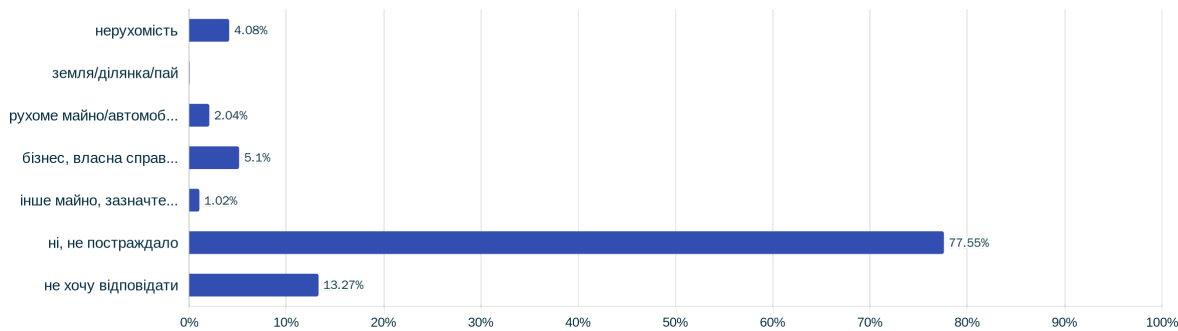
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	19.39%	19
ні	48.98%	48
важко відповісти	30.61%	30
інше, просимо уточнити:	1.02%	1

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

16. Чи постраждало Ваше майно чи бізнес від бойових дій? Якщо так, вкажіть яке?

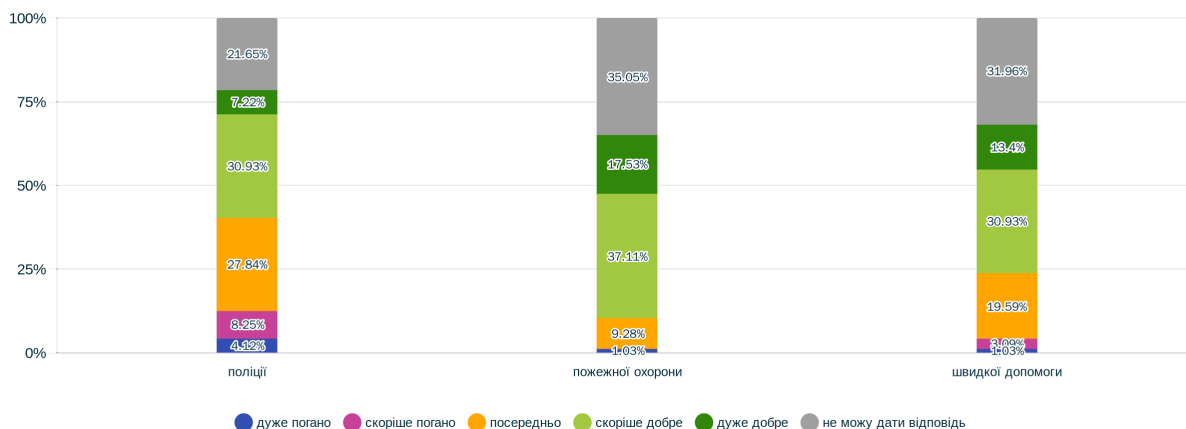
98 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
нерухомість	4.08%	4
земля/ділянка/пай	0%	0
рухоме майно/автомобіль	2.04%	2
бізнес, власна справа	5.1%	5
інше майно, зазначте яке:	1.02%	1
ні, не постраждало	77.55%	76
не хочу відповідати	13.27%	13

17. Як Ви оцінюєте роботу ЕКСТРЕНИХ СЛУЖБ у громаді?

97 з 124 осіб відповіло

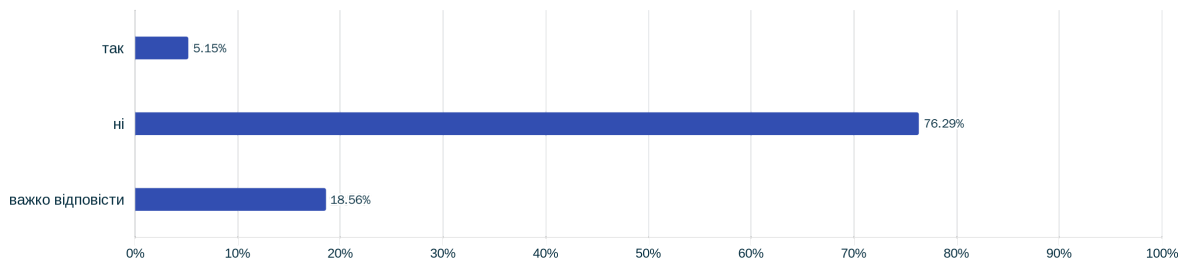
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не можуть дати відповідь	Разом
поліції	3.94	4.12% 4	8.25% 8	27.84% 27	30.93% 30	7.22% 7	21.65% 21	97
пожежної охорони	4.75	1.03% 1	0% 0	9.28% 9	37.11% 36	17.53% 17	35.05% 34	97
швидкої допомоги	4.48	1.03% 1	3.09% 3	19.59% 19	30.93% 30	13.4% 13	31.96% 31	97

18. Чи є у Вашій місцевості протирадіаційні укриття або інші укриття для надзвичайних ситуацій?

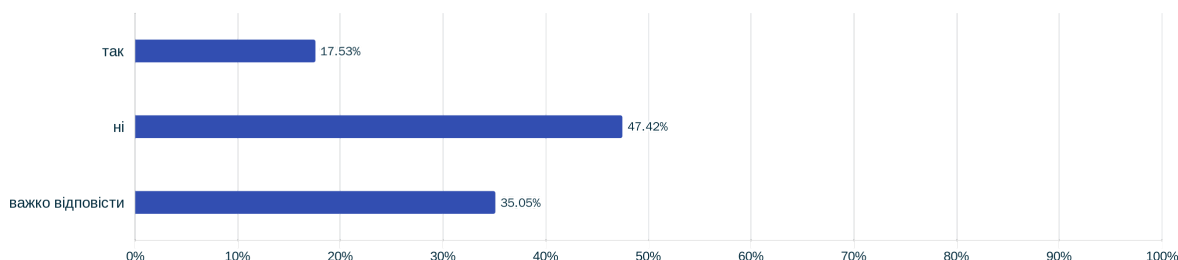
97 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
так	5.15%	5
ні	76.29%	74
важко відповісти	18.56%	18

19. Чи у громаді освітня інфраструктура (школи, дитячі садки) належним чином захищена від загроз війни?

97 з 124 осіб відповіло

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

**Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027
року**

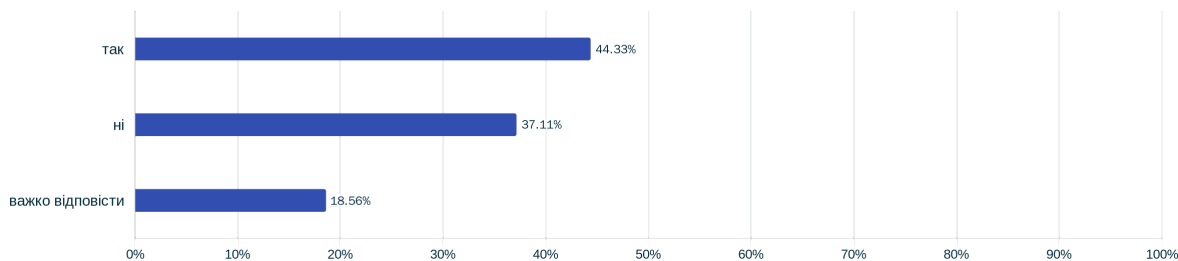
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	17.53%	17
ні	47.42%	46
важко відповісти	35.05%	34

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

20. Чи є громадські місця, такі як парки, дитячі майданчики, доступними та безпечними для користування?

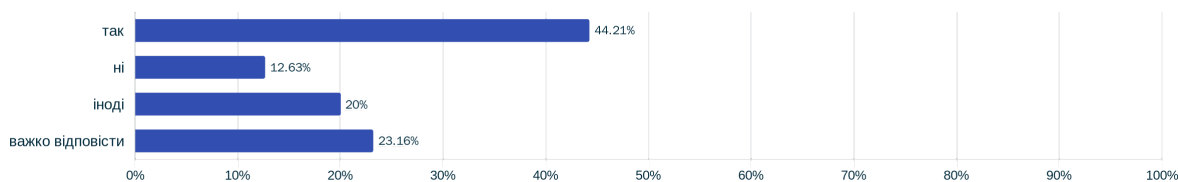
97 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
так	44.33%	43
ні	37.11%	36
важко відповісти	18.56%	18

21. Чи відчуваєтеся Ви в безпеці, користуючись місцевими медичними закладами (ФАП, амбулаторіями, поліклініками, лікарнями)?

95 з 124 осіб відповіло

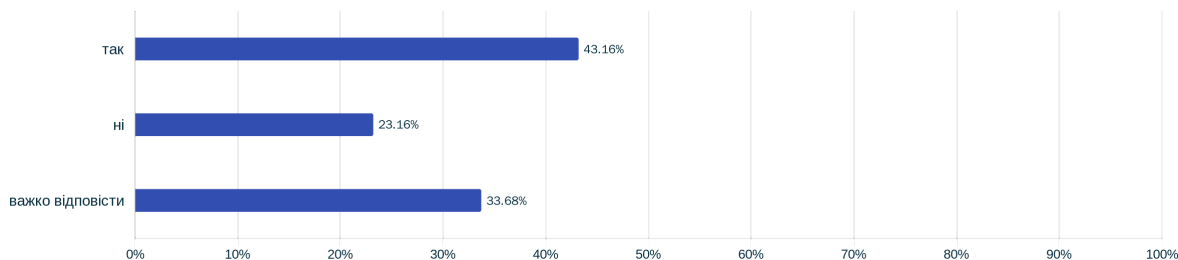
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	44.21%	42
ні	12.63%	12
іноді	20%	19
важко відповісти	23.16%	22

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

22. Чи маєте Ви доступ до психологічної підтримки у громаді?

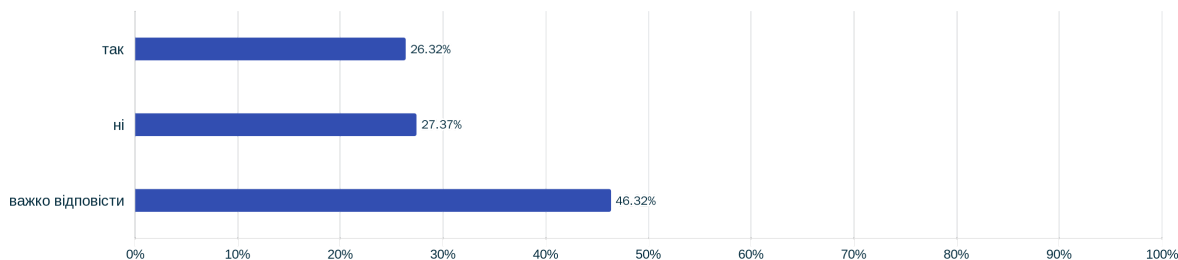
95 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
так	43.16%	41
ні	23.16%	22
важко відповісти	33.68%	32

23. Чи у громаді є місця, де Ви можете отримати їжу та інші речі першої необхідності?

95 з 124 осіб відповіло

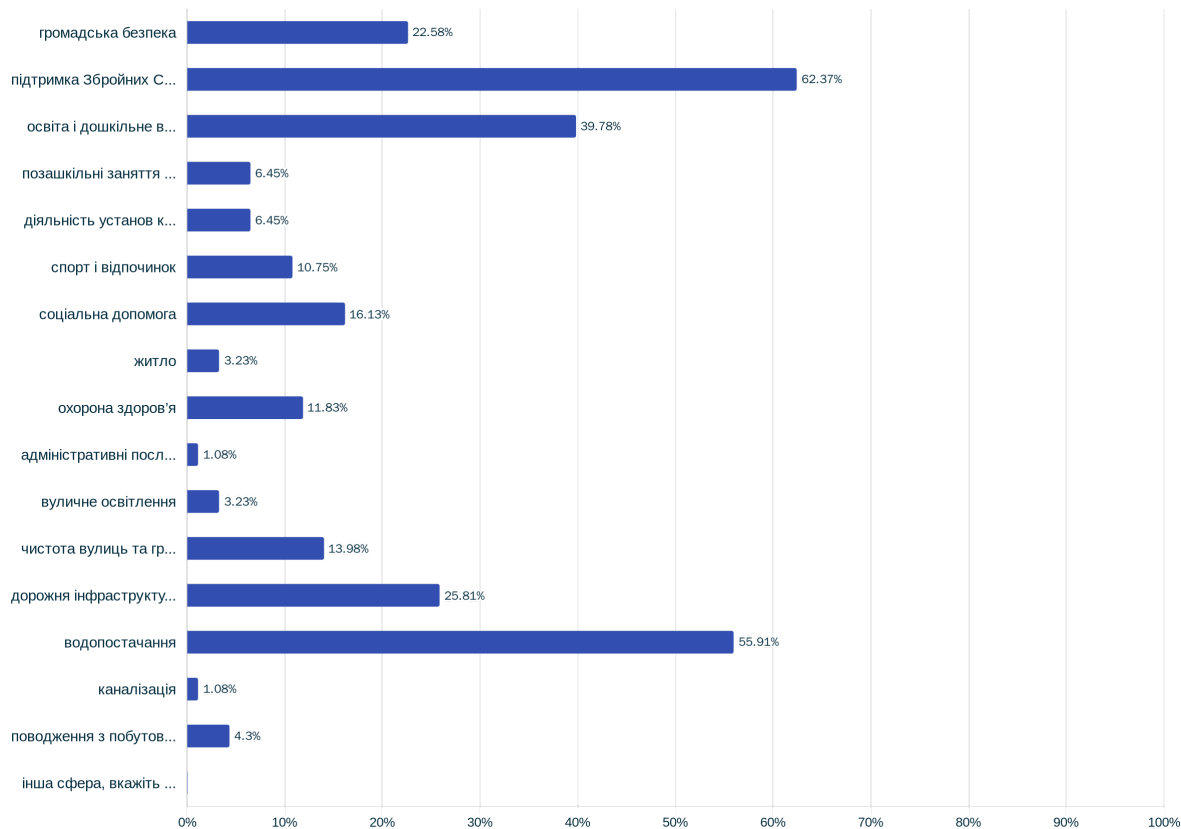
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	26.32%	25
ні	27.37%	26
важко відповісти	46.32%	44

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

24. Сьогодні територіальна громада повинна реалізувати багато різних завдань, пов'язаних з безпекою, наданням підтримки і послуг жителям, а також підтримкою Збройних Сил України. Деякі з них можна трактувати як важливіші. Які сфери, на Вашу думку, повинні мати особливу ПІДТРИМКУ?

93 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
громадська безпека	22.58%	21
підтримка Збройних Сил України	62.37%	58
освіта і дошкільне виховання	39.78%	37
позашкільні заняття для дітей	6.45%	6
діяльність установ культури	6.45%	6
спорт і відпочинок	10.75%	10
соціальна допомога	16.13%	15
житло	3.23%	3
охорона здоров'я	11.83%	11
адміністративні послуги	1.08%	1
вуличне освітлення	3.23%	3

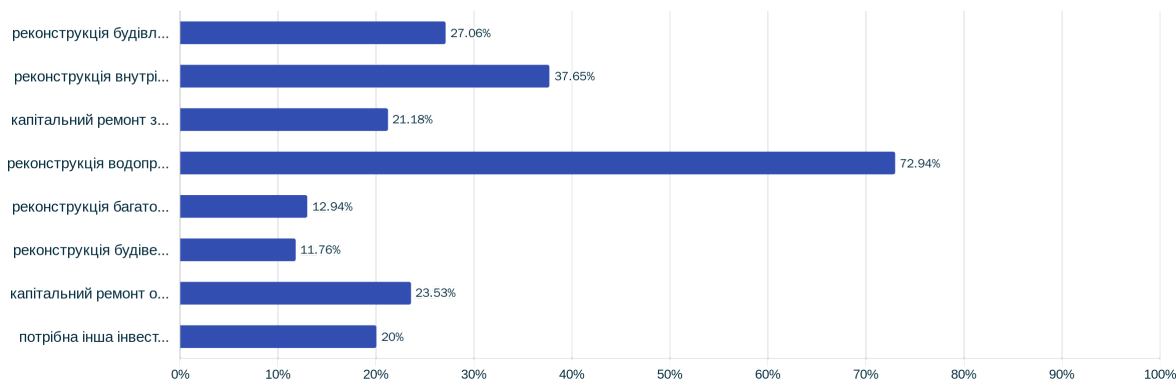
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відповідь	%	Кількість відповідей
чистота вулиць та громадських місць	13.98%	13
дорожня інфраструктура	25.81%	24
водопостачання	55.91%	52
каналізація	1.08%	1
поводження з побутовими відходами (сміттєзвалища)	4.3%	4
інша сфера, вкажіть яка:	0%	0

25. Нижче наведено кілька ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ, запланованих у громаді. Вкажіть, які з них, на вашу думку, є найважливішими для покращення умов життя в нашій громаді?

85 з 124 осіб відповіло

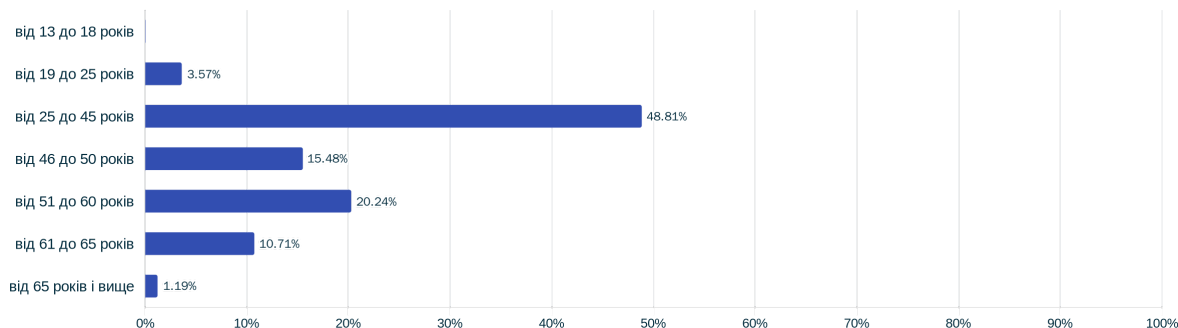
Відповідь	%	Кількість відповідей
реконструкція будівлі, капітальний ремонт харчоблоку та спортивного залу Петропільського ліцею	27.06%	23
реконструкція внутрішніх приміщень та інженерних мереж хірургічного відділення	37.65%	32
капітальний ремонт зовнішніх стін хірургічного корпусу	21.18%	18
реконструкція водопровідних мереж з підключенням абонентів	72.94%	62
реконструкція багатоквартирних будинків	12.94%	11
реконструкція будівель Центрів дозвілля	11.76%	10
капітальний ремонт об'єктів благоустрою (спортивні майданчики)	23.53%	20
потрібна інша інвестиція - вкажіть яка:	20%	17

26. Вік

84 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

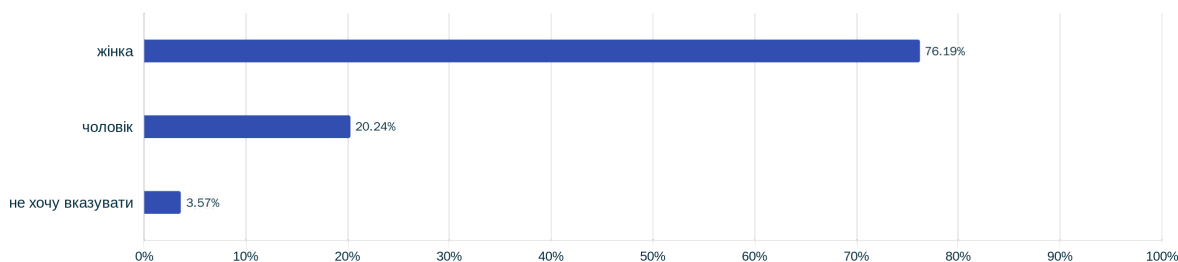
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відповідь	%	Кількість відповідей
від 13 до 18 років	0%	0
від 19 до 25 років	3.57%	3
від 25 до 45 років	48.81%	41
від 46 до 50 років	15.48%	13
від 51 до 60 років	20.24%	17
від 61 до 65 років	10.71%	9
від 65 років і вище	1.19%	1

27. Стать:

84 з 124 осіб відповіло

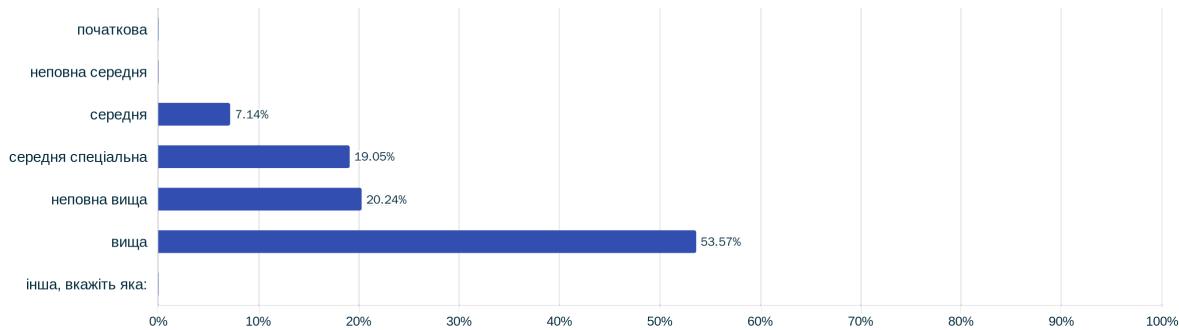
Відповідь	%	Кількість відповідей
жінка	76.19%	64
чоловік	20.24%	17
не хочу вказувати	3.57%	3

28. Освіта:

84 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

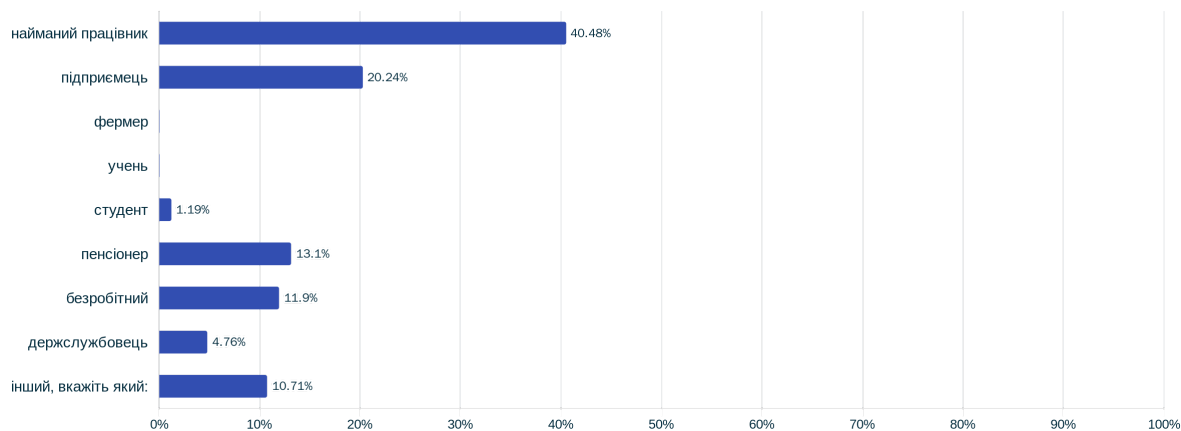
Відповідь	%	Кількість відповідей
початкова	0%	0
неповна середня	0%	0
середня	7.14%	6
середня спеціальна	19.05%	16
неповна вища	20.24%	17
вища	53.57%	45
інша, вкажіть яка:	0%	0

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

29. Професійний статус:

84 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
найманий працівник	40.48%	34
підприємець	20.24%	17
фермер	0%	0
учень	0%	0
студент	1.19%	1
пенсіонер	13.1%	11
безробітний	11.9%	10
держслужбовець	4.76%	4
інший, вкажіть який:	10.71%	9

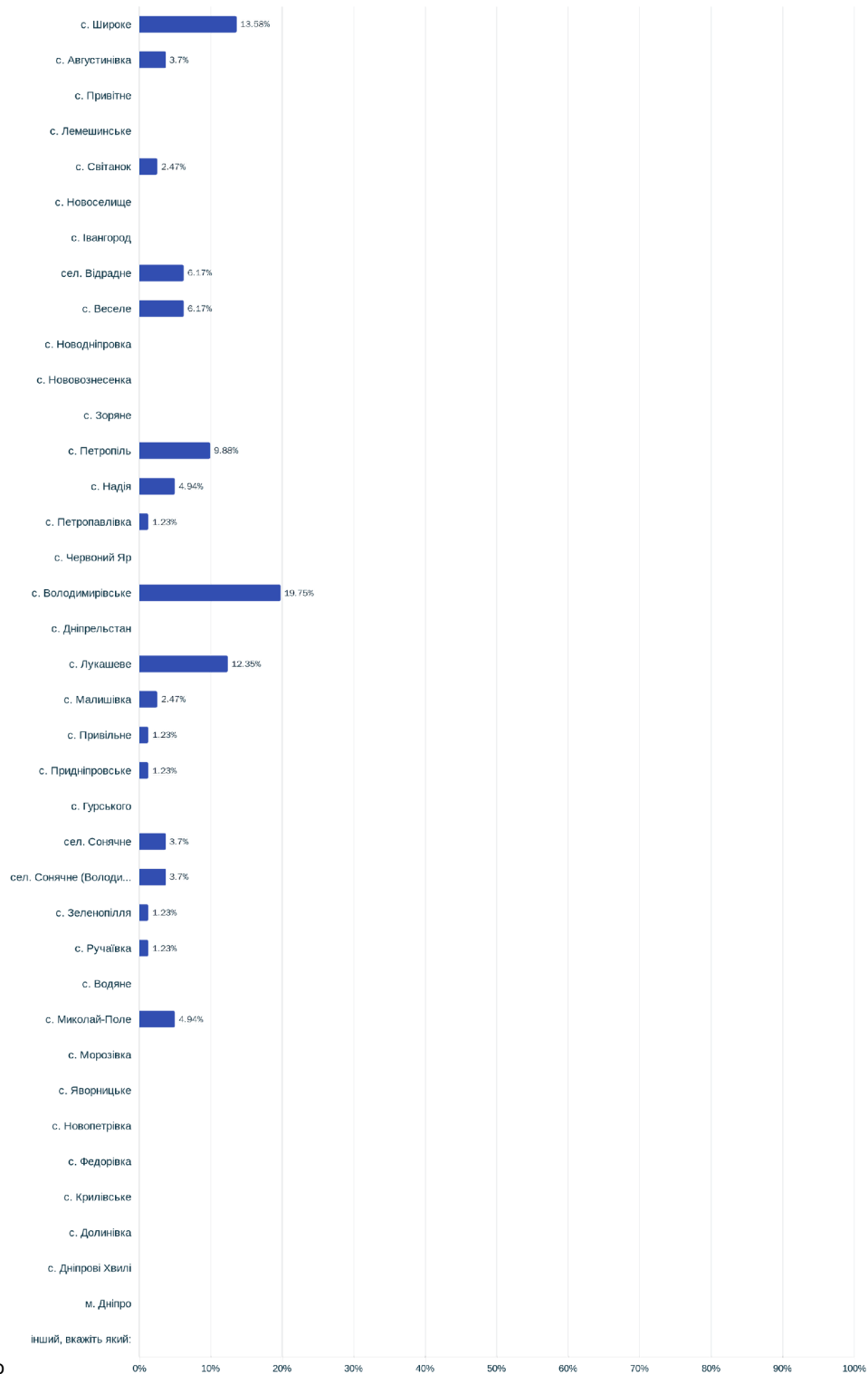
**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

**Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027
року**

30. Назва населеного пункту, у якому Ви в даний час проживаєте:

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

81 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

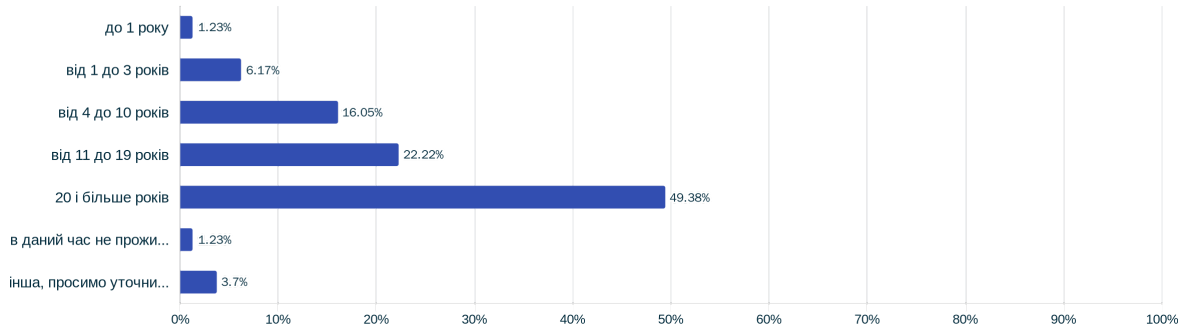
Відповідь	%	Кількість відповідей
с. Широке	13.58%	11
с. Августинівка	3.7%	3
с. Привітне	0%	0
с. Лемешинське	0%	0
с. Світанок	2.47%	2
с. Новоселище	0%	0
с. Івангород	0%	0
сел. Відрадне	6.17%	5
с. Веселе	6.17%	5
с. Новодніпровка	0%	0
с. Нововознесенка	0%	0
с. Зоряне	0%	0
с. Петропіль	9.88%	8
с. Надія	4.94%	4
с. Петропавлівка	1.23%	1
с. Червоний Яр	0%	0
с. Володимирівське	19.75%	16
с. Дніпрельстан	0%	0
с. Лукашеве	12.35%	10
с. Малишівка	2.47%	2
с. Привільне	1.23%	1
с. Придніпровське	1.23%	1
с. Гурського	0%	0
сел. Сонячне	3.7%	3
сел. Сонячне (Володимирівське)	3.7%	3
с. Зеленопілля	1.23%	1
с. Ручаївка	1.23%	1
с. Водяне	0%	0
с. Миколай-Поле	4.94%	4
с. Морозівка	0%	0
с. Яворницьке	0%	0
с. Новопетрівка	0%	0
с. Федорівка	0%	0
с. Крилівське	0%	0
с. Долинівка	0%	0
с. Дніпрові Хвилі	0%	0
м. Дніпро	0%	0
інший, вкажіть який:	0%	0

31. Тривалість проживання в громаді (у роках):

81 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

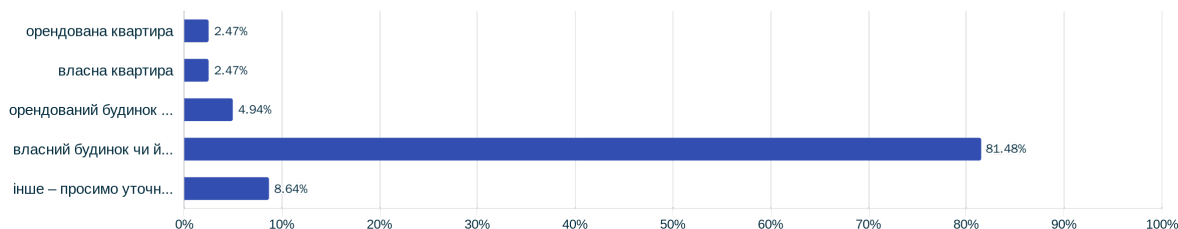
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Відповідь	%	Кількість відповідей
до 1 року	1.23%	1
від 1 до 3 років	6.17%	5
від 4 до 10 років	16.05%	13
від 11 до 19 років	22.22%	18
20 і більше років	49.38%	40
в даний час не проживаю в громаді	1.23%	1
інша, просимо уточнити:	3.7%	3

32. Який статус будинку/квартири, в якому Ви проживаєте?

81 з 124 осіб відповіло

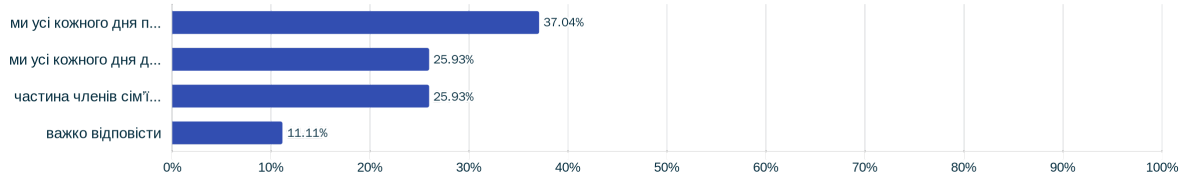
Відповідь	%	Кількість відповідей
орендована квартира	2.47%	2
власна квартира	2.47%	2
орендований будинок або його частина	4.94%	4
власний будинок чи його частина	81.48%	66
інше – просимо уточнити:	8.64%	7

33. Яке з нижче перелічених тверджень найкраще відображає ситуацію постійних членів Вашої сім'ї

81 з 124 осіб відповіло

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

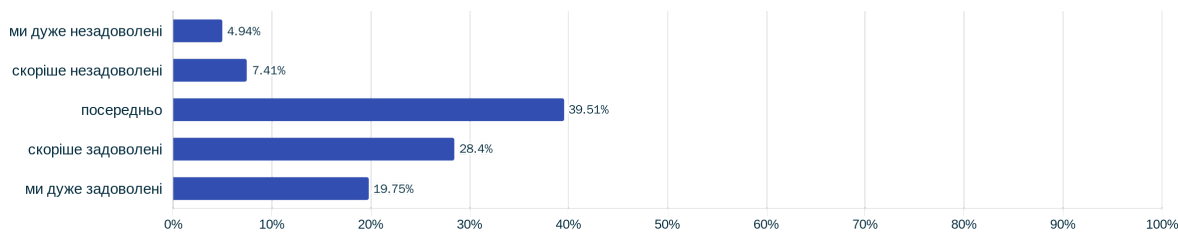
Відповідь	%	Кількість відповідей
ми усі кожного дня проживаємо (працюємо чи вчимося і проживаємо) у цій громаді	37.04%	30
ми усі кожного дня ділимо своє життя між цією громадою та іншими місцем (місцями) поза цією громадою (тут проживаємо, але працюємо чи вчимося в інших місцях)	25.93%	21
частина членів сім'ї кожного дня проживає у цій громаді, а частина ділить своє життя між даною громадою та іншими місцями	25.93%	21
важко відповісти	11.11%	9

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

34. Загалом наскільки Ви задоволені чи незадоволені тим, що ПРОЖИВАЄТЕ В НАШІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ?

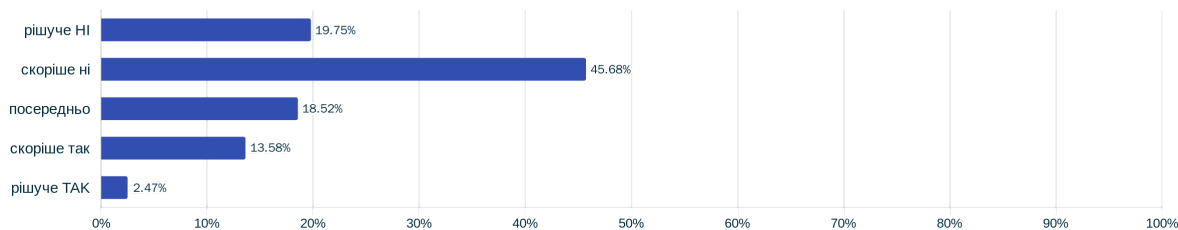
81 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
ми дуже незадоволені	4.94%	4
скоріше незадоволені	7.41%	6
посередньо	39.51%	32
скоріше задоволені	28.4%	23
ми дуже задоволені	19.75%	16

35. Якби б у вас була така можливість, чи хотіли б Ви кудись ПЕРЕЇХАТИ – проживати в іншому місці, поза нашою територіальною громадою?

81 з 124 осіб відповіло

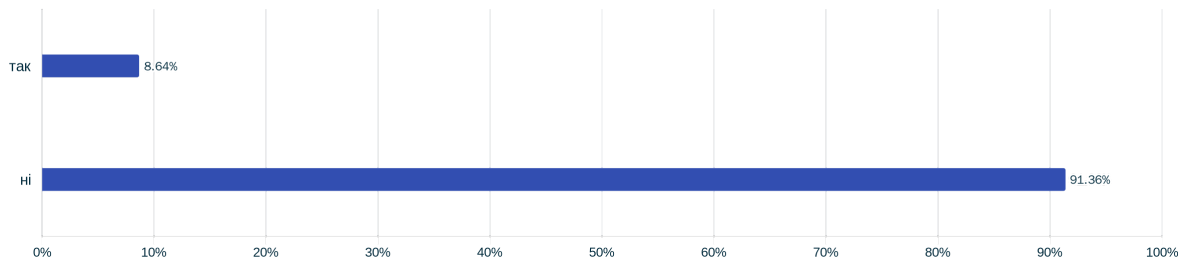
Відповідь	%	Кількість відповідей
рішуче НІ	19.75%	16
скоріше ні	45.68%	37
посередньо	18.52%	15
скоріше так	13.58%	11
рішуче ТАК	2.47%	2

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

36. Ви внутрішньо переміщена особа?

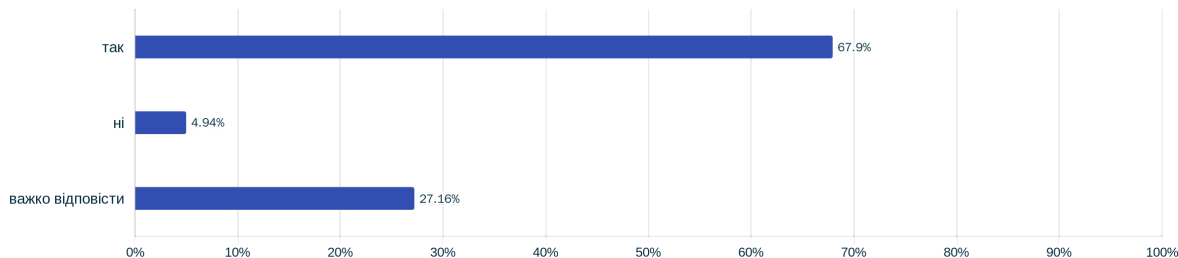
81 з 124 осіб відповіло

Відповідь	%	Кількість відповідей
так	8.64%	7
ні	91.36%	74

37. Чи плануєте залишитися на постійне місце проживання в громаді?

81 з 124 осіб відповіло

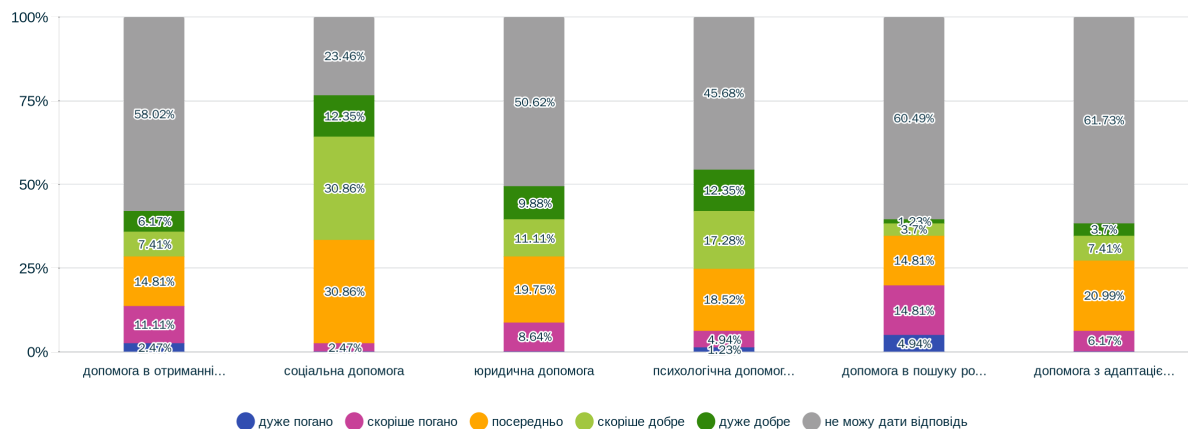
Відповідь	%	Кількість відповідей
так	67.9%	55
ні	4.94%	4
важко відповісти	27.16%	22

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

38. Як ви ОЦІНЮЄТЕ ДОПОМОГУ, отриману у нашій територіальній громаді:

81 з 124 осіб відповіло

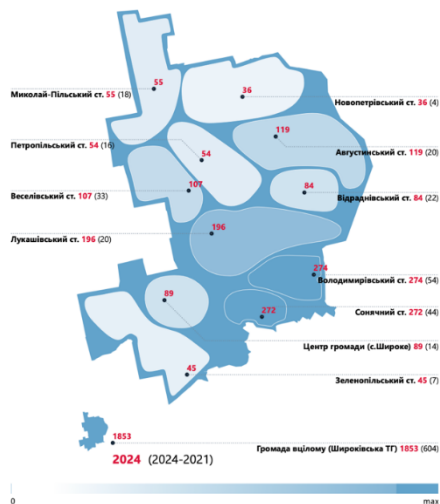
Відповідь	Середня оцінка	дуже погано	скоріше погано	посередньо	скоріше добре	дуже добре	не можу дати відповідь	Разом
допомога в отриманні житла (місця проживання)	4.78	2.47%	11.11%	14.81%	7.41%	6.17%	58.02%	81
соціальна допомога	4.23	0%	2.47%	30.86%	30.86%	12.35%	23.46%	81
юридична допомога	4.74	0%	8.64%	19.75%	11.11%	9.88%	50.62%	81
психологічна допомога	4.72	1.23%	4.94%	18.52%	17.28%	12.35%	45.68%	81
допомога в пошуку роботи	4.63	4.94%	14.81%	14.81%	3.7%	1.23%	60.49%	81
допомога з адаптацією в новому середовищі, інтеграція	4.94	0%	6.17%	20.99%	7.41%	3.7%	61.73%	81

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

1.13. Просторова модель діагностичних даних

кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності

На мапі зображено кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності у різних населених пунктах Широківської громади у період з 2021 по 2024 рік. **Громада в цілому:** У 2024 році зареєстровано 1853 суб'єкти підприємницької діяльності, що на 604 більше порівняно з 2021 роком.

Найбільше суб'єктів:

Володимирівський (274 підприємств)

Сонячний (272 підприємств)

Лукашівський (196 підприємств)

Найменше суб'єктів:

Новопетрівський (36 підприємств)

Зеленопільський (45 підприємств)

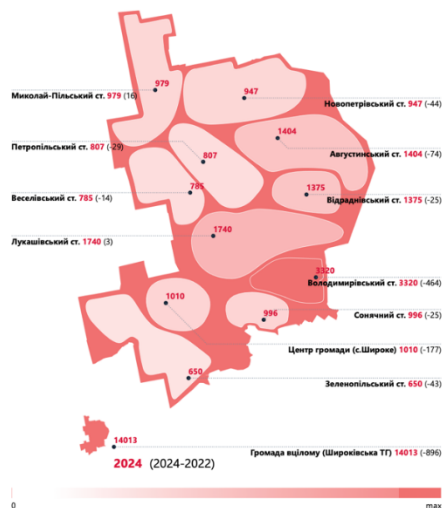
Динаміка: Спостерігається суттєве зростання кількості підприємств у всіх населених пунктах громади, що свідчить про активізацію підприємницької діяльності.

Громада демонструє значний ріст підприємництва за останні роки, з особливо високими показниками у Володимирівському та Сонячному.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Загальна чисельність населення

На мапі зображена загальна чисельність населення у різних населених пунктах громади станом на 2024 рік, з порівнянням змін у період з 2022 року.

Загальна чисельність населення громади: 14013 осіб у 2024 році, що на 886 осіб менше, ніж у 2022 році.

Найбільші населені пункти (старостати):

Володимирівський (3 320 осіб, зменшення на 464)

Лукашівський (1 740 осіб, зростання на 3)

Августинівський (1 404 осіб, зменшення на 74)

Найменші населені пункти (старостати):

Зеленопільський (650 осіб, зменшення на 53)

Веселівський (785 осіб, зменшення на 15)

Петропільський (807 осіб, зменшення на 29)

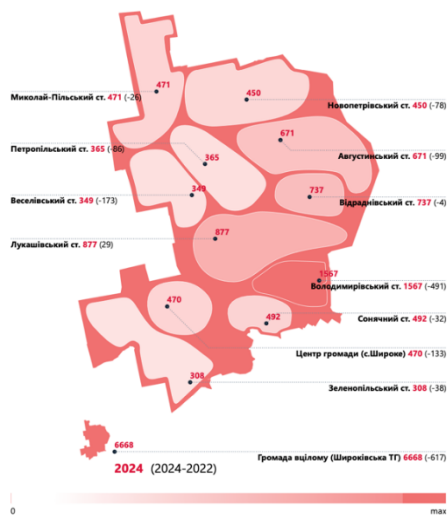
Динаміка: Спостерігається загальне зниження чисельності населення майже у всіх населених пунктах, найбільше скорочення у Володимирівському старостаті (на 464 осіб) та центрі громади (с. Широке) на 177 осіб.

Громада в цілому стикається зі значним зменшенням чисельності населення.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Кількість чоловіків

На мапі зображена кількість чоловіків у різних населених пунктах Широківської громади станом на 2024 рік, з порівнянням змін за період 2022-2024 років.

Загальна кількість чоловіків у громаді: 6 668 осіб, що на 617 менше, ніж у 2022 році.

Найбільша кількість чоловіків:

Володимирівський (1 567 осіб, зменшення на 491)

Лукашівський (877 осіб, збільшення на 29)

Відродівський (737 осіб, зменшення на 4)

Найменша кількість чоловіків:

Зеленопільський (308 осіб, зменшення на 38)

Веселівський (349 осіб, зменшення на 173)

Петропільський (365 осіб, зменшення на 86)

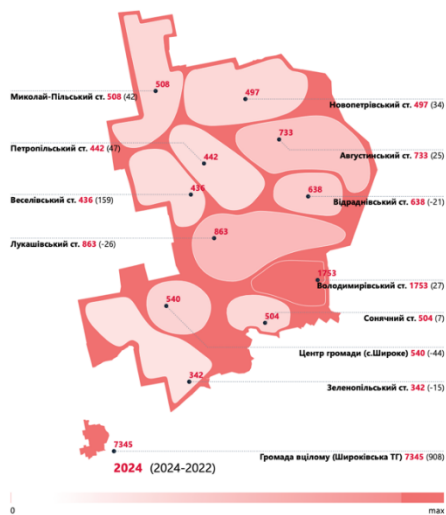
Динаміка: Найбільше скорочення кількості чоловіків у Володимирівському (на 491) і центрі громади (с. Широке) на 133 особи. Загалом, більшість населених пунктів громади зазнали зменшення кількості чоловіків.

Спостерігається значне скорочення кількості чоловіків у громаді.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Кількість жінок

На мапі зображено розподіл кількості жінок у різних районах громади Широківської територіальної громади станом на 2024 рік (з порівнянням із 2022 роком). Ця мапа допомагає візуалізувати розподіл жінок і може слугувати основою для аналізу та прийняття рішень щодо соціальних потреб та ресурсів в різних районах громади.

Загальна кількість жінок у громаді становить 7345 осіб.

Найбільша кількість жінок зареєстрована у Володимирівському старостаті (1753 жінки), що є найбільшим показником серед усіх районів.

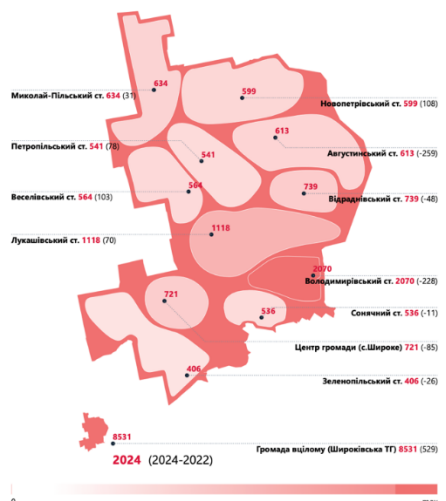
Найменша кількість жінок спостерігається у Сонячному старостаті – лише 504 жінки.

Деякі райони демонструють значні зміни в чисельності жінок у порівнянні з 2022 роком. Наприклад, у Центрі громади чисельність жінок зменшилася на 46 осіб (до 504 жінок).

У Лукашівському старостаті спостерігається одна з найвищих чисельності жінок – 863 осіб, хоча змін у порівнянні з попереднім періодом не зазначено.

Загалом можна зробити висновок, що у громадах спостерігаються різні демографічні тенденції, які варто враховувати при плануванні розвитку території.

Кількість працездатного населення

На мапі зображено кількість працездатного населення у різних районах Широківської територіальної громади станом на 2024 рік, а також зміни порівняно з 2022 роком. Загалом, мапа показує помірні зміни у кількості працездатного населення в різних районах громади.

Загальна кількість працездатного населення у громаді становить **8531 особу**, що на **529 осіб** більше, ніж у 2022 році.

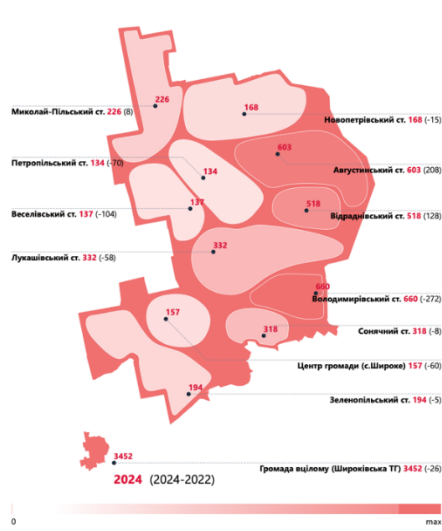
Найбільша кількість працездатних осіб зафіксована у Володимирівському старостаті – **2070 осіб**, хоча їх кількість зменшилася на **228 осіб** порівняно з 2022 роком.

У Лукашівському старостаті також значна чисельність працездатного населення – **1118 осіб**, що на **70 осіб** більше, ніж у попередньому періоді.

У Новопетрівському старостаті кількість працездатних людей зросла на **106 осіб**, що робить її одним із районів із

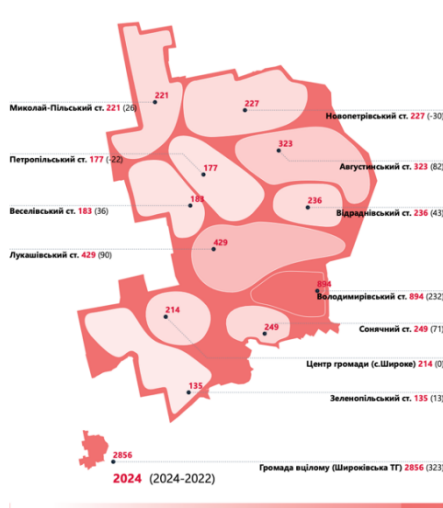
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	найбільшою позитивною динамікою. Найменша кількість працездатного населення спостерігається у Зеленопільському старостаті – 406 осіб, і цей показник зменшився на 26 осіб. У деяких районах, як-от у Відраднівському старостаті, відбулося помітне зменшення працездатного населення. Тут втрачено 48 осіб порівняно з 2022 роком. У центрах громад, таких як Широке (721 особа) та Сонячний старостат (536 осіб), також відзначено зниження кількості працездатних людей.																																							
Кількість населення пенсійного віку <table><tr><th>Старостат</th><th>2024</th><th>Зміна (2024-2022)</th></tr><tr><td>Миколай-Пільський ст.</td><td>226</td><td>(8)</td></tr><tr><td>Петропільський ст.</td><td>194</td><td>(10)</td></tr><tr><td>Веселівський ст.</td><td>137</td><td>(104)</td></tr><tr><td>Лукашівський ст.</td><td>332</td><td>(58)</td></tr><tr><td>Новопетрівський ст.</td><td>168</td><td>(15)</td></tr><tr><td>Августинівський ст.</td><td>603</td><td>(208)</td></tr><tr><td>Відраднівський ст.</td><td>518</td><td>(128)</td></tr><tr><td>Володимирівський ст.</td><td>660</td><td>(272)</td></tr><tr><td>Сонячний ст.</td><td>318</td><td>(8)</td></tr><tr><td>Центр громади (с. Широке)</td><td>157</td><td>(60)</td></tr><tr><td>Зеленопільський ст.</td><td>194</td><td>(5)</td></tr><tr><td>Громада всього (Широківська ТГ)</td><td>3452</td><td>(26)</td></tr></table>	Старостат	2024	Зміна (2024-2022)	Миколай-Пільський ст.	226	(8)	Петропільський ст.	194	(10)	Веселівський ст.	137	(104)	Лукашівський ст.	332	(58)	Новопетрівський ст.	168	(15)	Августинівський ст.	603	(208)	Відраднівський ст.	518	(128)	Володимирівський ст.	660	(272)	Сонячний ст.	318	(8)	Центр громади (с. Широке)	157	(60)	Зеленопільський ст.	194	(5)	Громада всього (Широківська ТГ)	3452	(26)	На мапі зображено кількість населення пенсійного віку в Широківській територіальній громаді станом на 2024 рік, з порівнянням із 2022 роком. Мапа відображає старіння населення в окремих районах громади, що потребує уваги для планування соціальної підтримки та медичного обслуговування, особливо в районах із високою концентрацією літніх людей. Загальна кількість пенсіонерів у громаді становить 3452 особи, що на 26 осіб менше, ніж у 2022 році. Найбільша кількість населення пенсійного віку зареєстрована у Володимирівському старостаті – 660 осіб, хоча порівняно з попереднім роком цей показник зменшився на 72 особи. Августинівський старостат також має значну кількість пенсіонерів – 603 особи, що на 208 осіб більше, ніж у 2022 році, демонструючи значне зростання. У Лукашівському старостаті зареєстровано 332 пенсіонери, без змін порівняно з попереднім періодом. Новопетрівський старостат показує найменше зниження кількості пенсіонерів – на 15 осіб, із загальною кількістю у 168 пенсіонерів. Зеленопільський старостат має одну з найменших чисельності пенсіонерів – 194 особи, з незначним зростанням на 5 осіб. Загалом, кількість пенсіонерів зменшується в більшості районів громади, особливо у Володимирівському старостаті
Старостат	2024	Зміна (2024-2022)																																						
Миколай-Пільський ст.	226	(8)																																						
Петропільський ст.	194	(10)																																						
Веселівський ст.	137	(104)																																						
Лукашівський ст.	332	(58)																																						
Новопетрівський ст.	168	(15)																																						
Августинівський ст.	603	(208)																																						
Відраднівський ст.	518	(128)																																						
Володимирівський ст.	660	(272)																																						
Сонячний ст.	318	(8)																																						
Центр громади (с. Широке)	157	(60)																																						
Зеленопільський ст.	194	(5)																																						
Громада всього (Широківська ТГ)	3452	(26)																																						

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

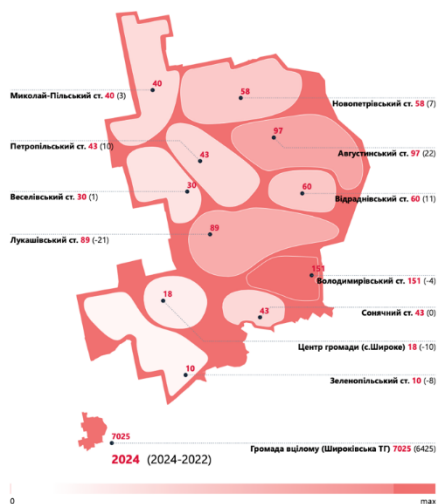
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	та Широкому, тоді як Августинівський старостат демонструє суттєве зростання.																										
Кількість населення віком до 18 років <table border="1"> <thead> <tr> <th>Село/Місцевість</th> <th>Кількість населення (віком до 18 років)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Миколай-Пільський ст.</td> <td>221 (26)</td> </tr> <tr> <td>Петропільський ст.</td> <td>177 (22)</td> </tr> <tr> <td>Веселівський ст.</td> <td>183 (36)</td> </tr> <tr> <td>Лукашівський ст.</td> <td>429 (96)</td> </tr> <tr> <td>Новопетрівський ст.</td> <td>227 (30)</td> </tr> <tr> <td>Августинівський ст.</td> <td>323 (82)</td> </tr> <tr> <td>Відродівський ст.</td> <td>236 (43)</td> </tr> <tr> <td>Володимирівський ст.</td> <td>894 (232)</td> </tr> <tr> <td>Сонячний ст.</td> <td>249 (71)</td> </tr> <tr> <td>Центр громади (с. Широке)</td> <td>214 (0)</td> </tr> <tr> <td>Зеленопільський ст.</td> <td>135 (13)</td> </tr> <tr> <td>Громада в цілому (Широківська ТГ)</td> <td>2856 (323)</td> </tr> </tbody> </table> 2024 (2024-2022)	Село/Місцевість	Кількість населення (віком до 18 років)	Миколай-Пільський ст.	221 (26)	Петропільський ст.	177 (22)	Веселівський ст.	183 (36)	Лукашівський ст.	429 (96)	Новопетрівський ст.	227 (30)	Августинівський ст.	323 (82)	Відродівський ст.	236 (43)	Володимирівський ст.	894 (232)	Сонячний ст.	249 (71)	Центр громади (с. Широке)	214 (0)	Зеленопільський ст.	135 (13)	Громада в цілому (Широківська ТГ)	2856 (323)	Згідно з картою, на якій показана кількість населення віком до 18 років у різних частинах громади, можна зробити наступні висновки для планування ресурсів, розширення інфраструктури та впровадження соціальних проєктів, орієнтованих на молодь: Найбільша кількість дітей та молоді: Найвища концентрація молодого населення спостерігається у Володимирівському ст. (894 особи), Лукашівському ст. (429 осіб), та Широкому (219 осіб). Ці райони, ймовірно, мають більші потреби в освітніх та молодіжних закладах. Менша кількість молодого населення: Миколай-Пільський ст. (221), Новопетрівський ст. (227), та Петропільський ст. (177) мають помірну кількість молодого населення, що вказує на середні потреби в освітніх та інфраструктурних проєктах. Райони з найменшою кількістю дітей: Найменше молоді проживає в Зеленопільському ст. (135 осіб), Веселівському ст. (183), та Широкому (214). Це може свідчити про відтік молоді або природне зменшення народжуваності в цих районах. Загальна тенденція: Загалом кількість населення до 18 років у громаді становить 2856 осіб (на 2024 рік, порівняно з 2022). Динаміка змін у демографічній структурі показує певний приріст або стабільність у кількості молодого населення. Громада відносно інших територій: Громада в цілому (2856 осіб молодого населення) має значний показник, що може свідчити про потенціал для розвитку освітніх та молодіжних ініціатив.
Село/Місцевість	Кількість населення (віком до 18 років)																										
Миколай-Пільський ст.	221 (26)																										
Петропільський ст.	177 (22)																										
Веселівський ст.	183 (36)																										
Лукашівський ст.	429 (96)																										
Новопетрівський ст.	227 (30)																										
Августинівський ст.	323 (82)																										
Відродівський ст.	236 (43)																										
Володимирівський ст.	894 (232)																										
Сонячний ст.	249 (71)																										
Центр громади (с. Широке)	214 (0)																										
Зеленопільський ст.	135 (13)																										
Громада в цілому (Широківська ТГ)	2856 (323)																										

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Населення у віці 0-6

На мапі зображено кількість населення віком від 0 до 6 років у різних частинах громади, що дозволяє зробити кілька ключових висновків, що можуть бути використані для планування освітньої та соціальної інфраструктури в регіоні, а також для вирішення питань, пов'язаних із демографічним розвитком громади:

Низька кількість малюків у громаді:

Загальна кількість дітей у віці від 0 до 6 років становить **705 осіб** (на 2024 рік, порівняно з 642 у 2022 році). Цей показник свідчить про відносно низьку народжуваність та невеликий приріст молодого населення.

Райони з найвищою концентрацією дітей:

Найбільша кількість дітей спостерігається у Володимирівському ст. (151 дитина), Лукашівському ст. (89 дітей), та Веселівському ст. (82 дітей). Ці райони мають найбільші потреби в дитячих садках, дошкільних установах та інших інфраструктурних об'єктах для малюків.

Райони з низькою кількістю дітей:

Зеленопільський ст. (10 осіб), Веселівський (30), Широке (18), та інші невеликі райони мають дуже низький рівень народжуваності або велику міграцію молодих сімей. Це може свідчити про скорочення кількості населення в цих місцевостях.

Регіони з середньою кількістю малюків:

Миколай-Пільський ст. (40 дітей), Новопетрівський ст. (53), та Августинівський ст. (97) знаходяться на середньому рівні за кількістю дітей віком до 6 років. Ці території можуть мати стабільні або незначні коливання в народжуваності.

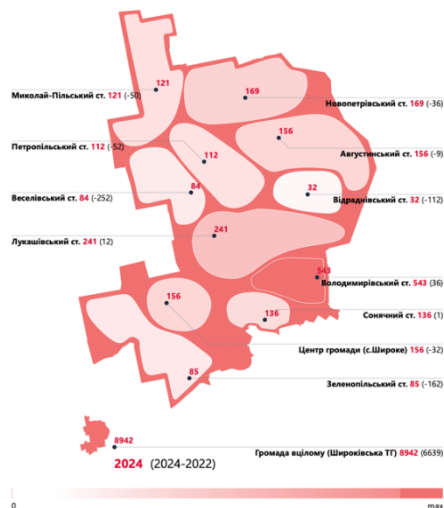
Демографічні виклики та потенціал:

Загальна тенденція вказує на те, що громада потребує підтримки молодих сімей, створення додаткових місць у дитячих садках та заходів для стимулювання народжуваності. Особливо важливо зосередити увагу на великих центрах, де концентрація малюків найвища.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Населення у віці 7-17

Мапа показує розподіл населення віком від 7 до 17 років у різних частинах громади, що дає змогу зробити наступні важливі висновки:

Загальна кількість дітей шкільного віку:

Кількість дітей віком від 7 до 17 років у громаді складає **1942 особи** на 2024 рік, порівняно з 1639 у 2022 році. Це свідчить про позитивну динаміку та зростання кількості шкільного населення.

Райони з найбільшою кількістю дітей:

Володимирівський ст. (348 осіб) та Лукашівський ст. (241 особа) є лідерами за кількістю дітей шкільного віку. Це означає, що ці райони мають найбільшу потребу в навчальних закладах, таких як школи, спортивні та культурні об'єкти для дітей.

Райони з середньою кількістю шкільного населення:

Новопетрівський ст. (169 осіб), Веселівський ст. (156 осіб), Августинівський ст. (156 осіб) і Лукашівський ст. (156 осіб) мають значну кількість дітей шкільного віку, що свідчить про потребу в додаткових освітніх ресурсах та інфраструктурі.

Райони з невеликою кількістю дітей:

Зеленопільський ст. (85 осіб) та Петропільський ст. (112 осіб) мають порівняно меншу кількість дітей шкільного віку, що може вказувати на меншу потребу в додатковій шкільній інфраструктурі. Проте, ці райони все одно потребують базових освітніх послуг.

Демографічна ситуація:

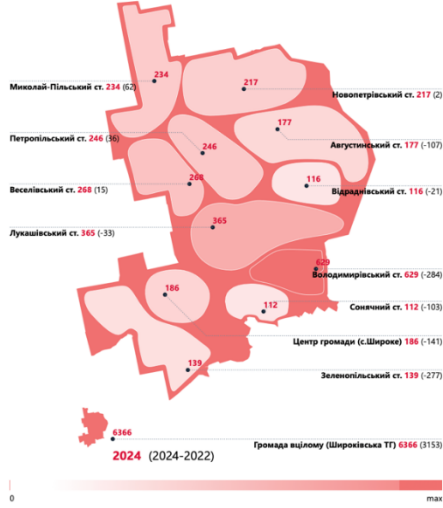
Динаміка зростання шкільного віку дітей показує, що громада має потенціал для розвитку освітніх ініціатив, але цей розвиток повинен бути диференційованим, зосереджуючись на районах з найвищими показниками.

Планування освітньої інфраструктури:

На основі даних, Володимирівський та Лукашівський старости є ключовими, де необхідно покращити інфраструктуру для дітей шкільного віку. Окрім шкіл, варто зосередити увагу на створенні додаткових закладів для розвитку позашкільної освіти, таких як гуртки, спортивні

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

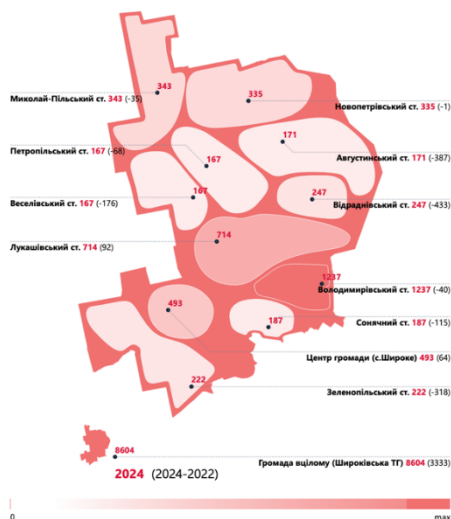
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	секції тощо.
Населення у віці 18-35 Миколай-Пільський ст. 234 (+52) Новопетрівський ст. 217 (+2) Петропільський ст. 246 (+46) Лагушинський ст. 177 (-107) Веселівський ст. 268 (+15) Відрадинський ст. 116 (-21) Лукашівський ст. 365 (-33) Володимирівський ст. 629 (-284) Сонячний ст. 112 (-103) Центр громади (с. Широке) 186 (-141) Зеленопільський ст. 139 (-277) Громада цілком (Широківська ТГ) 6166 (3153) 2024 (2024-2022)	На мапі зображено кількість населення віком 18-35 років у різних населених пунктах громади станом на 2024 рік із порівнянням із 2022 роком. Найбільша кількість молоді: Центр громади (Широке) має найбільше молодого населення — 1 846 осіб, однак чисельність зменшилася на 1 307 осіб у порівнянні з 2022 роком. Володимирівський ст. також має значне молоде населення — 629 осіб, але скоротилося на 286 осіб. Помітне скорочення молоді: У багатьох населених пунктах зафіксовано скорочення чисельності молоді: Августинівський ст. — скорочення на 107 осіб (залишилося 177). Відрадинський ст. — скорочення на 21 особу (залишилося 116). Лукашівський ст. — скорочення на 33 особи (залишилося 365). Стабільність або незначне зростання: У деяких населених пунктах спостерігається стабільність або незначне зростання: Новопетрівський ст. — 217 осіб, невелике зростання на 2 особи. Сонячний — 112 осіб, зростання на 10 осіб. Загальна тенденція: Загалом, населення молоді по громаді становить 6 946 осіб, що на 3153 осіб менше, ніж у 2022 році. Це вказує на загальну тенденцію до значного скорочення чисельності молоді у багатьох населених пунктах громади. Отже, основна проблема — це суттєве зменшення кількості молоді в більшості населених пунктів, що може свідчити про міграційні процеси або демографічні зміни.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Населення у віці 35-60

На мапі показано кількість населення у віці 35-60 років у різних населених пунктах громади станом на 2024 рік із порівнянням із 2022 роком.

Найбільша кількість населення середнього віку:

Центр громади (Широке) має найбільше населення віком 35-60 років — **2 253 особи**, що є зростанням на **64 особи** у порівнянні з 2022 роком.

Володимирівський ст. має **1 237 осіб**, також зі збільшенням на **40 осіб**.

Населені пункти зі стабільною або зростаючою чисельністю:

Миколай-Пільський ст. — **343 особи**, збільшення на **3 особи**.

Новопетрівський ст. — **335 осіб**, зростання на **1 особу**.

Лукашівський ст. — **714 осіб**, збільшення на **92 особи**.

Зеленопільський ст. — **222 особи**, приріст на **8 осіб**.

Населені пункти зі скороченням населення середнього віку:

Августинівський ст. зазнав найбільшого скорочення на **387 осіб** (залишилося **171**).

Відраднівський ст. — скорочення на **433 особи** (залишилося **147**).

Сонячний — скорочення на **115 осіб** (залишилося **187**).

Загальна чисельність населення середнього віку:

У 2024 році загальна кількість населення віком 35-60 років становить **8 604 особи**, що на **333 особи більше**, ніж у 2022 році.

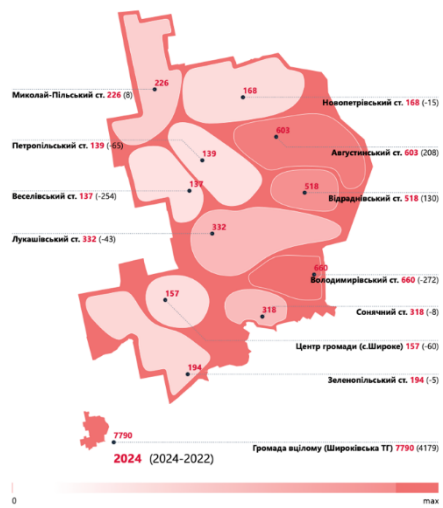
У громаді загалом спостерігається **приріст населення віком 35-60 років**, особливо в центральних та великих населених пунктах.

Водночас, деякі громади такі, як **Августинівський** та **Відраднівський ст.**, зазнали значного скорочення.

Це може свідчити про **міграційні процеси** або інші

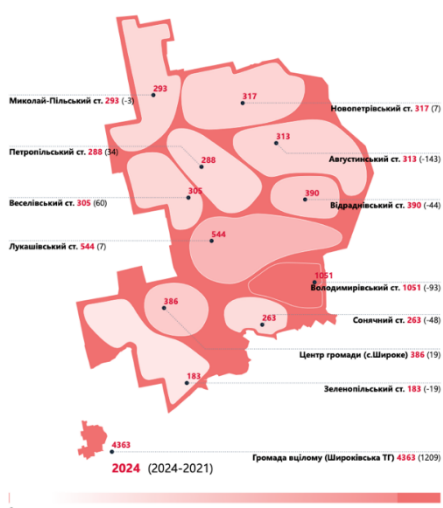
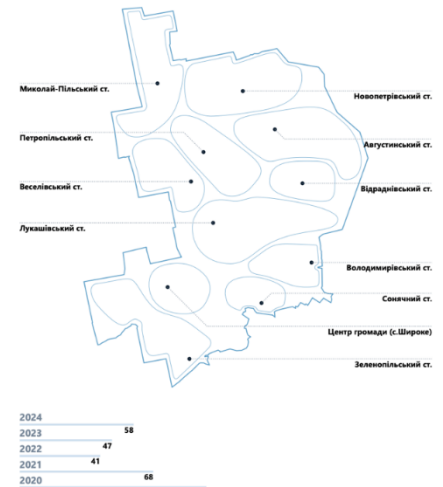
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	соціально-економічні зміни, які впливають на демографію в цих населених пунктах.
Населення старше 60 років Миколой-Пільський ст. 226 (+8) Петропільський ст. 139 (-65) Веселівський ст. 137 (-254) Лукашівський ст. 332 (-43) Новопетрівський ст. 168 (-15) Августинівський ст. 603 (208) Відраднівський ст. 518 (130) Володимирівський ст. 660 (-272) Сонячний ст. 318 (-8) Центр громади (с. Широке) 157 (-60) Зеленопільський ст. 194 (-5) 7790 (2024-2022) Громада в цілому (Широківська ТГ) 7790 (4179)	На мапі показано населення старше 60 років у громаді станом на 2024 рік з порівнянням із 2022 роком. Найбільша кількість людей старше 60 років: Володимирівський ст. має найбільше населення пенсійного віку — 660 осіб, але це зменшення на 272 особи порівняно з 2022 роком. Августинівський ст. — 603 особи, також значне скорочення на 208 осіб. Значне скорочення населення старшого віку: Веселівський ст. — зменшення на 254 особи (залишилося 137). Відраднівський ст. — скорочення на 130 осіб (залишилося 518). Сонячний — скорочення на 18 осіб (залишилося 318). Населені пункти з менш вираженим скороченням: Лукашівський ст. — 332 особи, скорочення на 43. Новопетрівський ст. — 168 осіб, скорочення на 15. Стабільність або незначне зростання: Зеленопільський ст. має 194 особи старшого віку, що є невеликим зростанням на 5 осіб. Центр громади (Широке) також залишився на стабільному рівні — 157 осіб. Загальна картина: Загальна кількість населення віком старше 60 років у громаді становить 7 790 осіб, що на 417 осіб менше, ніж у 2022 році. У багатьох населених пунктах спостерігається скорочення кількості населення пенсійного віку, особливо у великих громадах, таких як Володимирівський і Августинівський ст.

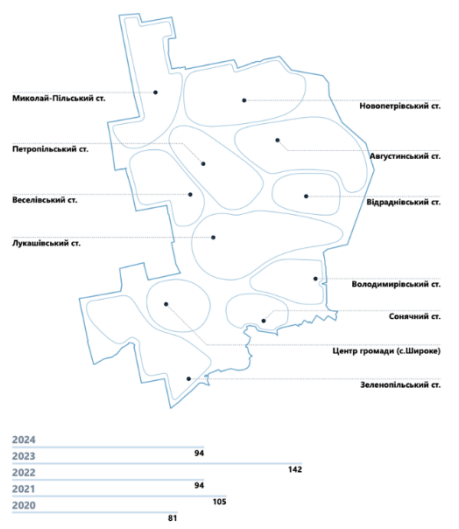
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	Деякі громади демонструють незначне скорочення або навіть стабільність, такі як Новопетрівський і Зеленопільський ст.
Число жінок дітородного віку (15-49) Миколай-Пільський ст. 293 (-3) Петропільський ст. 288 (-14) Веселівський ст. 305 (6) Лукашівський ст. 544 (7) Новопетрівський ст. 317 (7) Дагустинівський ст. 313 (-143) Відрадівський ст. 390 (-44) Володимирівський ст. 1051 (-93) Сонечний ст. 263 (-48) Центр громади (с. Широке) 386 (19) Зеленопільський ст. 183 (-19) Громада цілком (Широківська ТГ) 4363 (1209) 2024 (2024-2021)	Ця мапа показує кількість жінок дітородного віку (15-49 років) у громаді станом на 2024 рік із порівнянням до 2021 року. Загальне збільшення: У громаді загалом спостерігається зростання кількості жінок дітородного віку — 4363 жінки, що на +1209 більше, ніж у 2021 році. Найбільша кількість жінок: Найвищий показник у Володимирівському ст. — 1051 жінка, хоча їх кількість зменшилася на 33 особи. Суттєве зменшення: Значне скорочення кількості жінок у Августинівському ст. — на 143 особи, залишилося 313 жінок. 3 невеликим приростом: У деяких селах, таких як Новопетрівський ст. та Миколай-Пільський ст., є невеликі прирости на 7 осіб. У громаді відбувається зростання кількості жінок дітородного віку, хоча в деяких населених пунктах спостерігається значне зменшення.
Бізнес який припинив свою діяльність Миколай-Пільський ст. Петропільський ст. Веселівський ст. Лукашівський ст. Новопетрівський ст. Дагустинівський ст. Відрадівський ст. Володимирівський ст. Сонечний ст. Центр громади (с. Широке) Зеленопільський ст. 2024 58 2023 47 2022 41 2021 68 2020 68	На мапі відображено кількість підприємств, які припинили свою діяльність у різні роки. Зростання кількості закритих підприємств: У 2024 році припинили діяльність 58 підприємств, що більше, ніж у 2023 (47) та 2022 (41) роках. Найменше закриттів відбулося у 2020 році — 68 підприємств, але після цього почалася тенденція до зростання. Загальна негативна тенденція: Кількість закритих підприємств зростає, що свідчить про труднощі для підприємництва в громаді. Не видно географічних відмінностей: Мапа не показує конкретних населених пунктів із більшими проблемами, що вказує на загальне ускладнення умов для

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

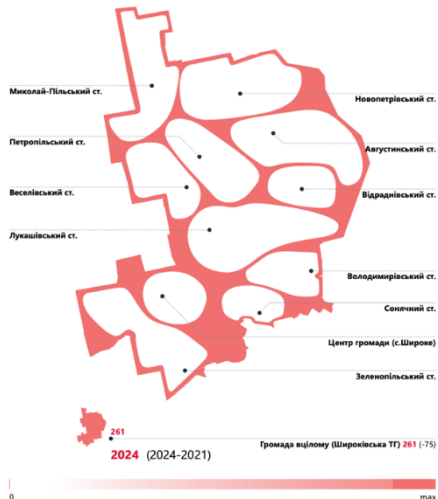
Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	бізнесу в усіх регіонах громади. Закриття підприємств зростає щороку, що свідчить про економічні виклики в громаді та потребу в підтримці місцевого підприємництва.												
Бізнес який зареєструвався в громаді The map shows the territory of the Shirokivska rural territorial community with various streets labeled: Миколай-Пільський ст., Новопетрівський ст., Петропільський ст., Августинський ст., Веселівський ст., Відродінський ст., Лукашівський ст., Володимирівський ст., Сонячний ст., Центр громади (с. Широке), and Зеленопільський ст. Below the map is a bar chart showing the number of new businesses registered in the community for the years 2020, 2021, 2022, 2023, and 2024. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Рік</th> <th>Кількість нових підприємств</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2024</td> <td>94</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>94</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>142</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>94</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>81</td> </tr> </tbody> </table>	Рік	Кількість нових підприємств	2024	94	2023	94	2022	142	2021	94	2020	81	На мапі показано кількість нових підприємств, зареєстрованих у громаді за останні роки. Основні висновки: Зменшення кількості нових підприємств у 2024 році: У 2024 році зареєстровано 94 нових бізнеси, що менше, ніж у 2022 році (142). Це вказує на спад у реєстрації нових підприємств після піку в 2022 році. Нестабільна тенденція: Кількість зареєстрованих підприємств коливалася: від 105 у 2021 році до 61 у 2020 році, що свідчить про змінну економічну ситуацію в громаді. Стабільність у 2023 та 2024 роках: Показник нових реєстрацій у 2023 та 2024 роках однаковий — 94, що може свідчити про стабілізацію після падіння. Кількість нових підприємств у громаді зменшилася після піку у 2022 році, але стабілізувалася у 2023-2024 роках. Це може вказувати на складну, але стабільну економічну ситуацію для підприємців.
Рік	Кількість нових підприємств												
2024	94												
2023	94												
2022	142												
2021	94												
2020	81												

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Сальдо міграції

Мапа відображає **сальдо міграції** у Широківській громаді на 2024 рік із порівнянням до 2021 року. Основні висновки:

Загальне сальдо міграції для громади становить **261 осіб** на 2024 рік, що вказує на відтік **-75 осіб** у порівнянні з 2021 роком. Це свідчить про поступове зменшення населення через міграцію.

Рівномірний негативний баланс спостерігається у більшості населених пунктів громади. Немає великих відмінностей між селами — в цілому всі частини громади демонструють негативне сальдо, що свідчить про спільну тенденцію до відтоку населення.

Центр громади також зазнає відтоку населення, що підтверджує загальну проблему з міграцією в регіоні.

Широківська громада стикається з помітним міграційним відтоком, який поступово збільшується.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

2. SWOT-аналіз

SWOT-аналіз є ключовим етапом стратегічного планування для оцінки внутрішніх і зовнішніх факторів, які впливають на розвиток територіальної громади. У випадку Широківської сільської територіальної громади, проведення SWOT-аналізу стало важливим кроком для розробки стратегії розвитку громади на основі результатів соціологічного дослідження та стратегічного аналізу. SWOT-аналіз спрямований на виявлення сильних та слабких сторін громади, а також можливостей і загроз, які можуть вплинути на її майбутній розвиток. Цей процес був частиною широкої програми партисипативного стратегічного планування, що залучало місцевих жителів, представників громадських організацій, комунальних установ та місцевих підприємців.

SWOT-аналіз був підготовлений за допомогою детальної роботи на кількох етапах, під час яких були залучені представники різних соціальних груп громади. Важливими учасниками цього процесу стали:

- Стратегічна робоча група, що відповідає за розробку стратегії розвитку громади.
- Представники громадських організацій та установ, які мають досвід у розв'язанні проблем місцевих спільнот.
- Жителі громади, серед яких були представники різних соціальних груп: бізнесмени, фермери, пенсіонери, молодь, місцеві активісти.

Такий підхід дозволив забезпечити участь у процесі представників усіх верств населення, що забезпечило багатосторонній погляд на поточний стан громади, а також майбутні можливості і виклики.

Аналіз проводився у чотирьох основних сферах:

1. **Соціальна сфера та людський капітал** – оцінка задоволення соціальних потреб населення, визначення соціальних проблем, які потребують вирішення, рівень розвитку суспільних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я, культура, а також рівень активності та інтеграції суспільства.
2. **Економіка** – аналіз слабких та сильних сторін місцевої економіки, визначення можливостей для розвитку бізнесу, створення нових робочих місць, а також бар'єрів, які стримують економічний розвиток.
3. **Інфраструктура** – доступність та якість інфраструктурних і комунальних послуг, стан адміністративного обслуговування, житловий фонд, а також рівень якості життя в громаді.
4. **Безпека і навколишнє середовище** – аналіз стану публічної безпеки, екологічної ситуації та можливих загроз, пов'язаних з навколишнім середовищем.

На підставі результатів проведеного аналізу у згаданих сферах ідентифіковано сильні і слабкі сторони громади, а також її шанси і загрози, представлені в таблиці 2.1

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

2.1. SWOT-аналіз сильних, слабких сторін територіальної громади, можливостей і загроз

Таблиця 2.1

SWOT-АНАЛІЗ

сильних, слабких сторін Широківської сільської територіальної громади, можливостей і загроз

СИЛЬНІ СТОРОНИ (позитивні фактори громади, які можуть бути використані для її розвитку)	СЛАБКІ СТОРОНИ (негативні фактори громади, які заважають її розвитку)
1. Широка база та доступність до соціальних послуг 2. Якісні, вузькоспеціалізовані медичні послуги та інфраструктура 3. Дорога міжнародного сполучення 4. Вуличне освітлення 5. Розвиток інфраструктури та благоустрій територій 6. Географічне розташування громади у приміському регіоні з привабливих природно-ресурсним потенціалом 7. Розвиток та використання сучасних технологій у веденні підприємництва	1. Втрата потенціалу молоді 2. Відтік кваліфікованих кадрів 3. Незадіяна туристична інфраструктура 4. Відсутність молодіжних просторів 5. Водопровідні системи в незадовільному стані 6. Збільшення випадків домашнього насилля 7. Відсутність укріплень в громадських місцях 8. Неналагоджена система переробки первинного сміття
МОЖЛИВОСТІ (позитивні фактори зовнішнього впливу, які сприяють розвитку громади)	ЗАГРОЗИ (негативні фактори зовнішнього впливу, які заважають розвитку громади)
1. Залучення нових жителів громади до розвитку бізнесу, соціально-культурної сфери та ін. 2. Якісна та інклюзивна освіта для дітей 3. Нові робочі місця 4. Створення комфортного середовища для якісного проживання 5. Середовище та інфраструктура для розвитку бізнесу в тому числі крафтової продукції 6. Розвиток транспортно-логістичного сполучення 7. Використання водних ресурсів 8. Створення простору для постраждалих осіб ГЗН 9. Створення рекреаційних зон для реабілітації та відновлення	1. Вплив наслідків війни на роботу бізнесу 2. Близьке розташування до зони бойових дій 3. Збільшення умисного пошкодження громадських та культурних об'єктів 4. Демографічні зміни 5. Погіршення якості освіти та реалізації особистісного потенціалу молоді через онлайн навчання 6. Збільшення внутрішньої міграції з громади до міста в пошуках роботи та навпаки через безпекову ситуацію в місті

Результати цього аналізу стали основою для формулювання стратегії розвитку громади, що враховує як внутрішні ресурси та можливості, так і зовнішні ризики.

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Результати SWOT-аналізу дозволяють виявити як позитивні, так і негативні чинники, що впливають на розвиток Широківської сільської територіальної громади. Поглиблений аналіз сильних та слабких сторін, можливостей і загроз дозволяє чітко зрозуміти, на яких аспектах треба зосередити увагу для покращення якості життя жителів та забезпечення сталого розвитку громади в майбутньому.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

2.2. Визначення порівняльних переваг, викликів та ризиків

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між "внутрішніми" (сильними та слабкими сторонами) та "зовнішніми" (можливостями та загрозами) факторами, що мають стратегічне значення для Широківської сільської територіальної громади. Визначені взаємозв'язки допомагають сформулювати порівняльні переваги, виклики, протидії та ризики, що є основою для стратегічного вибору — визначення стратегічних та оперативних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

Переваги

Матриця зв'язків між сильними сторонами громади та зовнішніми можливостями дозволяє визначити

Сильні сторони	ПЕРЕВАГИ	Можливості
	Підтримують	
1. Широка база та доступність до соціальних послуг	1,2,5,7-1	1. Залучення нових жителів громади до розвитку бізнесу, соціально-культурної сфери та ін.
2. Якісні, вузькоспеціалізовані медичні послуги та інфраструктура	1,2,5-2	2. Якісна та інклюзивна освіта для дітей
3. Дорога міжнародного сполучення	1,2,5,7-3	3. Нові робочі місця
4. Вуличне освітлення	1,2, 3,4,6,7-4	4. Створення комфортного середовища для якісного проживання
5. Розвиток інфраструктури та благоустрій територій	5,7-5	5. Середовище та інфраструктура для розвитку бізнесу в тому числі крафтової продукції
6. Географічне розташування громади у приміському регіоні з привабливих природно-ресурсним потенціалом	3,4,6 -6	6. Розвиток транспортно-логістичного сполучення
7. Розвиток та використання сучасних технологій у веденні підприємництва	5,6-7	7. Використання водних ресурсів
	1,2,5,6-8	8. Створення простору для постраждалих осіб ГЗН
	1, 5, 6 - 9	9. Створення рекреаційних зон для реабілітації та відновлення

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

найперспективніші аспекти, які найбільше реагують на вплив зовнішніх факторів та забезпечують найбільший стимул для соціально-економічного розвитку громади.

Виклики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами громади та зовнішніми можливостями дозволяє виявити шляхи для зменшення вразливості та подолання слабких сторін через використання наявних можливостей. Це дозволяє адаптувати громаду до змінних умов і покращити її стан на основі зовнішніх факторів.

Слабкі сторони	ВИКЛИКИ	Можливості
	Зменшують	
1. Втрата потенціалу молоді	1,2,3,4,5-1	1. Залучення нових жителів громади до розвитку бізнесу, соціально-культурної сфери та ін.
2. Відтік кваліфікованих кадрів	1,2,3,4,6,8-2	2. Якісна та інклюзивна освіта для дітей
3. Незадіяна туристична інфраструктура	1,2,3,4,6,8-3	3. Нові робочі місця
4. Відсутність молодіжних просторів	1,2,3,4,5,7,8-4	4. Створення комфортного середовища для якісного проживання
5. Водопровідні системи в незадовільному стані	1,2,3,4,5,8-5	5. Середовище та інфраструктура для розвитку бізнесу в тому числі крафтової продукції
6. Збільшення випадків домашнього насилля	1,2,3,4,8-6	6. Розвиток транспортно-логістичного сполучення
7. Відсутність укриттів в громадських місцях	1,2,3,5-7	7. Використання водних ресурсів
8. Неналагоджена система переробки первинного сміття	6-8	8. Створення простору для постраждалих осіб ГЗН
	1,2,3-9	9. Створення рекреаційних зон для реабілітації та відновлення

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами громади та зовнішніми загрозами дозволяє виявити найбільш вразливі місця всередині громади за умови впливу негативних зовнішніх факторів. Це дає змогу визначити й оцінити ймовірність ризиків, які можуть виникнути під час реалізації стратегічних планів розвитку громади, що дозволяє вчасно підготуватися до можливих проблем.

Слабкі сторони	РИЗИКИ	Загрози
	Посилюють	
1. Втрата потенціалу молоді	1,2,3,4,5,6,7,8—1	1. Вплив наслідків війни на роботу бізнесу
2. Відтік кваліфікованих кадрів	1,2,3,5,6,7,8—2	2. Близьке розташування до зони бойових дій
3. Незадіяна туристична інфраструктура	1,3,4—3	3. Збільшення умисного пошкодження громадських та культурних об'єктів
4. Відсутність молодіжних просторів	1,2,3,4,6—4	4. Демографічні зміни
5. Водопровідні системи в незадовільному стані	1,2,3,6—5	5. Погіршення якості освіти та реалізації особистісного потенціалу молоді через онлайн навчання
6. Збільшення випадків домашнього насилля	1,2,3,8—6	6. Збільшення внутрішньої міграції з громади до міста в пошуках роботи та навпаки через безпекову ситуацію в місті
7. Відсутність укриттів в громадських місцях		
8. Неналагоджена система переробки первинного сміття		

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарії розвитку дозволяють обрати найбільш ймовірний варіант розвитку територіальної громади на визначений період. Сценарії описують послідовність подій, яка веде від поточного стану до бажаного майбутнього розвитку громади, базуючись на припущеннях, які стосуються поєднання сильних і слабких сторін, можливостей та загроз.

Методичні рекомендації щодо порядку розробки, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання стратегій розвитку територіальних громад (наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265) визначають наступні можливі варіанти сценаріїв:

- **Інерційний сценарій** формується на основі припущень, що вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на стан територіальної громади залишатиметься незмінним протягом тривалого часу.
- **Альтернативні сценарії** потрібні для подальшого перегляду, корекції та уточнення цілей розвитку громади, у разі необхідності.
- **Оптимістичний сценарій** ґрунтується на припущеннях, що сформуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (які територіальна громада здатна створити самостійно) фактори впливу.
- **Песимістичний сценарій** є результатом критичної оцінки і врахування негативного впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

Одним з головних зовнішніх факторів є повномасштабна війна росії проти України, яка впливає не лише на державу в цілому, а й здійснює домінуючий вплив на громаду. Більшість інших зовнішніх чинників, які можуть впливати на розвиток громади, також прямо чи опосередковано пов'язані з ходом війни. Це означає, що як можливості, так і загрози, які виникають у зовнішньому середовищі, значною мірою залежатимуть від сценаріїв подальшого розвитку війни, що створює додаткові труднощі та непередбачуваність у процесі планування та реалізації стратегій розвитку громади.

Враховуючи результати аналізу основних внутрішніх і зовнішніх чинників у чотирьох ключових сферах, можливо окреслити наступні сценарії розвитку Широківської сільської територіальної громади з урахуванням поточних умов війни та висновків діагностики стану громади:

Інерційний сценарій: «Повільне виживання в умовах тривалої невизначеності»

Інерційний сценарій розвитку Широківської громади базується на припущенні, що війна продовжуватиметься, а внутрішні та зовнішні умови залишатимуться майже незмінними. Громада продовжить функціонувати в умовах постійної загрози обстрілів з боку росії, а економічні та соціальні процеси будуть суттєво обмежені через відсутність інвестицій, руйнування інфраструктури та міграційні процеси.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Цей сценарій передбачає мінімальні зміни в управлінні громадою, відсутність нових стратегічних ініціатив та збереження нинішніх тенденцій до 2030 року.

Демографічна ситуація

У сценарії, де громада не здійснює активних кроків для покращення умов життя, чисельність населення продовжить знижуватися через масову міграцію, особливо серед молоді та кваліфікованих працівників. Відтік населення посилить демографічні проблеми: частка осіб старшого віку перевищить 35%, що підвищить навантаження на систему охорони здоров'я та соціальні послуги.

Незважаючи на цілі, закладені у баченні громади — створення привабливих умов для проживання, розвиток людського капіталу та сприяння соціальній згуртованості — цей сценарій показує відсутність необхідних ініціатив для їх досягнення. Громада залишатиметься без достатньої підтримки для професійного розвитку жителів та підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

- За прогнозами, чисельність населення громади продовжить зменшуватися через високий рівень міграції. За даними 2023 року, населення скоротилося з 12 500 до 10 200 осіб. Очікується, що до 2030 року чисельність зменшиться ще на 20%, що зумовлено виїздом молоді, низьким рівнем народжуваності та старінням населення.
- Частка осіб старшого віку зростатиме до 35%, що призведе до збільшення навантаження на соціальні послуги та медичну сферу. Внутрішньо переміщені особи (ВПО) продовжуватимуть складати значну частину населення — близько 20%, що посилить тиск на інфраструктуру та соціальну сферу.

Економічні тенденції та виклики

Основою економіки залишатиметься сільське господарство, однак, через заміновані поля та руйнування інфраструктури, виробничі потужності будуть суттєво обмежені. Це суперечить баченню, де громада прагне до ефективного використання наявного потенціалу та розширення економічних можливостей.

Відсутність інвестицій у нові проєкти, відмова від впровадження інноваційних рішень і недостатнє використання регіональних ресурсів призведуть до застою економіки. Показники безробіття залишаться на високому рівні, а місцевий бізнес не матиме стимулів для розвитку через низький споживчий попит та нестабільність ринків збуту.

Згідно з даними, валовий регіональний продукт громади може скоротитися на 20-25% до 2030 року, а рівень безробіття зросте до 35%. Це прямо суперечить стратегічній цілі з розвитку сталого бізнесу та підвищення економічної активності жителів.

- Основним джерелом доходів залишатиметься аграрний сектор, який забезпечує понад 60% місцевого ВРП. Однак через замінування полів, часткове руйнування аграрної інфраструктури та нестабільність постачання, валовий регіональний продукт громади скоротиться на 25% до 2030 року.
- Рівень безробіття зросте до 35%, оскільки значна частина місцевих підприємств припинить свою діяльність через втрату доступу до ринків збуту та відсутність фінансової підтримки. Молодь та кваліфіковані кадри продовжуватимуть виїжджати з громади в пошуках роботи, що призведе до "відтоку мізків".

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

- Доходи населення залишатимуться на низькому рівні, що обмежуватиме купівельну спроможність та зменшуватиме місцевий споживчий попит. Це, своєю чергою, впливатиме на розвиток малого бізнесу, який зменшить свою частку на ринку.

Інфраструктурні виклики

Розвиток інфраструктури громади залишатиметься на низькому рівні через недостатнє фінансування відновлювальних робіт та відсутність сучасних технологій у будівництві. Близько 50% житлового фонду потребуватиме капітального ремонту, а транспортна мережа не відповідатиме потребам жителів.

Це суперечить візії створення безпечної, комфортної громади, де кожен житель має доступ до якісних послуг та інфраструктури. У рамках інерційного сценарію не передбачено активних заходів з покращення інфраструктури, що значно знижує якість життя та можливості розвитку.

- Близько 50% житлового фонду громади потребує ремонту після обстрілів та руйнувань. Відновлення інфраструктури відбуватиметься дуже повільно через брак фінансування та матеріальних ресурсів.
- Розвиток транспортної інфраструктури залишатиметься на низькому рівні через руйнування доріг та мостів, що ускладнює доступ до медичних та освітніх закладів. Це впливатиме на мобільність населення та доступ до основних послуг.
- Обмежений доступ до якісної води та електропостачання залишатиметься суттєвою проблемою. Часті перебої з електропостачанням та пошкодження водогонів створюватимуть додаткові труднощі для жителів та підприємств.

Соціальна сфера та безпека

Незважаючи на те, що бачення громади передбачає розширення сфери охорони здоров'я та забезпечення доступу до якісних медичних послуг, у рамках інерційного сценарію стан системи охорони здоров'я погіршуватиметься через відтік медичних кадрів та обмежене фінансування.

Погіршення екологічної ситуації через забруднення ґрунтів та водних ресурсів внаслідок бойових дій залишиться без належного реагування. Відсутність ініціатив із "зеленого" відновлення громади суперечить стратегічній цілі щодо забезпечення екологічної стійкості та впровадження альтернативних джерел енергії.

- Якість медичних послуг продовжуватиме погіршуватися через дефіцит медичних працівників та недостатнє забезпечення лікарнями та ліками. Очікується, що рівень захворюваності серед населення зростатиме, особливо серед ВПО та літніх людей.
- Соціальна напруга зростатиме через нерівномірний доступ до послуг та ресурсів, зниження рівня доходів та нестабільність життя. Відсутність перспективи покращення умов життя може призвести до зростання рівня злочинності та антисоціальної поведінки.
- Постійна загроза обстрілів з боку росії створюватиме психологічний тиск на жителів, збільшуючи рівень тривожності та депресії.

Екологічні проблеми

- Через військові дії значно погіршиться стан довкілля. Забруднення ґрунтів та водних ресурсів токсичними речовинами та боєприпасами створюватиме загрозу для здоров'я населення та знижуватиме продуктивність сільського господарства.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

- Відсутність ефективної системи управління відходами та зменшення фінансування на природоохоронні заходи призведе до погіршення екологічної ситуації та зниження якості життя.

Інерційний сценарій засвідчує, що без активних змін у підходах до управління та відновлення, Широківська громада не зможе реалізувати своє бачення як безпечного, згуртованого та динамічного місця, де хочеться жити. Такий розвиток подій підкреслює необхідність більш активного використання внутрішнього потенціалу, залучення інвестицій та впровадження інновацій для досягнення довгострокових стратегічних цілей та створення високої якості життя для всіх жителів громади.

Наслідки інерційного сценарію

- Демографічний спад:** Значне скорочення населення, старіння громади та виїзд молоді призведуть до зменшення робочої сили та зниження економічного потенціалу.
- Економічна стагнація:** Відсутність інвестицій та скорочення виробничих потужностей призведуть до зниження доходів громади та зростання безробіття.
- Погіршення якості життя:** Відсутність належного відновлення інфраструктури, обмежений доступ до медичних послуг та соціальна напруга призведуть до зниження рівня життя жителів.
- Зростання соціальних проблем:** Зростання нерівності та напруженості серед населення сприятиме виникненню конфліктів та зростанню злочинності.
- Екологічні ризики:** Забруднення довкілля через військові дії та відсутність природоохоронних заходів погіршить стан навколишнього середовища, що негативно вплине на здоров'я населення.

Інерційний сценарій розвитку демонструє, що без суттєвих змін у стратегії розвитку та активних інвестицій Широківська громада ризикує опинитися в стані довготривалої стагнації, що ускладнить її відновлення після війни.

Оптимістичний сценарій: «Відновлення через інтеграцію та інновації»

Цей сценарій передбачає стабілізацію ситуації після завершення активної фази війни та активізацію відновлювальних процесів. Громада зможе скористатися можливостями міжнародної підтримки та залучення інвестицій для відбудови економіки.

- Демографія:**
 - Повернення до громади близько 30% тих, хто виїхав, а також залучення нових жителів завдяки створенню умов для роботи та комфортного життя. Приріст населення очікується на рівні 5-7% до 2030 року.
 - Активізація молоді в процесах відновлення громади, залучення до участі в місцевих ініціативах та підприємницькій діяльності.
- Економіка:**
 - Відновлення сільськогосподарських угідь та впровадження інноваційних технологій в аграрний сектор дозволить збільшити врожайність на 15-20%. Очікується зростання експорту продукції на 10% завдяки покращенню логістичних зв'язків.
 - Залучення іноземних інвестицій для розвитку малих та середніх підприємств,

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

зокрема в сфері переробки сільськогосподарської продукції. Це забезпечить зростання зайнятості на 20%.

- о Розвиток зеленої енергетики, встановлення сонячних панелей та вітрових електростанцій, що дозволить знизити енергозалежність громади та забезпечити додаткові доходи до місцевого бюджету.

3. Інфраструктура та соціальна сфера:

- о Відновлення житлового фонду та об'єктів критичної інфраструктури за рахунок державних програм та міжнародної допомоги. Очікується збільшення інвестицій у будівництво на 30%.
- о Розширення мережі медичних та освітніх послуг, відкриття нових медичних центрів та створення умов для надання якісної освіти, що підвищить рівень життя жителів.

Песимістичний сценарій: «Вживання в умовах тривалої нестабільності»

У цьому сценарії передбачається продовження війни та збереження високого рівня невизначеності, що призведе до посилення негативних тенденцій у всіх сферах життя громади.

1. Демографія:

- о Подальше зменшення населення на 20% через еміграцію, мобілізацію та високу смертність. Значна частина працездатного населення не повернеться навіть після стабілізації ситуації, що ускладнить відновлення громади.
- о Зростання кількості ВПО до 4 000 осіб, що призведе до перевантаження соціальних служб та медичних закладів.

2. Економіка:

- о Економічна активність знизиться через нищення сільськогосподарських угідь, відсутність інвестицій та нестабільність на ринках. Валовий регіональний продукт (ВРП) громади скоротиться на 25%.
- о Безробіття зросте до 40%, що призведе до зниження рівня доходів населення та зростання бідності.

3. Інфраструктура та соціальна сфера:

- о Подальше руйнування інфраструктури через обстріли. Відновлення буде повільним через брак ресурсів і матеріалів.
- о Доступ до освіти та медицини залишатиметься обмеженим, що погіршить якість життя жителів і збільшить соціальну напруженість.

Ці сценарії окреслюють можливі напрями розвитку Широківської громади, враховуючи поточні умови воєнного часу, демографічні та економічні показники. Вони слугують основою для подальшого обговорення та прийняття рішень у рамках Стратегії розвитку, що дозволить адаптувати цілі та пріоритети залежно від обраного сценарію.

Основою для вибору **стратегічного підходу до планування розвитку** Широківської сільської територіальної громади в умовах війни та складної економічної ситуації є **інерційний сценарій розвитку**. Інерційний сценарій розвитку дозволить забезпечити поступове відновлення та стабілізацію громади, але обмежені можливості для зростання і відсутність інновацій можуть стримувати розвиток у довгостроковій перспективі. **Інерційний сценарій враховано як основний при розробці стратегічного бачення розвитку**

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

**Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027
року**

громади та при визначенні стратегічних і оперативних цілей розвитку.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Основою для розробки бачення Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року був аналіз зовнішніх і внутрішніх умов і сценаріїв розвитку, а також прагнень жителів громади. Бачення – це бажаний сценарій розвитку, який визначає стан громади після досягнення цілей, визначених в стратегії, воно відповідає на питання – якою буде громада після 2027 року?

Бачення є спільним прагненням змін, до яких ми прямуватимемо у наступні роки, щоб громада стала гарним і безпечним місцем для життя жителів.

Бачення розвитку громади сформоване в процесі партисипативного стратегічного планування, до участі в якому були запрошені представники різних груп місцевої спільноти, влади та експерти.

У процесі розробки Стратегії та бачення також брали участь діти, чії малюнки майбутнього громади були відібрані учасниками стратегічної робочої групи і були враховані в роботі над Стратегією. Таким чином партисипативна модель роботи над стратегією дозволила включити молодь і найменших жителів у процес напрацювання ідей і визначення бачення та цілей Стратегії. Завдяки цьому сформульовано бачення розвитку громади наступного змісту:

Широківська громада - це місце де хочеться жити.

Широківська громада - безпечна та згуртована громада, що розправляє

крила, ефективно використовуючи наявний потенціал у сферах людського капіталу, економіки, інфраструктури, туризму, охорони здоров'я та навколишнього

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

середовища, інтегруючи місцеві та регіональні ресурси у спільні ініціативи та заходи економічного, культурного та соціального характеру.

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Представлені нижче стратегічні цілі сформульовані на основі результатів діагностики основних сфер життєдіяльності громади, з урахуванням викликів, спричинених повномасштабною військовою агресією росії проти України. Ця агресія суттєво вплинув на всі аспекти життя громади, створивши додаткові загрози та потреби для стратегічного планування.

- **Соціальна сфера та людський капітал** – війна посилила соціальну напругу, спричинила міграцію населення та зумовила недостатність ресурсів для підтримки громадських ініціатив. Зміни в демографії громади через вимушене переміщення осіб вплинули на структуру та потреби місцевої спільноти, створюючи нові виклики для розвитку людського капіталу. Відновлення соціальної активності, розбудова спроможності громадських організацій та підтримка вразливих груп населення є ключовими напрямками для забезпечення стійкості та згуртованості громади.
- **Економіка** – економічні наслідки війни призвели до зниження інвестиційної активності, скорочення робочих місць і обмеження розвитку підприємництва. Військові дії також порушили логістичні ланцюги, обмеживши доступ місцевих підприємців до ринків збуту і ресурсів. Стратегічні пріоритети з розвитку економіки тепер зосереджені на відновленні робочих місць, підтримці малого та середнього бізнесу, а також створенні умов для інноваційного розвитку й залучення інвестицій, що має зміцнити економічну основу громади навіть в умовах кризи.
- **Інфраструктура** – інфраструктура громади зазнала деградації внаслідок війни, що вплинуло на доступ жителів до базових послуг та якість життя в громаді. В умовах зростання навантаження на інфраструктурні об'єкти внаслідок переміщення населення та проблем з водопостачанням і енергопостачанням, необхідно зосередитися на відновленні, модернізації та покращенні дорожньої інфраструктури та критично важливих інфраструктурних об'єктів. Це включає відновлення та покращення транспортної, комунальної та соціальної інфраструктури, щоб створити стабільні сприятливі умови для проживання жителів, повернення переселенців до громади.
- **Безпека і навколишнє середовище** – повномасштабна війна поставила перед громадою нові виклики у сфері безпеки, включно з ризиками для здоров'я, навколишнього середовища та потребою у зміцненні місцевої життєстійкості. Руйнівний вплив на екосистеми внаслідок війни, проблеми з доступом до питної води та збільшення екологічних загроз вимагають пріоритетної уваги до питань безпеки в усіх вимірах. Стратегічні цілі в цій сфері зосереджені на посиленні безпеки і стійкості до неочікуваних змін і викликів та раціональному використанні й збереженні природних ресурсів.

У стратегії закладено інтенсивний розвиток громади, що базується на її сильних сторонах і

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

перевагах, з одночасним урахуванням нових викликів, спричинених війною. Стратегічні цілі є найвищим рівнем "дерева цілей" і охоплюють відповідні продіагностовані сфери життя громади. Кожна стратегічна ціль має операційні цілі, які визначають конкретні шляхи їх досягнення та межі впливу. Операційні цілі залишаються узагальненими напрямками, реалізація яких передбачає конкретні дії для їх досягнення до 2027 року з перспективою до 2035 року.

5.1. Дерево цілей

Стратегічні цілі — це стисле та конкретне формулювання бажаних результатів, які впливають із стратегічного бачення розвитку територіальної громади, та яких планується досягти в результаті реалізації стратегії за визначений період. Кожна стратегічна ціль конкретизується в оперативних цілях, які спрямовуються на задоволення потреб бенефіціарів, розв'язання основних проблем та використання можливостей територіальної громади.

Оперативні цілі — це сформульовані бажані конкретні позитивні результати, які необхідно досягти для реалізації певної стратегічної цілі.

Таблиця 5.1.

Стратегічні і оперативні цілі Широківської сільської територіальної громади

Соціальна сфера та людський капітал	Економіка	Інфраструктура	Безпека і навколишнє середовище
Стратегічна ціль 1. Висока якість публічних послуг, адаптованих до зростаючих потреб різних груп жителям і жителів	Стратегічна ціль 2. Інноваційна економічна екосистема для створення сприятливих умов для залучення інвестицій і талантів на основі місцевих ресурсів, традицій та спеціалізації	Стратегічна ціль 3. Забезпечення доступної, безпечної, сучасної та стійкої комунальної інфраструктури для комфортного життя жителям і жителів	Стратегічна ціль 4. Створення безпечного середовища для життя, роботи і захисту, а також збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь
Оперативна ціль 1.1. Розвиток життєстійкості, підтримка ментального та фізичного здоров'я жителям і жителів	Оперативна ціль 2.1. Створення сприятливого середовища для залучення інвестицій та розвитку конкурентного бізнесу	Оперативна ціль 3.1. Забезпечення якісного водопостачання в усі населенні пункти	Оперативна ціль 4.1. Безпека жителям і жителів та розвиток мережі укриттів
Оперативна ціль 1.2. Створення мультифункціональних, інклюзивних просторів розвитку та дозвілля для підвищення реінтеграції та соціалізації жителям і жителів	Оперативна ціль 2.2. Ефективне та інноваційне використання місцевих ресурсів для розвитку економічного середовища	Оперативна ціль 3.2. Створення якісної транспортної інфраструктури для покращення соціально-економічної привабливості	Оперативна ціль 4.2. Інформування та протидія пропаганді з використанням інформаційних технологій, покращення медійної грамотності жителям і жителів
Оперативна ціль 1.3. Розвиток інтелектуального капіталу, освіта протягом життя для різних груп жителям і жителів	Оперативна ціль 2.3. Стимулювання малого та середнього бізнесу	Оперативна ціль 3.3. Трансформація інфраструктури для забезпечення якісних соціальних та комунальних послуг і реалізації зеленого переходу	Оперативна ціль 4.3. Захист та відновлення екосистем та біорізноманіття

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Оперативна ціль 1.4. Розвиток громадянського суспільства, гендерної рівності та запобігання гендерно-зумовленому насильству та насильству за ознаками статі Оперативна ціль 1.5. Забезпечення гідного золотого віку для жительок та жителів	Оперативна ціль 2.4. Розвиток спеціалізованого туризму	Оперативна ціль 3.4. Забезпечення доступних та комфортних умов для отримання освітніх та культурних послуг	Оперативна ціль 4.4. Зелений перехід та створення системи циркуляційної економіки, запровадження сучасного процесу переробки та сортування сміття
---	---	---	--

Для кожної з передбачених оперативних цілей визначено перелік заходів: проектів і програм, спрямованих на її досягнення, які наведено у Плані заходів з реалізації Стратегії. Плані заходів представлено окремим документом, який є невід'ємною складовою Стратегії.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

5.2. Аналіз відповідності

Таблиця 5.2

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ

положень Стратегії розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року
 Цілям сталого розвитку, адаптованим для України (2015–2030 роки)

Стратегічні та оперативні цілі						С	Висока якість публічних послуг, адаптованих до зростаючих потреб різних груп жителів					С	Інноваційна економічна екосистема для створення сприятливих умов для залучення інвестицій і талантів на основі місцевих ресурсів, традицій та спеціалізації				С	Забезпечення доступної, безпечної, сучасної та стійкої комунальної інфраструктури для комфортного життя жителів				С	Створення безпечного середовища для життя, роботи і захисту, а також збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь			
						Цілі	Оперативна ціль					Цілі	Оперативна ціль				Цілі	Оперативна ціль				Цілі	Оперативна ціль			
							1.1	1.2	1.3	1.4	1.5		2.1	2.2.	2.3	2.4		3.1	3.2	3.3	3.4		4.1	4.2	4.3	4.4
						1	Розвиток життєстійкості, підтримка ментальності, фізичного здоров'я жителів	Розвиток інтелектуальних, простих, освітніх, культурних, економічних, екологічних, соціальних, інноваційних, технологічних, екологічних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, туристичних, рекреаційних, освітніх, культурних, наукових, дослідницьких, інженерних, юридичних, медичних, ветеринарних, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, інформаційних, медичних, спортивних, турист																		

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	Ціль 3. Міцне здоров'я і добробут	++	++				+													
	Ціль 4. Якісна освіта	++			++								++				++			
	Ціль 5. Гендерна рівність	++				++														
	Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови												++	++						
	Ціль 7. Доступна та чиста енергія																			
	Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання	+			+			++	++		++	+								
	Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура							++	+	++			++		++					
	Ціль 10. Скорочення нерівності	++		++		+	++	+			+									
	Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад	++		++				+				+	++		+	++	+			
	Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво							+		+							++			++
	Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату												+			+	++			++
	Ціль 14. Збереження морських ресурсів																			
	Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суходолу																++			++
	Ціль 16. Мир, справедливість та сильні інститути	+	+														++	++	++	
	Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку																			

Ступінь зв'язку окремих цілей: "++" – сильний зв'язок, "+" – опосередкований зв'язок.

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 5.3

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ положень Стратегії розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку України на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі	С	Висока якість публічних послуг, адаптованих до зростаючих потреб різних груп жителів і жителів					С	Інноваційна економічна екосистема для створення сприятливих умов для залучення інвестицій і талантів на основі місцевих ресурсів, традицій та спеціалізацій				С	Забезпечення доступної, безпечної, сучасної та стійкої інфраструктури для комфортного життя жителів і жителів				С	Створення безпечного середовища для життя, роботи і захисту, а також збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь			
		Оперативна ціль						Оперативна ціль					Оперативна ціль					Оперативна ціль			
		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5		2.1	2.2.	2.3	2.4		3.1	3.2	3.3	3.4		4.1	4.2	4.3	4.4
		1	2	3	4	5		6	7	8	9		10	11	12	13		14	15	16	17
		Створення мультифункціонального життєстійкого простору розвитку для фізичного здоров'я жителів і жителів	Розвиток інклюзивних просторів розвитку для жителів і жителів	Розвиток інтелектуального капіталу, освіти, культури, здоров'я, життєвого циклу жителів і жителів	Розвиток суспільства, де всі жителі мають рівні можливості для розвитку життєвого циклу жителів і жителів	Забезпечення рівного доступу до послуг жителів і жителів	Створення сприятливих умов для залучення інвестицій та розвитку конкурентного бізнесу	Ефективне використання місцевих ресурсів для розвитку економіки середовища	Стимулювання малого та середнього бізнесу	Розвиток спеціалізованого туризму	Забезпечення якісної транспортної інфраструктури для покращення соціально-економічних умов життя жителів і жителів	Трансформація інфраструктури для забезпечення комфортних умов життя жителів і жителів	Забезпечення доступної, безпечної, сучасної та стійкої інфраструктури для комфортного життя жителів і жителів	Безпечне життєве середовище жителів і жителів	Інформування та протидія пропаганді з використанням інформаційних технологій, покращення медіакультури жителів і жителів	Захист та відновлення екосистем та біорізноманітності	Зелений перехід та циркулярної економіки, запровадження сучасного процесу переробки та сортування сміття				
Стратегічна ціль: Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	++										++										
Операційна ціль 1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь	+	+											++								
Операційна ціль 2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах	++	++				+					++	++		++							

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Операційна ціль 3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення	++				++														
Стратегічна ціль: Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	++					++					+					++			
Операційна ціль 1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів											+		+			++	++		+
Операційна ціль 2. Сильна, спроможна та конкурентоспроможна регіональна економіка	++			++		++		++	++	+									
Стратегічна ціль: Розбудова ефективного багаторівневого врядування						+										++			
Операційна ціль 1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС																++		++	++
Операційна ціль 2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями						+	+												

Ступінь зв'язку окремих цілей: "++" – сильний зв'язок, "+" – опосередкований зв'язок

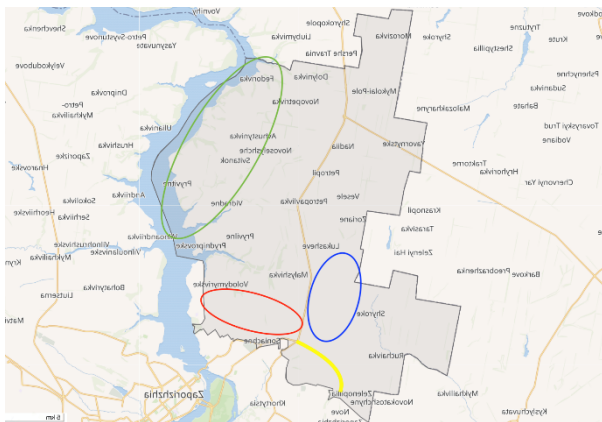
Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

5.3. Модель функціонально-просторового розвитку

Модель функціонально-просторового розвитку територіальної громади є невід'ємною частиною стратегії розвитку і стосується всього її змісту. Вона розроблена для відображення перспектив розвитку громади через досягнення цілей Стратегії та враховує потенційні трансформації простору у відповідь на сучасні тренди й довгострокові виклики.

Ця модель має стати основою для просторового планування, забезпечуючи взаємозв'язок Стратегії з концепцією інтегрованого розвитку громади, Комплексним планом просторового розвитку, містобудівною, землепорядною документацією та планами комплексного відновлення.

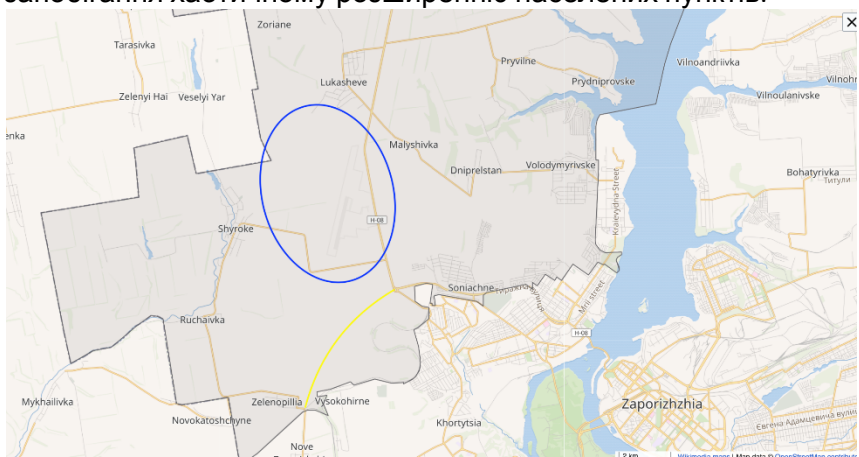
Вона спрямована на створення гармонійної функціонально-просторової структури, що відповідає сучасним вимогам і потребам громади.

Функціонально-просторова структура Широківської сільської територіальної громади може зазнати суттєвих змін завдяки реалізації заходів, передбачених у Стратегії розвитку. Зокрема, прогнозоване зростання економічної активності та інвестицій у транспортну систему матиме значний вплив на функціонування громади. Розвиток комунікацій включатиме:

- Розширення внутрішньої системи зв'язку;
- Будівництво велосипедних доріжок;
- Інтеграцію транспортної системи з функціональним середовищем і потребами жителів, що сприятиме формуванню міської функціональності.

Зважаючи на це, модель функціонально-просторового розвитку має ґрунтуватися на таких принципах:

- Охорона природного середовища, ландшафту та культурної спадщини для збереження унікальних ресурсів громади.
- Компактність забудови для запобігання хаотичному розширенню населених пунктів.
- Різноманітність житлових районів із створенням привабливих громадських просторів, які задовольняють соціальні потреби жителів.
- Пріоритет пішохідного та

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

велосипедного руху у транспортній системі, що сприяє екологічності й комфорту пересування. Для забезпечення ефективної реалізації моделі необхідно:

- **Адаптувати просторове планування та соціальну інфраструктуру** до сучасних викликів і потреб.
- **Подолати інфраструктурні проблеми** для стабільного функціонування громади.
- **Сприяти залученню інвестицій** у розвиток рекреаційної функції.
- **Узгоджувати формули розвитку старостатів** з жителями і жительками та з урахуванням інтересів усіх територій громади.
- **Інтенсифікувати багатоквартирне житлове будівництво**, яке стимулюватиме заселення та економічну активність.
- **Підвищити привабливість центру громади** через розширення інфраструктури.
- **Активізувати залучення приватного капіталу** до інфраструктурних проєктів і громадських послуг.
- **Забезпечити високі стандарти інвестицій** і запобігати реалізації шкідливих для громади проєктів на її території.

Модель функціонально-просторового розвитку Широківської сільської територіальної громади є стратегічним і практичним інструментом, який визначає функціональну організацію громади, враховуючи її ресурсний потенціал, соціальні потреби та екологічні виклики. Вона спрямована на збалансований соціально-економічний розвиток, покращення якості життя та збереження природного середовища. Завдяки інтеграції функціонального зонування, просторового планування та адаптації до сучасних викликів, модель створює умови для довгострокової стійкості та ефективності громади згідно з цілями Стратегії.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

6. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Моніторинг та оцінювання реалізації Стратегії є важливими елементами її ефективного впровадження та реалізації. Вони дозволяють забезпечити контроль за виконанням запланованих заходів, своєчасно виявляти відхилення від поставлених цілей та вносити необхідні корективи. **Моніторинг** допомагає визначити, чи досягаються стратегічні і оперативні цілі та чи відповідають їм поточні дії з реалізації Стратегії. **Оцінювання** дозволяє проводити аналіз, наскільки реалізовані проекти сприяють розвитку громади, а також виявляти сильні та слабкі сторони управлінських підходів, які використовувалися в процесі реалізації Стратегії. Це створює основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, раціонального використання ресурсів і забезпечення прозорості перед жителями громади та партнерами.

Управління ризиками в процесі реалізації Стратегії розвитку громади включає ідентифікацію потенційних ризиків, оцінку їх впливу, визначення заходів з мінімізації наслідків та систематичний моніторинг. Ефективне управління ризиками забезпечується завдяки залученню кваліфікованих фахівців, адаптації до змін зовнішнього середовища, створенню резервів ресурсів і прозору комунікаційному процесу. Це дозволяє оперативно реагувати на виклики, зменшувати невизначеність і підтримувати стійкий розвиток громади згідно з баченням і цілями Стратегії.

Ініціатором та координатором впровадження та реалізації Стратегії виступає *голова громади*, забезпечуючи як організаційні, так і змістовні аспекти процесу. Для проведення моніторингу і оцінювання реалізації Стратегії рішенням голови громади має бути створена *робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією стратегії*, яка забезпечуватиме процес моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії. До учасників робочої групи мають входити представники жителів і жительок громади, представники бізнесу, державних установ, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, а також місцевих засобів масової інформації. Крім того, важливо залучати зовнішніх експертів та консультантів, які мають досвід у стратегічному плануванні.

Місцеві засоби масової інформації та соціальні мережі відіграють ключову роль у створенні ефективного зворотного зв'язку між учасниками процесу та громадою. Вони також відповідають за інформування про хід розробки та реалізації Стратегії, а також сприяють її популяризації серед жителів.

Завдяки системному моніторингу, оцінюванню та управлінню ризиками в процесі реалізації Стратегії громада має змогу ефективно реагувати на виклики та забезпечувати стабільний рух до досягнення стратегічних цілей.

Моніторинг реалізації Стратегії

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Реалізація Стратегії розвитку Широківської сільської територіальної громади передбачає регулярний моніторинг та оцінювання досягнутих результатів. Це дає можливість виявляти можливі відхилення від запланованих показників і цілей та приймати обґрунтовані управлінські рішення для їх коригування, а також є необхідним для здійснення актуалізації Стратегії і Плану дій.

Моніторинг є безперервним процесом, який охоплює систематичний збір інформації та аналіз результатів реалізації стратегії. Робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією стратегії, включаючи представників ради, депутатів, підприємців та громадських організацій, здійснює регулярну перевірку стану реалізації Стратегії. Оцінка базується на порівнянні результатів із планом дій та ключовими показниками.

Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації наведена у таблиці 6.1.

Моніторинг Стратегії здійснюється щороку, шляхом порівняння базових та фактичних значень показників та відображається у звіті, який оприлюднюється на офіційному вебсайті місцевої ради. Примірну форму звіту наведено у додатку 12 Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії

Моніторинг Плану заходів відбувається двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів оцінки результативності. Моніторинг Плану заходів проводить робоча група з моніторингу, оцінювання та управління реалізацією стратегії.

Звіти про моніторинг готуються раз на рік, наприкінці року, з підготовкою документів, які включають інформацію про досягнуті результати, відхилення від плану та пропозиції щодо покращення, за формою, наведеною у додатку 13 Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Важливим елементом моніторингу є регулярне збирання звітів від підрозділів, відповідальних за реалізацію проектів. Це забезпечує зворотній зв'язок щодо ходу виконання Плану заходів, а також дає можливість для коригування планів у разі необхідності.

У разі потреби коригування документу зібрані пропозиції проектів обговорюються з громадськістю. Цей процес триває впродовж усього періоду реалізації стратегії, з внесенням коригувань та адаптацією до змін, що відбуваються в соціально-економічному середовищі громади.

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Звіти про моніторинг Стратегії та Плану заходів з її реалізації подаються в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду на розгляд місцевої ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів

Оцінювання результатів реалізації Стратегії є важливим етапом у визначенні ефективності впровадження та реалізації її заходів. Вона дозволяє порівняти фактичні результати з плановими та оцінити, чи відповідають досягнуті цілі потребам громади. Оцінювання має включати аналіз стійкості досягнутих результатів та визначення, чи відповідає Стратегія очікуванням її бенефіціарів. Після оцінювання може бути ухвалене рішення щодо актуалізації Стратегії.

Оцінювання реалізації Стратегії та Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного та екологічно-збалансованого розвитку територіальної громади та інформації щодо сталості змін з метою прийняття необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

На основі проведеного оцінювання складається **заключний звіт**, який містить результати порівняння фактичних та цільових значень показників; досягнення запланованих цілей; задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб; наявних незапланованих змін та впливів; діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих); ефективності механізмів реалізації, ресурсних витрат, стійкості результатів Стратегії.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться із залученням експертів).

Заключний звіт щодо оцінювання реалізації Стратегії та Плану заходів не пізніше трьох місяців після закінчення звітного періоду подається на розгляд місцевої ради та оприлюднюється на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих засобах масової інформації та вноситься до Єдиного реєстру Стратегічної екологічної оцінки.

Таким чином, моніторинг та оцінювання Стратегії та Плану заходів є невід'ємною частиною циклічного процесу управління розвитком громади. Вони гарантують адаптивність, прозорість і підзвітність стратегічного планування, сприяючи сталому розвитку громади навіть в умовах динамічних змін. Це важливий інструмент для забезпечення довіри громади до процесів управління та формування ефективної основи для подальшого розвитку.

6.1. Система показників для моніторингу

Для здійснення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегії та управління ризиками визначено систему *показників, строки* проведення моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії, а також *відповідальні* за їх проведення структурні підрозділи виконавчого органу сільської ради. Відповідно до засад управління, орієнтованого на результат, для моніторингу визначено

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

релевантні показники, які можна виміряти або розрахувати, та на основі яких буде зроблено висновок щодо успішності реалізації Стратегії. Такі показники поділяються на:

- показники продукту (короткострокові досягнення);
- показники результату (середньострокові наслідки);
- показники впливу (довгострокові зміни).

Для моніторингу мають використовуватись кількісні (вимірюють об'єктивні дані) та якісні показники (відображають ставлення та сприйняття зацікавленими сторонами досягнутого результату та змін, що відбулися). Усі показники мають бути нейтральними, тобто не вказувати напрямок зміни - збільшення, зменшення, підвищення тощо. Відтак, для відстеження прогресу реалізації стратегії для кожного показника визначено: базове значення (вимірюється до початку реалізації Стратегії); проміжне значення (станом на конкретний період) та цільове значення (результат реалізації Стратегії).

Система показників, яка характеризує виконання кожної стратегічної та оперативної цілі Стратегії, представлена в таблиці 6.1.

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Таблиця 6.1

Система показників для моніторингу виконання стратегічних та оперативних цілей Стратегії

Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірювання	Значення показника			Джерело даних
				базове	проміжне	цільове	
Стратегічна ціль 1. Висока якість публічних послуг, адаптованих до зростаючих потреб різних груп жителям і жителів	Оперативна ціль 1.1. Розвиток життєстійкості, підтримка ментального та фізичного здоров'я жителям і жителів	Кількість психологічних консультацій, наданих населенню	консультацій	500	1,000	1,500	Звіти медичних закладів
		Рівень фізичної активності населення	%	40	50	65	Соціологічні опитування
		Кількість тренінгів з управління стресом	тренінгів	10	20	40	Звіти освітніх програм
		Рівень задоволеності жителям підтримкою здоров'я	%	60	75	85	Анкетування населення
	Оперативна ціль 1.2. Створення мультифункціональних, інклюзивних просторів розвитку та дозвілля для підвищення реінтеграції та соціалізації жителям і жителів	Кількість створених інклюзивних просторів	просторів	1	3	5	Звіти громадських проектів
		Частка населення, яка бере участь у програмах розвитку	%	20	35	50	Анкетування жителям
		Кількість проведених культурних та освітніх заходів	заходів	15	30	50	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Рівень задоволеності якістю інклюзивних просторів	%	60	75	85	Соціологічні опитування
	Оперативна ціль 1.3. Розвиток інтелектуального капіталу, освіта протягом життя для різних груп жителям і жителів	Кількість програм навчання протягом життя	програм	5	10	15	Звіти освітніх установ
		Частка населення, яке бере участь у навчальних програмах	%	30	50	70	Анкетування населення
		Рівень задоволеності освітніми послугами	%	65	80	90	Соціологічні опитування
	Оперативна ціль 1.4.	Кількість проведених тренінгів із	тренінгів	10	20	40	Звіти соціальних служб

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	Розвиток громадянського суспільства, гендерної рівності та запобігання гендерно-зумовленому насильству та насильству за ознаками статі	запобігання насильству					
		Кількість створених центрів підтримки жертв насильства	центрів	0	1	2	Звіти громадських ініціатив
		Частка населення, яка пройшла навчання з гендерної рівності	%	25	50	70	Анкетування населення
		Рівень обізнаності про гендерні проблеми	%	50	70	90	Соціологічні опитування
	Оперативна ціль 1.5. Забезпечення гідного золотого віку для жительок та жителів	Кількість створених центрів для людей похилого віку	центрів	0	1	2	Звіти соціальних служб
		Частка літніх людей, які беруть участь у програмах дозвілля	%	30	50	70	Анкетування літніх жителів а жительок
		Кількість організованих заходів для літніх людей	заходів	20	40	60	Звіти місцевих ініціатив
		Рівень задоволеності якістю послуг для літніх людей	%	65	80	90	Соціологічні опитування
Стратегічна ціль 2. Інноваційна економічна екосистема для створення сприятливих умов для залучення інвестицій і талантів на основі місцевих ресурсів, традицій та спеціалізацій	Оперативна ціль 2.1. Створення сприятливого середовища для залучення інвестицій та розвитку конкурентного бізнесу	Обсяг залучених інвестицій	млн грн	20	40	70	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Кількість створених індустріальних парків	парків	0	1	1	Реєстр інвестиційних проектів
		Частка підприємств, що отримали підтримку	%	30	50	70	Анкетування бізнесу
		Кількість проведених бізнес-форумів та презентацій	заходів	5	10	20	Звіти місцевих заходів
	Оперативна ціль 2.2. Ефективне та інноваційне використання місцевих ресурсів для розвитку економічного середовища	Частка використання місцевих ресурсів у бізнесі	%	40	60	80	Звіти економічного моніторингу
		Кількість впроваджених інноваційних проектів	проектів	2	5	10	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Кількість підприємств, що перейшли на зелені технології	підприємств	5	10	20	Екологічні звіти
		Рівень задоволеності бізнесу доступністю ресурсів	%	60	75	85	Анкетування підприємців

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	Оперативна ціль 2.3. Стимулювання малого та середнього бізнесу	Кількість новостворених малих підприємств	підприємств	20	50	80	Реєстр нових підприємств
		Частка МСБ, що отримали доступ до фінансування	%	25	50	70	Звіти програм підтримки бізнесу
		Кількість проведених навчальних програм для підприємців	програм	5	15	30	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Рівень задоволеності МСБ умовами ведення бізнесу	%	50	70	85	Анкетування бізнесу
	Оперативна ціль 2.4. Розвиток спеціалізованого туризму	Кількість нових туристичних маршрутів	маршрутів	3	6	10	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Кількість туристів, які відвідали громаду	осіб	1000	5000	7000	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Обсяг доходів від туристичної діяльності	млн грн	0,1	0,3	0,5	Звіти економічного моніторингу
		Кількість культурно-історичних об'єктів, адаптованих для туристів	об'єктів	5	10	15	Звіти структурних підрозділів ОМС
Стратегічна ціль 3. Забезпечення доступної, безпечної, сучасної та стійкої комунальної інфраструктури для комфортного життя жителів та жительок	Оперативна ціль 3.1. Забезпечення якісного водопостачання в усі населенні пункти	Частка населених пунктів з доступом до якісного водопостачання	%	60	0	100	Звіти місцевих водоканалів
		Протяжність модернізованих водопроводів	км	50	100	150	Технічна документація проектів
		Рівень задоволеності жителів якістю води	%	50	70	90	Анкетування населення
		Кількість нових свердловин або станцій очищення води	об'єктів	5	10	15	Реєстр інфраструктурних проектів
	Оперативна ціль 3.2. Створення якісної транспортної інфраструктури для покращення	Протяжність оновлених автомобільних доріг	км	30	60	100	Звіти дорожніх служб
		Кількість нових або оновлених	зупинок	10	30	50	Звіти місцевих проектів

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

	соціально-економічної привабливості	зупинок транспорту					
		Рівень доступності транспортного сполучення для жителів	%	70	85	95	Анкетування жителів
		Кількість нових транспортних маршрутів	маршрутів	3	6	10	Дані транспортних компаній
	Оперативна ціль 3.3. Трансформація інфраструктури для забезпечення якісних соціальних та комунальних послуг і реалізації зеленого переходу	Частка використання відновлюваних джерел енергії	%	20	40	60	Звіти енергетичних підприємств
		Кількість модернізованих соціальних установ	установ	10	20	30	Звіти соціальних проектів
		Скорочення викидів CO ₂ у громаді	тонн/рік	1,000	800	500	Екологічний моніторинг
		Частка домогосподарств, що користуються зеленими технологіями	%	30	50	70	Анкетування населення
	Оперативна ціль 3.4. Забезпечення доступних та комфортних умов для отримання освітніх та культурних послуг	Кількість модернізованих шкіл та дитячих садків	закладів	5	10	15	Звіти освітніх закладів
		Частка населення з доступом до сучасних культурних закладів	%	60	0	100	Анкетування жителів
		Кількість організованих культурно-освітніх заходів	заходів	20	50	100	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Рівень задоволеності населення освітніми та культурними послугами	%	65	80	90	Соціологічні опитування
Стратегічна ціль 4. Створення безпечного середовища для життя, роботи і захисту, а також	Оперативна ціль 4.1. Безпека жителям і жителів та розвиток мережі укриттів	Кількість нових або модернізованих укриттів	укриттів	10	20	30	Звіти структурних підрозділів ОМС
		Частка населення, яке має доступ до укриттів	%	50	75	95	Анкетування жителів
		Рівень інформованості населення про плани евакуації	%	60	80	100	Звіти інформаційних кампаній
		Кількість навчань із цивільного	навчань	5	10	20	Звіти служб цивільного

Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність" (DOBRE)

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року

збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь		захисту					захисту
	Оперативна ціль 4.2. Інформування та протидія пропаганді з використанням інформаційних технологій, покращення медійної грамотності жителів та жителів	Кількість проведених тренінгів із медійної грамотності	тренінгів	10	30	50	Звіти освітніх програм
		Частка населення, що бере участь у програмах медійної грамотності	%	20	50	80	Анкетування жителів
		Кількість створених інформаційних платформ для протидії пропаганді	платформ	0	1	2	Звіти інформаційних кампаній
		Рівень обізнаності населення про механізми розпізнавання дезінформації	%	50	70	90	Соціологічні опитування
	Оперативна ціль 4.3. Захист та відновлення екосистем та біорізноманіття	Площа відновлених екосистем	га	100	300	500	Екологічні звіти
		Кількість посаджених дерев	дерев	10,000	30,000	50,000	Звіти лісових господарств
		Рівень біорізноманіття в ключових зонах	%	60	75	90	Екологічний моніторинг
		Кількість реалізованих екологічних проектів	проектів	5	10	15	Звіти природоохоронних організацій
	Оперативна ціль 4.4. Зелений перехід та створення системи циркуляційної економіки, запровадження сучасного процесу переробки та сортування сміття	Частка населення, що бере участь у сортуванні сміття	%	30	50	80	Анкетування жителів
		Кількість нових станцій сортування або переробки сміття	станцій	0	6	10	Реєстр інфраструктурних проектів
		Зменшення обсягу відходів, що потрапляють на полігони	%	10	30	50	Екологічні звіти
		Кількість проведених інформаційних кампаній із зеленої економіки	кампаній	5	15	25	Звіти структурних підрозділів ОМС

**Програма USAID "Децентралізація приносить кращі результати та ефективність"
(DOBRE)**

Стратегія розвитку Широківської сільської територіальної громади на період до 2027 року
